dei ſm illud .j. Coꝝ. x. Fidelis deus ē q̄ non patietur vos tentari ſup illud qđ poteſt. ſed faciet cū tētatōe prouentū vt poſſitis ſuſtinere.
¶ Marci in ꝓlogo ſcđo vbi dꝛ in poſtilla. Ratio etiam q̄ inducitur pꝛo oppoſito.

¶ Additio.

Hec ratio ē valida et conſona auctoꝛitatibus ſanctoꝝ in poſtilla allegatis. licet poſtillatoꝛ eā reijcere videat̄ .j. Re. xxxj vbi videt̄ tenere cū hebꝛeis ꝛ alijs minus bn̄ ſentientibꝰ. q̄ aſſerūt ꝙ ſaul poſſet excuſari ab occiſione ſui. eo ꝙ timebat ne in ipm̄ q̄ erat ꝑncipalis in populo fierēt ludibꝛia in contemptū dei. quā aſſertionē ſeu opinionem ibidē recitat tanq̄ verā vel ſaltē tolerabilē. qđ manifeſte contrariatur his q̄ in hꝫ loco tenē q̄ māifeſte ſunt vera ꝓut pꝫ legēti ea que hic et alibi a poſtil. ponuntur ꝛc.

¶ Incipit euangelium ſm Marcum.

a Initiū euan
b gelij ihu xpi
c filij dei ſicut
d ſcriptū eſt in
Eſaia ꝓphe
ta. Ecce mit
to angelum meum ante fa
ciem tuā: qui ꝑꝑabit viā
tuā ante te: Vox clamātis
in deſerto. Parate viā do
mini: rectas facite ſemitas
e eius. Fuit in deſerto iohā
f nes baptizās et pꝛedicās
baptiſmū penitētie: i remiſ

¶ Replica.

In ꝓlogo circa euangeliū ſancti marci poſtillatoꝛ
i mouet q̄ōnem an ſit licitū quēq̄ ſeipm̄ mutilare. Et rn̄det ꝙ non niſi interueniat inſtinctꝰ diuinus ꝛ addit ꝙ iudei ꝛ q̄dam xpiani in hoc eos ſeq̄ntes dicunt ꝙ licitū ſit non ſolū ſe mutilare verū etiā occidere ſine tali inſtinctu ad ꝑcauendū ludibꝛiū et contēptū honoꝛis diuini. ſꝫ illū modū dicendi repꝛobat poſtillatoꝛ et excludit rationē eius q2 ludibꝛia ꝛ tales contēptus deus ſcit ꝯuertere in bonū patientis ꝛc. Hic putat burgē. poſtil. velle inuoluere in ꝯdictoꝛijs cōmendans illū modū dicendi hic. Sꝫ dicit eum ſentire oppoſitū illius .j. Reg. vlt̄. ſꝫ diligenter ꝑſpicienti ꝙ poſtil. ſentit de ſaul et alijs ſe interficientibus. pꝫ ꝙ burg. ei falſū īponit. poſtil. eñ opinionē hebꝛeoꝝ ꝛ aliquoꝝ latinoꝝ ibi recitat. ſꝫ finaliter in hoc reſidet ꝙ beatus aug. .j. de ciui. dei. nullā excuſat ſeſe occidentē niſi interuenerit diuinꝰ inſtictus. ita de ſaul dici pōt ſi vie alie non ſufficiunt. vñ patet burg. fruſtra poſtil. notaſſe.

¶ Incipit poſtilla euangelij ſm Marcum.

Capitulum pꝛimum.

Initiū euangelij ꝛc. Euāgelium ſm Marcum in duas ꝑtes diuidit̄. ſ. in ꝓlogum et tractatū. ſcđa ibi. Fuit iohēs. ſicut pꝫ ex ꝑdictis. Marcꝰ breuitati ſtuduit in ſcribendo. ꝛ ego ſilr̄ intēdo breuitati ſtudere ipm̄ exponēdo ea q̄ repetit dicta in matheo omittēdo. ꝛ ad expoſitōem ibi poſitā remittēdo. maxie vbi eēt īmoꝛandū dic̄ ꝙ ꝛc. a ¶ Initiū euangelij. Euangeliū idē eſt ꝙ bona annūciatio. q2 ibi annūciat̄ inenarrabile bonū. qđ ab antiq̄s patribꝰ fuit ſumme deſideratū ſm ꝙ dic̄ ſaluatoꝛ Luce. x. Multi ꝓphe ꝛ reges voluerūt videꝛ q̄ vos videtis et non viderunt ꝛ audire que vos auditis ꝛ nō audierūt.
b ¶ Jeſus. i. ſaluatoꝛis. b ¶ Chꝛiſti. i. vncti. q2 eſt rex ꝛ ſacerdos q̄bus in lege debebat̄ vnctio. c ¶ Filij dei. Mathꝰ aūt in ꝑncipio ſui euāgelij dic̄ filij dd. filij abꝛaā q̄ eiꝰ genealogiā ſm humanā naturā enarrare volebat vt pꝫ in ꝑncipio euangelij ſui. Marcus ꝟo illā tanq̄ ſufficienter enarratā dimittēs. vocat eū filiū dī. ſ. naturalē. nō adoptiuum. diuinā naturā in qua eſt idē patri oñdēs. Sciendū etiā ꝙ marcꝰ añ cōuerſionē ad fidē erat inſtructꝰ in lege ꝛ ꝓphis de xp̄o teſtimoniū ꝑhibentibꝰ. ꝛ iō a ꝓphis ꝺ xp̄o incipit ſuū euangeliū. ſub vno cōtextu duas ꝓphetias cōiungēs. q̄ꝝ ꝑma ſcribit̄ Malach. iij. ſcđa Eſa. xl. q̄ꝝ intel

lectꝰ pꝫ ex ꝑdictis in ꝓlogo. verūtamē marcꝰ hꝫ ſolū expꝛimit Eſa. ꝓphetā dicēs. d ¶ Sicut ſcriptū eſt in Eſa. pꝛopheta. q2 lꝫ ambo ꝓphe vno ſpū ꝓphetauerint. Eſaias tñ ꝑncipalioꝛ ē altero. iō ſolꝰ noiat̄. ꝛ q2 auc̄tas vltima eſt ipius Eſaie. res aūt noiat̄ a fine. Itē q2 marcꝰ breuitati ſtudebat vt dictū eſt in ꝓlogo.

g ſionem peccatoꝝ. Et egre
diebat̄ ad eū oīs iudee re
gio ꝛ hieroſolimite vniuer
h ſi ꝛ baptizabantur ab illo i
iordanis flumine ꝯfitētes
i peccata ſua. Et erat iohan
nes veſtitus pilis camelo
rū ꝛ zona pellicea circa lū
k bos eius ꝛ locuſtas ꝛ mel
l ſilueſtre edebat: ꝛ pꝛedi
cabat dicens. Veniet foꝛ
m tioꝛ me poſt me cuius non
ſum dignus ꝓcumbēs ſol
uere coꝛrigiam calciamen
n toꝝ eius. Ego baptizaui
o vos aqua ille ꝟo baptiza-

e ¶ Fuit in deſerto iohēs. Hic pōit̄ tractatꝰ ſiue narratō. Circa qđ conſiderādū ꝙ intētio euāgeliſte eſt oñdere reductōem pctōꝛis in deum ꝑ opꝰ mediatoꝛis. ꝛ iō ꝑͦ oñdit ꝑſonā mediatoꝛis. ſcđo reductiōnē pctōꝛis ibi. Et ſtatim ſpiritꝰ expulit. Circa ꝑmū mediatoꝛ oñdit̄ dupl̄r. ꝑͦ ꝟbo ꝑcurſoꝛis ſcđo facto ꝛ ꝟbo dī pr̄is ibi. Et factū eſt in diebꝰ. Circa ꝑmū deſcribit̄ locꝰ vbi iohānes ꝑdicabat: cū dī. e ¶ Fuit in deſerto iohēs. q2 pꝛedicabat pniā agēdā vt hoies eēnt diſpoſiti ad xp̄i de ꝓximo vēturi receptōē. ꝛ ſic loci cōditio cōgruebat ſue ꝑdicatōni. Aſꝑitas ei deſ̄ti auſteritatē pnie deſiḡt. f ¶ Pꝛedicās baptiſmū ꝛc. hꝫ expōit̄ dupl̄r vno mō ꝺ baptiſmo xp̄i ꝟtute cꝰ dimittunt̄ pctā. ꝛ q2 tale baptiſmū iohānes dare ñ poteāt iō ipm̄ ꝑdicabat dandū ꝑ xp̄m i ꝓximo vētuꝝ ꝛ ſm hꝫ li baptizās refert̄ ad baptiſmū iohānis ꝛ qđ ſeq̄t̄. Pꝛedicās baptiſmū pnie ꝛc. ad baptiſmū xp̄i futuꝝ. Alio mō expōit̄ de baptiſmo iohīs. ꝛ ſic baptizās ꝛ ꝑdicās referūt̄ ad ꝑdicatōē iohānis ꝛ baptiſmū eiꝰ. q2 lꝫ baptiſmo iohīs nō dimitterēt̄ pctā. ſuſceptio tñ illiꝰ baptiſmi erat q̄dā ꝓteſtatō agēdi verā pniā ꝺ pctō. ꝑ quā dimittūt̄ pctā. g ¶ Et egrediebat̄ ad illū oīs iudee regio ꝛc. i. mlt̄i de illa regiōe ꝛ de hieroſolymis ꝛ ē hyꝑbolica locutio: ſic̄ in cōi mō loq̄ndi dꝛ ꝺ aliq̄ ſpectac̄lo tota ciuitas vadit ad tale ſpectaculum lꝫ aliq̄ñ maioꝛ ꝑs ppl̄i ñ vadat. h ¶ Et baptiza. ab illo in ioꝛ. flumie. ꝑ illđ ei flumē filij iſrl̄ trāſierūt ad terrā ꝓmiſſionis. ꝛ iō baptiſmꝰ iohīs ꝯuenient̄ factꝰ eſt i ioꝛdane flumie. q2 erat q̄dā ꝓteſtatio pnie agēde ꝑ quā ē trāſitꝰ ad terrā viuentiū ſm qđ dꝛ Matt. iij. Penitētiā agite appꝛopiq̄bit eñ regnū celoꝝ. Et q2 ꝑdicatoꝛē decet auſteritas vite ſcđm ꝙ dic̄ paulꝰ apl̄s .j. Coꝝ. ix. Caſtigo coꝛpꝰ meū et in ſeruitutē redigo. ne foꝛte cū alijs pꝛedicaueri ipe repꝛobus efficiar. ꝛ iō ſubdit̄. i ¶ Et erat iohānes veſtitꝰ pilis cameloꝝ ꝛc. in q̄ oñdit̄ auſteritas veſtitꝰ ꝛ etiā q2 iohānes veniebat in ſpū ꝛ ꝟtute helye. vt hꝛ Luc̄. j. Iō deſcribit̄ in cōſimili habitu. ꝓut hr̄. iiij. Reg. j. k ¶ Et locuſtas ꝛ mel ſilueſtre edebat. in q̄ oñdit̄ auſteritas victꝰ iſte eſt eñ cibꝰ pauperū in terra illa. l ¶ Et ꝑdi. di. ve. foꝛtioꝛ me ꝛc. hoc aūt dicebat iohannes ad remouendū falſā opinionē populi. q2 credebāt ipm̄ eſſe xp̄m. m ¶ Cuiꝰ nō ſum dignꝰ ꝓcum. ſol. coꝛ. calcia. eius Math. iij. dꝛ cuius nō ſum dignus poꝛtare calciamēta. potuit eñ iohannes vtrūq̄ dicē Mathēꝰ expꝛſſit depoꝛtationē. Marcus aūt ſolutionē. tñ ꝑ vtrūq̄ idem intelligitur. q. d. iohānes: tante excellentie eſt xp̄s. reſpectu mei ꝙ non ſum dignus ei exhibere etiā minimū obſequiū. nō eñ xp̄s habebat calciamenta poꝛtanda vel ſoluenda. q2 ſcribit̄ Actu. j. Cepit ieſus facere ꝛ docere. ipe aūt diſcipl̄is ad pꝛedicādū miſſis impoſuit ſine calciamentis incedere. vt hꝛ Luce. x. ꝛ iō nō eſt credibile ꝙ calciamentis vteretur. n ¶ Ego baptizo vos in aqua. quia baptiſmus iohannis lauabat tm̄ coꝛpa.
o ¶ Ille vero baptizabit vos ſpirituſancto. q2 i baptiſmo xp̄i confertur gratia ſpirituſſancti.

p bit vos ſpūſctō. Et factū ē
q r in diebꝰ illis venit ieſus a
s nazareth galylee ⁊ baptiza
tus eſt iohanne in iordane
t Et ſtatim aſcēdens de aq̄
vidit celos apertos: ⁊ ſpi-
ritūſanctum tanq̄ʒ colūbaʒ
deſcendentem ⁊ manenteʒ
in ipſo. Et vox facta eſt de
v celis. Tu es filius meꝰ di-
x lectus: i te complacui. Et
y ſtatim ſpiritus expulit eū i
ʒ deſertum Et erat in derſer
to. xl. diebꝰ ⁊. xl. noctibus
a b ⁊ tentabat a ſathana. Erat
c q̄ʒ cū beſtijs ⁊ angeli mini
d ſtrabant illi. Poſtq̄ʒ aūt
e traditus eſt iohannes ve-
nit ieſus in galyleam p̄di-
cans euangeliū regni dei:
f et dicens Qm̄ impletū eſt
g tempus ⁊ appropinq̄bit re
h gnū dei. Penitemini ⁊ cre
dite euangelio. Et preteri
i ens ſecus mare galylee vi
dit ſymonem et andream
fratreʒ eius mittentes rhe
tia in mare. Erant enim pi
ſcatores. ⁊ dixit eis ieſus.
Uenite poſt me ⁊ faciam
vos fieri piſcatores homi
num. Et protinus relictis
rhetibus ſecuti ſunt eum.
Et progreſſus inde puſil-

p ¶ Et factū eſt. Hic ꝯñr oñdit mediatoris pſona. teſtimo
nio dei patris. cū baptizaret a iohe. ⁊ h̄ eſt q̄d dr̄. q ¶ In
diebꝰ illis. ſ. in quibꝰ iohes baptizabat ⁊ p̄dicabat anteq̄ʒ
in carcē clauderet. r ¶ Uenit ih̄s a nazareth galylee i il-
la eñ ciuitate fuit nutritꝰ. vt h̄r Lu. ij. s ¶ Et baptizatꝰ ē
a iohe in iordane. q̄ʒ
uis eñ indigēt aliq̄
baptiſmate: venit tñ
ad baptiſmū iohis:
p̄ vt illū approbaret
⁊ ip̄m a deo ordina
tū oñderet ꝯ malici-
am aliquoꝝ iudeoꝝ
q̄ dicebāt ip̄m hūa-
na fictōne adinuen-
tū. ſcd̄o vt iohānes
ip̄m eſſe xp̄m in le-
ge ⁊ in pp̄his pmiſ-
ſum pplis denūcia-
ret ſm q̄ dr̄ Ioh. j. ſʒ
vt manifeſtet in iſrl̄
ppterea ego veni in
aq̄ baptizās. ⁊ iō di-
xit de eo. Ecce agnꝰ
dei. ecce q̄ tollit pec-
cata mūdi. t ¶ Et
ſtatim aſcendēs de
aq̄ vidit aptos celoſ
⁊ ſpm̄ tanq̄ʒ colum-
bam ⁊c̄. In baptiſ-
mo eñ xp̄i apparuit tota trinitas. pr̄ in voce. ſpūſſanctꝰ in
colūbe ſpē. ⁊ filiꝰ in carne. verūtñ caro vnita erat filio i vni
tate ſuppoſiti. vox aūt ⁊ colūba nō hēbant vnitatē ſuppo
ſiti cum pr̄e ⁊ ſpūſſctō: ſʒ tm̄ in repn̄tatōne ſigni. ⁊ cū p ta-
lem apparitōneʒ trinitatꝭ baptizato xp̄o ſignificatū fuit q̄
baptiſmꝰ xp̄i deberet cōfiteri in noīe pr̄is ⁊ filij ⁊ ſpūſſan-
cti. tñ in primitiua eccia ad tp̄s collatꝰ fuit in nomīe xp̄i vt
h̄r Act. ij. ⁊. xix. vt nomē xp̄i in maiori reuerētia haberet.
Et ad excludendū errorē illoꝝ q̄ virtutē baptiſmi attribu
ebant miſtris ſm q̄ h̄r. j. Cor. j. dicentes. Ego ſum pauli:
ego aūt appollo: ego vo cephe ⁊c̄. ſʒ ceſſantibꝰ illis cauſis
rediit eccia ad formā p̄dictā. v ¶ Tu es filiꝰ meꝰ dile. p̄ ce
teris q̄ filiꝰ es nālis alij aūt adoptiui. x ¶ In te compla
cui. ad pficiendū in te opus redemptōnis hūane. Ad ma-
iorē intellectū dictoꝝ pōt queri hic. vtrū cōueniēs fuit ce-
lum aperiri xp̄o baptizato ⁊ vocē pr̄is audiri. Arguit q̄ ñ
q̄ talis aptio nō fuit ſm veritatē. cū corpa celeſtia ſunt in-
corruptibilia. nec ſm apparētiā tm̄. q̄ falſitas fuiſſet i opi-
bus diuis q̄d nō cōuenit. Item xp̄o baptizato nō fuit ap-
ta ianua celeſtis: ſʒ in paſſione. cū g̃ talis aptio celi ſignifi-
caret aptionē beatitudinis videt q̄ nō debuit fieri xp̄o ba
ptizato: ſʒ ipſo paſſo. Item vox pr̄is ſup xp̄m erat quedaʒ
approbatio ſue p̄dicatōnis. vñ Mat. xvij. vbi ſilr̄s vox fa
cta eſt ſup ip̄m in tranſfiguratōne addit. Ip̄m audite: ſed
nō p̄dicauit imediate pꝰ baptiſmū: ſʒ poſt incarceratōneʒ
iohis: vt dr̄. j. eo. ca. g̃ ⁊c̄. Rñſio. dicendū q̄ xp̄s baptizatꝰ
fuit a iohe nō vt baptiſmo indigeret: ſʒ vt virtutē regnan-
di aq̄s conferret: ⁊ vt teſtimonio iohānis manifeſtaretur:
vt dictū eſt. ⁊ ppter vtrūq̄ʒ cōueniēs fuit celū apiri ⁊ vocē
pr̄is audiri. q̄ cū teſtimonio iohānis q̄d erat humanum
fuit teſtimoniū dei pr̄is ⁊ ſpūſſancti appentiū in voce ⁊ co
lumba. ⁊ ſilr̄ creature irrōnabilis ⁊ inſenſibilis teſtimoni
um p illā aptionē celeſtē. Item cōueniēs fuit ad ſignādūʒ
virtutē baptiſmi dandi p xp̄m. p quē eſt introitꝰ in regnuʒ
dei. ſm q̄ dr̄ Ioh. iij. Niſi q̄s renatꝰ fuerit ex ⁊ ſpūſſctō nō
pōt introire i regnū dei. Ad primū dōm q̄ illa aptio ñ fu-
it i corpe celeſti: ſʒ i aere ſic̄ ſolet fieri i choruſcatiōe in q̄ vr̄
celū apiri: ⁊ ſic dicūt hoīes vulgares celum apit in choru
ſcatōne: ſcp̄tura aūt ſacra cōiter tenet moduʒ loq̄ndi vul-
garē: nec fuit ibi falſitas aliq̄. q̄ ſufficiēs erat ad ſignificā-
dum aptionē ianue p baptiſmū: ſic̄ ſm aliq̄s doctores co
lumba illa nō fuit vera colūba. ⁊ tñ nō fuit ibi falſitas ali-
q̄ rōne dicta. q̄ ſufficiebat ad repn̄tandū vel ſignādū ſpm̄
ſctm̄. Ad ſcd̄m dicendū q̄ licʒ p paſſionē xp̄i ianua celi ſit
apta. q̄ʒtū ad remotōʒ impedimēti gn̄alis. q̄d erat ex pctō
ade. tñ applicat virtꝰ paſſionis q̄ʒtum ad ſingulares pſo-
nas btitudinē intrā
tes p baptiſmū. per
quē incorpant xp̄o
⁊ efficiunt pticipes
redēptiōis facte per
paſſionē. ⁊ iō conue
nientius fuit celum
apiri i baptiſmo q̄ʒ i
paſſione. q̄ p bapti-
ſmū eſt imediate in
greſſus ad btitudiʒ
vt viſum ē. Ad terci
um dicēdū q̄ lʒ xp̄c
incepit p̄dicare pu-
blice ⁊ cōiter poſt in-
carceratōeʒ iohānis
vt dr̄. j. eo. ca. tñ añ i
carceratiōʒ dictā do
cuit ⁊ miracula aliq̄
fecit ⁊ diſciplos ha-
buit. vt h̄r Ioh. ij. ⁊
iij. lʒ ñ ita publice p̄
dicauerit: ſic̄ poſt.
y ¶ Et ſtati ſpūs. hic
ꝯñr deſcribit redu-
ctio pctōꝝ i deū p opꝰ mediatorꝭ. ⁊ p̄ p ipſiꝰ p̄dicatōʒ. ſcd̄o
p paſſiōis redēptōeʒ ca. xxiiij. tcio p reſurrectōis glificati-
onē. ca xvj. Circa primū ponit p̄dicatio xp̄i p viā amoris
ſcʒ cū p̄dicatōe curādo. ⁊ miracl̄a faciēdo. ſcd̄o p viā tiorꝭ.
terrorē futuri iudicij incutiēdo ca. xiij. Adhuc circa primuʒ
p̄mittit xp̄i p̄dicatō p ſeip̄m tm̄. ſcd̄o cū h̄ p diſciplos. ſcd̄a
ps icipit circa mediū tcij ca. ibi. Et aſcen. i montē. Adhuc
circa primū p̄mittit xp̄i p̄dicatio. ſcd̄o ex h̄ ponit iudeorū
emulatio ſeq. ca. Adhuc circa primū p̄mittit p̄dicatorꝭ de
bita diſpō. ſcd̄o p̄dicatōis executio. ibi. Poſtq̄ʒ āt traditus
ē iohes. tcio ſeq̄ns aliq̄ꝝ ꝯuerſio: ibi. Et p̄teriēs ſecꝰ mare.
q̄rto ꝯuerſoꝝ cōfirmatio: ibi. Et igrediebāt capharnaum.
Circa primū ſciēdū q̄ debita diſpō p̄dicatorꝭ eſt mortifica
tio carnis: vt ſit ſbdita ſpūi. ſm q̄ dic̄ paulꝰ. j. Cor. ix. Ca-
ſtigo corpꝰ meū ⁊ in ſer. redi. ne for. cu alijs p̄di. ip̄e re. ef.
Et ſolitudo ꝯtēplatōis vt ibi hauriat q̄d poſtea pplo p do
ctrinā effundat. ⁊ lʒ xp̄c talibꝰ ñ indigēt cu i carne eiꝰ nulla
fuerit rebellio. ⁊ ab inſtāti ſue ꝯceptōis fuerit repletꝰ grā ⁊
v̄tutibꝰ ⁊ ſciētijs verūtm̄ egit talia p̄bēe alijs foraʒ ⁊ exem
plū. ⁊ iō p̄ p̄mittit ſolitudo deſerti cū dr̄. y ¶ Et ſtati ſpi.
expu. eū i deſer. q̄ ē locꝰ aptꝰ ꝯtēplatōi ppt ſegregatōneʒ a
tumltu ſclariū. ſpūs āt a q̄ dr̄ expulſus i deſertū intelligit
ſpūs diuꝰ. ⁊ etiā hūanꝰ. q̄ xp̄i volūtas erat oino cōformiſ
volūtati diue. ⁊ ſeq̄t maceratio carnis cū dr̄. ʒ ¶ Et erat i
deſer. xl. diebꝰ. i q̄bꝰ ieiunauit vt h̄r Mat. iiij. a ¶ Et ten-
ta. a ſa. modꝰ āt ⁊ ordo hꝰ tētatōis h̄ tacet. ſʒ exp̄mit Mat.
iiij. b ¶ Eratq̄ʒ cū be. ñ tñ nocebāt ei ſʒ magꝭ applaudebāt
c ¶ Et angli mi. illi. p oñdebat dn̄s terreſtriū ⁊ celeſtium.
d ¶ Poſtq̄ʒ āt tra. ē. h̄ ꝯñr deſcribit xp̄i p̄dicatō ⁊ p̄ q̄ʒtum
ad tp̄s cū dr̄. Poſtq̄ʒ tra. ē iohes ⁊c̄. ſic̄ ei iohes erat xp̄i p̄-
curſor. ita p̄dicatō ipiꝰ erat p̄uia p̄dicatōi xp̄i. ⁊ iō xp̄c ñ p̄-
dicauit cōit ⁊ publice añq̄ʒ icarceraret iohes finita eiꝰ p̄di
catōe. ſcd̄o q̄ʒtū ad locū cū ſbdit. e ¶ Ueit i galy. p̄dicās
euāg. ⁊c̄. q̄re āt ibi p̄ p̄dicauerit loq̄ndo de publica ⁊ cōi p̄
dicatōe. Mathēꝰ exp̄ſſit. iiij. ca. circa mediū. ⁊ ibi ē expoſi
tū. f ¶ Impletū ē tp̄s. ſ. redēptiōis hūane p pp̄has p̄di-
cte. g ¶ Et appropin. reg. dei. q̄ p xp̄m apta ē ianua celi.
h ¶ Penitemini ⁊ credite euāg. q̄ ſine pnīe p̄teriti delicti:
⁊ fide xp̄i nō h̄r vita btā. i ¶ Et p̄teriēs. h̄ ꝯñr deſcribit p̄-
dicatōis xp̄i fructꝰ. ſ. aliq̄ꝝ cōuerſio ad ip̄m. vicʒ petri an-
dree iacobi et iohannis. patet litera vſq̄ʒ ibi.

lum vidit iacobuz zebedei
τ iohannē frēm ei⁹ τ ipſos
ꝯponētes rhetia in naui τ
k ſtatim vocauit illos. Ere-
licto patre ſuo Zebedeo ī
naui cū mercenarijs ſecuti
l ſunt eū. Et ingrediunt̄ ca-
m pharnaum τ ſtatim ſabba-
tis ingreſſus in ſynagogā
n docebat eos. Et ſtupebāt
o ſup̱ doctrina eius. Erat ei
docens eos quaſi poteſta
tem habens et non ſic̄ ſcri-
p be. Et erat in ſynagoga eo
rum homo in ſpiritu imun
q do. et exclamauit dicens.
Quid nobis τ tibi ieſu na
a zarene. Veniſti ante tēp⁹
b p̱dere nos. Scio ꝙ ſis ſan
ctus dei: et cōminat⁹ eſt ei
c ieſus dicens. Obmuteſce
d et exi de homie. Et diſcer-
pens eū ſpūs imūd⁹ τ ex-
clamans voce magna exijt
ab eo. Et mirati ſunt oms

k ¶ Et relicto patre ſuo zebe. cū merce. in naui. dicunt̄ aūt hic mercenarij aliq̄ hoies q̄ in piſcatōne iuuabāt zebedeū ꝓ mercede. Sciendū aūt ꝙ iſta vocatio de q̄ loquitur hic Marcus fuit illa q̄ vocati ſunt p̄dicti ad diſcipulatū xp̄i. vlteri⁹ ad ꝓpria negocia ñ reuerſuri. p⁹ ei vocati fuerāt ſaltē tres illoꝝ ad quandã xp̄i familiaritatem: poſtea tñ reuerſi ſūt ad ꝓpria negocia. de q̄ loqt̄ Joh. j ca. dicens ꝙ duo diſcipuli iohis baptiſte audiētes euz di. de xp̄o. Ecce agnus dei. ſecuti ſunt eum τ ibidē ſb̄dit̄ ꝙ andreas erat vnus ex illis duob⁹: τ de altero dicūt doctores ꝙ fuit iohes euāgeliſta: τ de vocatione petri ibidē ſubditur iſta tñ vacatio iohānis τ andree fuit inſtrumētalit̄ v̄bo iohānis baptiſte. p̄ncipaliter aūt xp̄i inſpiratōne. Si aūt q̄rat̄ quō hoies ſecularibus implicati ad ſolum xp̄i verbū relictis oibus ſeq̄bant̄ eū. Dicendū ꝙ hūanitas xp̄i inſtrm̄ erat diuinitatis cōiunctuz ſic̄ man⁹ eſt inſtrm̄ artificis: τ iō ſic̄ verbum xp̄i inq̄ntum vox mouebat aurē. ita inq̄ʒtum inſtrm̄ diuinitatis mouebāt mentē. l ¶ Et ingrediebant̄ capharnaū. Hic ꝯñr ponit̄ conuerſoꝝ ꝯfirmatō p̱ opera miraculoſa. Et deſcribūt̄ h̄ tria miracl̄a. Primū ē de demoniaco curato. ſcd̄m ē de ſocru petri ſanata: ibi. Et protinus egredientes. terciū autē de leproſo mundato: ibi. τ venit ad eū. Circa primū dr̄. l ¶ Et ingrediebant̄ capharnaū. in illa em̄ ciuitate principio ſue p̄dicatōnis pluries xp̄s predicauit. τ multa miracula fecit. ꝓpter q̊d Luce. x. exprobrabat illi ciuitati q̄ꝛ p̱ h̄ nō fuerūt ad deū vere cōuerſi. m ¶ Et ſtatim ſabbat̄ ingreſſus in ſynagogā docebat eos. ſynagoga em̄ eſt locus vbi cōueniebant legiſperiti τ coı̄s ppl̄s ad audiendū doctrinā legis. maxie dieb⁹ ſabbatoꝝ. in q̄bus diuinis erat vacandū. τ iō tali loco τ tp̱e docebat xp̄s q̄ꝛ erant cōueniētia doctrine eius. n ¶ Et ſtupebant ſup̱ doctrina eius. i. admirabant̄. tū q̄ꝛ legem τ ꝓphetas nō didicerat τ tñ clariſſime docebat. tū q̄ꝛ doctrinā ſuā diuinis op̱ib⁹ ꝯfirmabat. vñ ſubdit̄. o ¶ Erat em̄ docēs eos quaſi p̱tātem hn̄s ſcʒ faciendi miracala. quod ſtatim oñdit̄ p̱ factū cū ſubditur. p ¶ Et erat in ſynagoga eoꝝ homo in ſpū immūdo id eſt obſeſſus a demone. q ¶ Et exclamauit dolens de xp̄i doctrina q̄ erat aiaꝝ ſalus τ medicina. Et q̄ꝛ de ſalute hoim torquet̄ dyabolus inuidia mot⁹. iō ſubdit̄. a ¶ Veniſti ante tp̄s perdere nos. i. diminuere τ auferre p̱tātem nr̄am nocendi hoibus. b ¶ Scio ꝙ ſis ſanct⁹ dei. i. xp̄s ad ſalutē hoim miſſus p̱ ꝓphetias em̄ d̊ xp̄o dictas. q̄ determiauerāt tp̄s locū τ modū veniendi ipi⁹ xp̄i. ſm̄ ꝙ plenius declaraui in quadā q̄ōe de aduentu meſſie cōpletas in eo. τ p̱ alias circūſtantias ſciebāt ipm̄ eſſe xp̄m in lege ꝓmiſſum. vñ. j. eo. ca. dr̄ ꝙ nō ſinebat eos loq̄ q̄m ſciebāt eū. ſ. eſſe xp̄m ſm̄ ꝙ expreſſe dr̄ Luc. iiij. verūtñ neſciebāt ipm̄ eſſe deū nec p̱ tentatōem xp̄i in deſ̄to diabolus potuit ſcire de xp̄o vtrū eſſet dei filius p̱ naturā hn̄s eandez naturā numero cū p̄re: lʒ ad hūc finē tripl̄r cū tētauerit vt dictū fuit plenius Math. iiij. Si em̄ cog̃uiſſent demōes ipm̄ eſſe deū. nunq̄ʒ induxiſſent iudeos ad ipm̄ crucifigēdū ſm̄ ꝙ dr̄. j. Coꝛ. ij. ca. Si cog̃uiſſent nūq̄ʒ dn̄m glorie crucifixiſſent. Aliq̄ āt doctores dicūt ꝙ non ſolū nō cog̃uerūt demones ipm̄ eſſe deū: vt dictū eſt ʒ nec etiā cog̃uerunt certitudialiter ipm̄ eſſe xp̄m in lege promiſſum. ʒ tm̄ hoc cognouerunt q̄dam cōiectura ꝓbabili multū q̄ in hoc loco et alijs locis euangelij plurib⁹ nomine ſcie exp̄mitur ʒ primū dictuz magis videt̄ conſonum textui τ dictis ſſanctorum.

ita vt cōquirerent iter ſe di
e cētes. Quidnā eſt h̄ Que
f nā doctria hec noua Quia
in poteſtate ſpiritibus im-
mundus imperat et obedi
unt ei. Et proceſſit rumoꝛ
ei⁹ ſtatim in oēm regionez
g galylee. Et ꝓtinus egredi
h entes de ſynagoga: vene-
runt in domū ſymōis τ an
dree cū iacobo τ iohanne.
i Recūbebat aūt ſocrus ſy-
monis febricitans. τ ſtatiz
dicūt ei de illa. Et accedēs
eleuauit eam apprehenſa
manu eius et continno di-
miſit eaz febris. τ miniſtra
k bat eis. Veſpere autez fa-
cto cum occidiſſet ſol affe-
rebant ad eum omnes ma
le habētes et demonia ha
l bentes et erat omnis ciui-
tas congregata ad ianuaz.
m Et curauit multos qui ve-
xabātur varijs lāguoꝛib⁹.

c ¶ Obmuteſce. cōpellebat em̄ xp̄s demones ad tacenduz de ip̄o. ne veris falſa miſcerent. τ ne vi deret̄ q̄rere teſtimoniū ab ipſis: maxie q̄ꝛ phariſei dicebāt ipm̄ i beelzebub p̄ncipe demonioꝝ eijcere demonia vt h̄r̄ Math. xij. vbi dcm̄ phariſeoꝝū plenius excludit̄. ſicut ibidē expoſui. d ¶ Et diſcerpens eū ſpūs immundus. cōtrariuz videtur haberi Luce. iiij. vbi dr̄ de iſto demone ꝙ exiuit ab illo et nihil ei nocuit dicendū ꝙ demones ab obſeſſis coꝛporibus ſolent exire: nō ſolū cū afflictōe coꝛpis. ʒ etiā cuz mutilatōne alicuius membri p̱ h̄ g̃ ꝙ lucas dicit ꝙ nihil ei nocuit: intelligendū eſt q̄ʒtum ad mutilatōem. q̄ꝛ exiuit abſq̄ʒ mutilatōne mēbri ꝙ autē dicit marc⁹ diſcerpēs euz intelligendū eſt q̄ʒtum ad afflictōem. q̄ꝛ lʒ in exitu nō mutilauerit eū tñ multū afflixit. τ hoc idē habet̄ Luc. iiij. vbi dr̄. Et cū ꝓieciſſet illud demoniū in mediū. p̱ qd̊ intelligitur obſeſſi afflictio: ibidem ſubditur. Exiuit ab eo nihil q̄ʒ ei nocuit p̱ qd̊ excluditur mutilatio. e ¶ Quenaz doctrina hec noua. q̄ꝛ p̄ceptis vete. legis addebat nouitatez conſilioꝛū. τ etiā q̄ꝛ nouo mō cōfirmabat doctrinā ſuā. ſcʒ p̱ op̱atione miraculoꝛuz. τ idō ſubdit̄. f ¶ Quia in p̱tāte ſpi. immun. impe. τc̄. Et ꝓti. egredi. Hic ponitur ſcd̄ʒ miraculū. τ diuidit̄ in duas p̱tes. in p̄ncipalē τ incidentalez. ſcd̄m ibi. Veſp̱e āt fac. Circa p̄mū dr̄. g ¶ Et ꝓti. egre. de ſynagoga. ſ. p⁹ xp̄i p̄dicatōʒ τ ei⁹ ꝯfirmatōʒ p̱ expulſione demonis. h ¶ Venert̄ i domū ſymonis. vt ibi acciperēt refectōez p⁹ laborē. i ¶ Recūbebat aūt ſocr⁹ ſymonis febricitās. lʒ em̄ v̄tute nāe febris poſſit curari nō tñ i inſtāti: xp̄s aūt ſanauit eā h̄ ſubito. τ ita p̱fece ꝙ illa mulier miniſtrabat eiſ ex q̄ oñdit̄ iſta curatō miracl̄oſa ad diſcipl̄oꝝ confirmatōez k ¶ Veſp̱e aūt facto. Hic ponit̄ p̱s incidentalis. occaſione eñ hui⁹ ſanatōis illi q̄ hēbant infirmos in illa villa adduxerūt eos ad xp̄m q̄rētes remediū. τ ē qd̊ ſubdit̄. k ¶ Veſp̱e āt facto. dic̄ āt theophil⁹ expoſitoꝛ ꝙ ita tarde adduxerit eos ad xp̄ʒ q̄ꝛ illa dies erat dies ſabbati. τ credebāt curatōes nō eē licitas durāte die ſebbati. q̄ finiebat̄ in veſp̱e illi⁹ diei. l ¶ Et erat ois ci. ꝯgre. ad ianuā. i. multi de ciuitate. τ ē mod⁹ loq̄ndi hyperbolic⁹ ſic̄ ſupra dictum eſt. m ¶ Et curauit ml̄tos. i. oēs q̄ fuerūt ibi adducti q̄ erant ml̄ti. aliter exponit̄. Multos. i. plures de adductis quoꝛum fides τ deuotio curationem merebatur.

n Et demonia multa eijcie-
o bat ⁊ non ſinebat ea loqui
p q quoniam euȝ ſciebant. Et
diluclo valde ſurgēs egreſ
ſus abijt in deſertum locū
ibiqȝ orabat. Et proſecut⁹
eſt eum ſymon. ⁊ qui cum
illo erant. Et cum inueniſ-
ſent euȝ dixerunt ei qꝛ om-
nes querunt te. Et ait illis
Eamus i proximos vicos
⁊ ciuitates. vt ibi prediceȝ
Ad hoc enim veni. Et erat
predicās in ſynagogis eo
rum ⁊ in omni galylea. et
r demonia eijciens. Et ve-
nit ad eum leproſus depre
cans eum. et genuflexo di
s xit. Si vis potes me mun
t dare. Jeſus autem miſer-
tus eius extendit manum
v ſuum. ⁊ tangens eum ait il
x li. Volo Mundare. Et cū
dixiſſet: ſtatim diſceſſit ab
eo lepra: ⁊ mundatus eſt.
y Et cominatus eſt ei: ſtatiqȝ
eiecit illum ⁊ dicit ei. Vi-
de nemini dixeris. ſed va-
de oſtende te principi ſa-
cerdotum: ⁊ offer pro emū
datione tua: que precepit
moyſes in teſtimonium il-
ȝ lis. Et egreſſus cepit p̄di-
care ⁊ diffamare ſermoneȝ
ȝ ita vt iā nō poſſet māifeſte
introire in ciuitatem. ſȝ fo-
ris i deſtis locis eſſe ⁊ cō-
ueniebāt ad eū vndiqȝ.

n Et demonia mul. eijcie. eodē mō dupl'r exponit̄. i. oīa vel plura. o Et nō ſinebat ea loqui. ex cauſis p̄dictis. p Qm̄ ſciebant eū. iam dictū ē q̄liter h̄ ſit intelligenduȝ. q Et diluculo valde ſurgens ⁊c̄. in hoc dans exemplum vt p̄dicator ⁊ mirabiliū diuinoꝝ operator debeat fugē ppl'i applauſum. verūtm̄ qꝛ nō dȝ omittere ſalutem aīaꝝ. ideo ſb̄ditur. Eamus in p̄ximos vi. et ci. vt ibi predicem. cetera patent. r Et venit ad eum leproſus. Hic ponit̄ tercium miraculuȝ de lepro-ſo mūdato. cuius fides exprimit̄ cū dr̄. s Si vis po. me mūdare. cōfitendo em̄ in xp̄o diuinam potentiā meruit curationē. ideo ſb̄dit̄. t Jhus aūt miſer. eius exten. ma. ſu. ⁊ tan. euȝ. licet em̄ ſm̄ determinatōeȝ legiſ ex tactu leproſi contraheret̄ immūdicia tm̄ h̄ in xp̄o locū nō habuit: qꝛ ex tactu leprā curauit. v Ait illi volo. hic eſt punct⁹ ⁊ qd̄ ſub-ditur. x Mūdare. impatiuuȝ eſt. vt oñdat ſe p modū imperij leprā curare tanqȝ dn̄s creature. y Et cōminatus eſt ei p̄hibendo ne hāc curatōeȝ diuulgaret. donec oñdiſſet ſe ſacerdotib⁹ ⁊ ſacrificiū in lege p̄ceptū p ſua emūdatōne obtuliſſet legalia ei habuerūt curſum ſuū et obligationē vſqȝ ad xp̄i paſſioneȝ in q̄ oblatum vnuȝ pfectū ſacrificiū euacuatiuū legaliū. ⁊ ideo vſqȝ tūc xp̄s legalia ſeruauit ſic̄ declaratū fuit Math. v. ſup illud verbū. Non veni ſoluē legē: ſȝ adimplere. ⁊ ſil'r alijs ſeruāda mandauit. vt hic pȝ. ȝ Et egreſ. ce. p̄di. ⁊ diffa. ſermonē. ſ. p̄t⁹ factaȝ oblatōeȝ p̄dictā. ⁊ Vt iam poſ. mani. introire in ciuitatē. p̄pter p̄ſſurā hoīm ſibi occurrentiū. ad querendū ſanitates ⁊ ad videndum miracula.

In ca. j. vbi dr̄ in poſtil. ido nō eſt credibile q̄ calciamētis vteretur.

Additio.

Vti calciamētis manifeſtū eſt eē de cōi hoīm ꝯſuetudine. nō ſolū rudiū ſeu imp̄fectoꝝ ſȝ etiā ſanctoꝝ vt pȝ de moyſe Exo. iij. ca. cui in reuerentiā t̄re ſancte dr̄ p angelū. Solue calciamēta de pedib⁹ tuis. Sil'r d̄ ioſue legit̄ Joſue. v. Vn̄ nō eſt credibile q̄ xp̄c q̄ nō ſolitariā duxit vitā. ſȝ cū hoīb⁹ ꝯuerſat⁹ ē. vt Baruch. iiij. calciamētis vteret̄. Cōuenietiſſimū em̄ ē vt q̄s cū eis q̄b⁹ cōuerſat̄ ſaltē i licitis ⁊ hōeſtis cōuerſet̄. vn̄. j. ad Cor. ix. Oib⁹ oīa fact⁹ ſū. Nec obſtat illō qd̄ poſtil. allegat q̄ xp̄c impoſuit diſcipl'is ad p̄dicandū miſſis ſine calciamētis incedē. p̄ qꝛ n̄ oīa q̄ ip̄is diſcipl'is ad p̄dicādū miſſis impoſuit xp̄c ip̄e ſuauit. p̄cepat ei' eis i ciuitates ſamaritanoꝝ n̄ itraueritis. Mat. x. c. qd̄ tm̄ ip̄e xp̄c n̄ ſuauit: vt hr̄ Jo. iiij. ca. ſil'r mat. x. In viā gētiū ne abieritis. xp̄s āt abijt i viā gētiū. vt patȝ Mat. xv. vbi legit̄. Seceſſit i ptib⁹ tyri ⁊ ſydōis. vn̄ illō qd̄ legit̄ Act. j. Cepit ih̄s facē ⁊ docē. itelligit̄ de his q̄ ſimpl'r ſt bona ſm̄ legē nālē vel diuā. ſeu de his q̄ ptinēt ad pfectionē vite. Vſus āt calciamētoꝝ de ſe nec ē bon⁹ nec mal⁹ ſm̄ vtrāqȝ legē p̄dictā: vn̄ ſm̄ aug. de doctri. xp̄i. In oib⁹ n̄ vſus reꝝ: ſȝ libido vtētis i culpa ē. ſcd̄o qꝛ illō qd̄ dr̄ Lu. x. Nolite portare perā nec calciamēta. a doctorib⁹ itelligit̄ nō vt l'ra ſonat: ſȝ figuratiue. vn̄ i glo. ibidē. vtrūqȝ de mortui aīalis corio fit vn̄ nihil mortale vult eē i illis q̄s ad p̄-dicandū mittit. h̄ in glo. q̄ q̄deȝ glo. n̄ in myſtica cēſenda ē: ſȝ poti⁹ l'ralis. Nā ceta q̄ xp̄c p̄hibuit diſcipl'is. ad p̄dicatōeȝ miſſis ad l'raȝ itellecta ſt̄ ipeditiua officij p̄dicatōis inq̄ntū aliquā ſollicitudinē ſupflua ſecū trahūt: ſicut eſt poſſidere aurū ⁊ argentū: ſȝ portare ſacculū vel perā vel hm̄oi. ſcȝ calciamēta. manifeſtum ē aūt q̄ nō impediūt ad itinerandum: ſȝ poti⁹ expediūt. vn̄ dn̄s q̄ iſrel'tis exeūtib⁹ de egypto ad feſtinatōȝ exeūdi ⁊ ābulādi hortabat̄ in eſu agni paſchalis precipiebat eos hr̄e calciamēta in pedib⁹: vtȝ Exo. xij. Cui⁹ rō ē. nec nudis pedib⁹ ambulādo p offenſioneȝ lapidis vel hm̄oi impedirent̄ ab itinere. ex quib⁹ videt̄ ſequi q̄ xp̄c nō p̄hibuit p̄dicatoribus māliter calciamēta. ſȝ intelligendū eſt put i glo. allegata h̄ em̄ pȝ. j. vj. ca. manifeſte vbi xp̄s diſcipl'is ad p̄dicandū miſſiſ iubȝ calciari ſādalijs: vn̄ Aug. de ꝯſenſu euāgeliſtaꝝ dic̄ q̄ marc⁹ dicēdo calciari aliq̄d h̄ calciamētuȝ myſtice ſignificatōnis amouet. ⁊ iō nullā ꝯdictōnē includit ſi vno loco calciamēta diſcipulis p̄hibeāt̄ ⁊ i alio eiſdē p̄cipiant̄ cū ſm̄ myſticā expoſitōeȝ vtrūqȝ ſit verū. Si q̄s aūt intantū voluerit p̄teruire q̄ nullo mō calciamenta intelligant̄ niſi māliter. tūc ex dictis apl'i hēbit cōcordare q̄ p̄dicatores euāgelij debent hr̄e calciamenta: dic̄ Eph. vl. State ḡ ſuccinti ⁊c̄. ⁊ ſequit̄. Et calciati pedes in p̄paratōne euangelij pacis. oportet ḡ dicē q̄ tam i dict' xp̄i p̄hibētis calciamenta diſcipulis q̄ȝ in dictis apl'i p̄cipientis p̄dicatoribus calciari vtrobiqȝ intelligant̄ calciamēta nō māliter: ſȝ ſpūaliter. tercio nā ꝯſuetudo eccie vl'is maximam hȝ auctem. ipſa em̄ doctrina catholicoꝝ doctoꝝ ab eccl'ia auctem hȝ. dic̄ em̄ Aug. in li. de vtilitate credendi. Nō crederē euāgelio: niſi eccl'ia illō mihi traderet. ꝯſtat aūt q̄ ex ꝯſuetudie eccie vl'is p̄dicatores diuini v̄bi mālibus vtuntur calciamētis. nec ex h̄ rep̄hendunt̄ niſi forte illi qui ex regula vel ꝯſtitutōne ad h̄ reſtringunt̄. ceta aūt nullo mō tam gn̄aliter ⁊ irrep̄henſibiliter h̄ feciſſēt ſi ex p̄cepto xp̄i h̄ fuiſſet interdictū p̄dicatorib⁹: vt poſtil. videt̄ ſentire. q̄rto qꝛ ex his v̄bis iohis baptiſte Aug. intellexit ad litteraȝ qꝛ xp̄s calciamēta māliter portabat. vn̄ dicit in li. de v̄bis dn̄i. De his calciamentis quib⁹ calciati ſum⁹ cōfortat me dn̄s ih̄s qꝛ niſi calciat⁹ fuiſſet de eo iohēs nō dixiſſet cui⁹ nō ſum dign⁹ corrigiaȝ calciamēti ſoluē. ſb̄repat ḡ humana p̄ſumptio. d. Ego euāgeliū ſeruo. qꝛ nudo pede ambubulo. hec ille. Eſt etiā alia rō ad p̄poſitū. vide infra ca. vj. in additōne ſecunda.

In eodem ca. vbi dicit̄ in poſtilla dicendum q̄ illa non fiunt in corpore celeſti: ſed in aere.

Additio.

Melius dicendū eſt ſm̄ hiero. ſup Matheum dicentem q̄ nō reſeratōne clementoꝝ ſȝ ſpūalibus oculis celi aperti ſunt: ſicut Ezech. in primo ſui voluminis apertos eſſe commemorat: ſm̄ quam ſententiam nec in corpore celeſti nec in aere apertio illa fuit facta. ſed tm̄ reſpectu ipſius xp̄i hanc apertionē ſpūaliter conſiderant' qd̄ etiā modus loquendi euangeliſtaꝝ teſtat̄: dicitur

eſt̄ Math.iij.Et ecce aperti ſunt ei celi.vbi Chriſ.Quod
corꝑaliter aperit̄ oībus apertū eſt.ſil'r ⁊ marcus dicit de
xp̄o tm̄. Vidit apertos celos q̄ſi ipſa apertio celoꝝ ad vi-
ſionē xp̄i referat̄.ſ.intellectualē.ꝓut xp̄s baptiſmo iā ſan
ctificato vidit apertū eſſe celū hoībus qđ tm̄ antea viderat
fiendū.vn̄ in hac apertōne ſm̄ Tho.in.iij.pte.q.xxix.arti
culo.v.in corꝑe q̄ōnis.Tria ſunt cōſideranda q̄ ꝑtinēt ad
efficaciam noſtri baptiſmi.p° quedā p̄ncipalis virtus ex q̄
baptiſmus efficaciā h̄z.que q̇dem eſt v̇tus celeſtis.ſ.diui-
na.qđ recte ſignificat̄ per apertōez celoꝝ.ſcđo ad efficaciā
baptiſmi oꝑatur fides eccie ⁊ eiꝰ qui baptizat̄. Baptiſmꝰ
eſt̄ eſt fidei ſacr̄m.ꝑ fidem aūt cognoſcimꝰ celeſtia q̄ ſen-
ſum ⁊ humanā rōnez excedunt ad quod ſignificandū aꝑ
ti ſunt celi.tercio q² per baptiſmū aperit̄ nobis introitus
regni celeſtis.prout in poſtilla.

¶ In eodē ca.vbi dr̄ in poſtil.Si eſt̄ cognouiſſent demo-
nes ip̄m eē deū nunq̄ induxiſſent. ¶ Additio.

NOn videt̄ rō q̄re demones nō induxiſſent iudeos
ad crucifigendū xp̄m etiā ſi cognouiſſent ip̄m eē
deū.Demones eſt̄ cū ſint i termino dānatōis q̄n-
to ad maiora pctā hoīes trahere p̄nt tantū ad illđ magis
conant̄.⁊ iđ Beda in h̄ loco loquens de diabolo ſic dicit.
Non igit̄ iđ iudeis eū crucifigere ꝑſuaſit.q² dei filiū non
eſſe putauit.Ex quo pȝ ꝙ etiā ſi filiū dei ip̄m eſſe putaſſet
adhuc ꝑſuaſiſſet vt crucifigeret̄.dictū autē apl'i.j.Coꝝ.ij.
dicētis.Si eſt̄ cognouiſſent nūq̄ dn̄m gl'ie crucifixiſſent
⁊c̄.Non facit ad ꝓpoſitū loquit̄ eſt̄ de hoībus qui tanq̄
viatores q̄ntumcūq̄ viles ſint nondū tm̄ cōiter attingunt
ad terminū damnationis. ¶ Replica.

IN p̄ ca.vbi dr̄. Non ſum dignus ſoluere corrigiā
calciamenti ⁊c̄.poſtil.h̄ exponēs dic̄ ꝑ hoc ſignifi-
cari vile obſequiū.q.d.nō ſuz dignꝰ ei in minimo
obſequiū p̄ſtare:nō eſt̄ ad l'ram xp̄us calciamēta ſoluen-
da habuit q̄ apl'is ne portarēt interdixit q² cepit ieſus fa-
cere ⁊ docere ⁊c̄. Burg.hoc dictū egreferēs fortaſſe ꝓpter
poſtillatorē nudipedē calciemētoꝝ vſum grandipendit.
non attendēs ꝙ ſanctus dyoni.ca.xv.angelice hierarchie
ſingulari myſterio deſcribit angelos diſcalciatos vt oñde
ret ad diuinas illuminatōes ſuſcipiēdas ⁊ cōicandas nu
dipedes eſſe aptiores. Attēdat burg. p̄mū eccie electū et
deputatū rectorē moyſen.nō niſi nudipedē ad diuina cō-
templāda accedere potuiſſe.Exo.iij.Et ꝓphetaꝝ diſertiſ-
ſimū eſaiā ad dei p̄ceptū nudipedē inceſſiſſe Eſaie.xx.Et
mgr̄m vnicū nudipedē ſediſſe. vt pȝ ex marie pn̄ia q̄ pe
des eius lauit. Luc̄.vij.Apl'oſq̄ calciatos nō fuiſſe. ⁊ q̄-
uis oīm illaꝝ rerū ſint rōnes myſtice ꝑ doctores⁊ gloſam
aſſignate.veꝝ eſt tm̄ ad l'ram illā cōtigiſſe ⁊ moyſi ⁊ Eſaie
⁊ apl'is p̄cepta fuiſſe:eccie catholice vſus eſt in picturis ⁊
imaginibꝰaliq̄ꝝ ſcōꝝ depictis cū calceis:imagies tm̄ apo
ſtoloꝝ ⁊ xp̄i nudipedes apparēt que picture libri laycorū
dicunt̄ ⁊ rerum geſtaꝝ rememoratiue.vnde Burg.ſe ina-
niter fatigat in cōmendatōe calciamentoꝝ in ſugillatōem
poſtillatores.quaſi dixerit vel ſenſerit euangelicos p̄dica
tores ſub p̄cepto xp̄i aſtrictos ad obiectōnem calcioꝝ.qđ
tm̄ non tntēdit.ȝ dicit apl'os ꝓhibitos. conſtat aūt p̄dica-
tores verbi dei multa licenter facere que fatere apl'is non
licebat.cōſtat eſt̄ apl'os reliq̄ſſe oīa q̄ eoꝝ ſucceſſores nō
relinquūt.ȝ q̇daz theſaurizant.cōſtat ēt apl'os vota emiſiſ
ſe.que ſucceſſores eoꝝ non emiſerūt. Conſtat apl'os in il-
latis contumelijs fuiſſe gaudentes ſucceſſores eoꝝ iniu-
rias acriter vindicantes.⁊ ſic de multis alijs fruſtra etiaȝ
Burg.ſe fatigat ad perſuadendum xp̄m inceſſiſſe calcia-
tum.q² vt dicit cōuenientiſſimū fuit ſe cōformare cū his
cū q̇bus cōuerſabat̄ in licitis ⁊ honeſtis.allegat ad h̄ apo
ſtolum.j.Coꝝ.ix.Omibus oīa factus ſum.⁊ ſicut Bur
gen.ſubſumit de calciamentis.ita ego ſubſumo de diui-
tijs ⁊ poſſeſſionibus que ſunt honeſte ⁊ licite.igitur cōue
niebat xp̄m fuiſſe diuitem ⁊ ꝓprietarium ſicut Burg.ar-
guit eum calciatum ſed conſequens eſt contra xp̄i ꝓro-
feſſionem dixit eſt̄. Vulpes foueas habent ⁊c̄.filius aūt
hominis non habet vbi caput ſuum reclinet. ita ſubſumi

poteſt de nuptijs ⁊ multis alijs licitis et honeſtis.pȝ igi-
tur principium Burgenſis modicū veritatis habere. Itē
ſi propter conuerſari cum hominibus prout allegat Bur
genſis baruth tercō xp̄s debuiſſet eſſe calciatus:igitur fu
it calciatus anteq̄ incarnatus.tenet conſequētis quia illa
conuerſatio cū hominibus allegata exponit̄ ad l'ram de
conuerſatione cum iudeis in deſerto.apl'us etiam ꝑ Bur
gen.allegatus per totum capitulum probat oppoſitū in-
tentōnis ſue.quia probāt ibi auctoritatibus ⁊ rationibus
a licitis abſtinendū veris ꝑdicatoribꝰ:ſicut accipere ſum-
ptos neceſſarios ab his q̇bus predicant. vide boñ.in ap-
pologis.Nec valet reſponſum burgen. ad argumentum
poſtillatoris.quia facit gloſam nouam illius dicti. Cepit
ieſus facere ⁊ docere.⁊ puto ſuam gloſam fore errori pro
pinquā.illud.ſ.dictum intelligenduz eſſe ſolum de his q̄
ſimpliciter ſunt bona ſm̄ legem naturalem ⁊ diuinam q²
ſm̄ illam gloſam xp̄us non feciſſet nec docuiſſet opera ſu
pererogationis neq̄ condeſcenſionis neq̄ conſilia. q̄ nō
ſunt ſimpliciter bona ad legem naturalem ⁊ diuinā perti
nentia.alias eſt̄ nō poſſent omitti ſine paccato quod fal-
ſum ē.vt patet Math.xix.Melius autem gloſatur illud
dictum quod cepit ieſus facere ⁊ docere.i.quidq̇d ad vir-
tutem ⁊ auſteritatez vite pertinet quod xp̄s docuit ipſe ꝑ
fecit ⁊ q² nudipeditio auſteritatis ē ⁊ apoſtolis precepit.
ideo fecit quod eſt argumentū poſtillatoris ſed huic rōni
Burgen.dat inſtentiam dicens xp̄s precepit apl'is. In vi
am gentium ne abieritis Math.x.⁊ tm̄ ipſe tranſijt ꝑ me-
diam ſamariā ⁊c̄.Hic dico ꝙ inſtantia nōvalet.q² non dr̄
Act.j.ꝙ xp̄s docuit quicq̇d fecit.ȝ dr̄ q̇cquid docuit hoc
p̄mū fecit ⁊ fecit quod non docuit facienda ꝓut Aug.di
cit non eſt̄ xp̄us dixit.diſcite a me mortuos ſuſcitare. ſuꝑ
aquas ſiccis pedibus ambulare nō hoc dixit ȝ q̇d ait.Di-
ſcite a me q² mitis ſum ⁊ humilis.pōt etiā dici ꝙ cuz xp̄s
tranſiret per mediā ſamariā ibant etiā cū eo apl'i q̇ ꝑ eum
ꝓhibiti erāt ad p̄dicandū gentibus ꝓpter cauſas aſſigna-
tas in glo.auc̄tis allegate.⁊ ſic xp̄s etiam ſeruauit: q² oc-
caſionalis fuit eius tranſitus ꝑ ſamariā non p̄ncipalit̄ in
tentus ad ibi predicandū.ideo Math. xv.dixit mulieri.
Non ſum miſſus niſi ad oues q̄ pierunt domus iſr'l. ⁊ ſe-
q̇tur.Non eſt bonum ſumere panē filioꝝ ⁊ dare canibꝰ.

¶ In eodē ca.vbi dr̄.Celi aꝑti ſūt poſtil.exponit de ſigno
viſibili ſenſibili vel imaginaria viſione cōſiderato.Bur.
aūt non vult aliqđ fuiſſe reale ſignū in aere.ȝ ſoliꝰ xp̄i ſpi
ritualē intuitū ſignificare celū aꝑtum.ȝ doctores ꝑ eū al
legat ſi loquūt̄ cū p̄ciſiōe reſtringentes ſe ad ſolā ſp̄ualē
viſionē xp̄i.cuiꝰſignū rep̄ntatiuū in aere apꝑuit etiā iohi
baptiſte ꝓpt̄ id qđ dr̄ Ioh.j.Ip̄e baptizās accepiſſe đ deo
ſignū ag̃ſcendi baptizatū. Nā ſi p̄ciſe de xp̄o intelligeret̄
viſio ſp̄ualis illius aꝑtōnis celi mirū videret̄ ad quē finē
cū aīa xp̄i viderit oīa in v̇bo q̇d v̇bū ſic̄ igr̄ nō oꝑtuit dici
aꝑiri celū vt celū videat.q² ꝑfectior ē viſio oīm in v̇bo q̄
in ſpecie ꝓpria.intelligibiliꝰigr̄ videt̄ dici ꝙ iohānes vide
rit imaginaria vel ſenſuali viſione ſic̄ Ezech.ſuꝑ xp̄m ce-
lū aꝑiri.ſic̄ vidit ſp̄m deſcēdere ad ꝓhibendū teſtimoniū
de efficacia baptiſmi xp̄i ꝑ q̊d aꝑit̄ ianua celi.vidit inquā
in hoc ſicut in ſigno repreſentante.

¶ In eadē ca.poſtil.p̄ponderat opinionē dicentiū demo
nes non ſciuiſſe xp̄m eſſe deuz.ꝓpter hoc q̊d dr̄.j. Coꝝ.ij.
Si eſt̄ cognouiſſent nunq̄ dn̄m glorie crucifixiſſent.i.in-
duxiſſent iudeos ad crucifigendū. Bur.aūt abijcit rōnez
dicens ꝙ nō videt̄ rō etiā ſi nouiſſent eum eſſe deū quare
nō induxiſſent q² conātur hoīes trahere ad pctā maiora
libentius.ȝ burg.potuit bene videre rōnem multiplicem
cur ad crucifigendū non induxiſſent.Nam diabolus ſci-
uit ꝑ mortē xp̄i ſuum perire imperium et hominē ſaluari
⁊ regnū xp̄i exaltari ⁊c̄.que q² diabolo preiudicant ſcient̄
ad ſui preiudicium nō conat̄.vnde ⁊ ſi trahit libenter ho-
mines ad vicia.non tm̄ in ſue poteſtatis deſtructionem.et
ſic allegatum de apoſtolo et magis ad propoſitum q̄ de
hominibus malis de quibꝰ bur.exponit. q² nemo vtens
rōne ſibiipſi nocere cupit.

Capitulū .ij.

a [E]T iterū intrauit caphàrnaum. Poſtq̄ deſcripta eſt xp̄i p̄dicatō. h̄ p̄ñr d̄ſcribit inſurgēs ex ea iudeoꝝ emulatio. ⁊ h̄ i q̃tuor caſib⁹. ſ. in paralitici curatōne. in mathei vocatōe. i diſciploꝝ xp̄i arguitōne. ⁊ i man⁹ aride ſanatōe. ſcd̄a ps icipit ibi Cū p̄teriret vidit leui. t̄cia: ibi. Et erāt diſcipli iohis. q̄rta i p̄ncipio ſe. ca. Circa p̄mū p̄mittit emulationis occaſio. ſcd̄o emloꝫ p̄uerſa cogitatō: ibi. Erāt āt illic q̄dā d̄ ſcribis. tercio ipſoꝝ cōfutatio: ibi. Quo ſtati cognito ihs. Iſte tres p̄ticl'e expoſite ſt̄ math. ix. i p̄n. ca. h̄ excepto q̄ ibi tacet mod⁹ offerēdi paliticum ipſi xp̄o q̄ h̄ exp̄mit cū di. b [E]t cū n̄ poſſent. ⁊c̄. ſ. dom⁹ in q̄ erat xp̄s. Ad c⁹ itellectū ſciendū q̄ dom⁹ i t̄ra illa h̄ñt plana tecta. ⁊ ibi aſcendūt hoies cā recreatōis ad h̄ñdū aerē ⁊ ꝯfabulādū adiuicē. q̄ d̄ tecto vni⁹ dom⁹ p̄t de facili t̄rāſiri ad tectū alteri⁹ dom⁹ ⁊ xp̄s h̄ dic̄ ſaluator Mat. x. Qd̄ in aure auditis. i. in ſecreto p̄dicate ſup tecta. i. in publico vbi ꝯueniūt hoies: ⁊ i q̄ lib; tecto ē vna clauſura q̄ ap̄it q̄ñ hoieſ d̄ domo aſcēdūt ſup tectū. ⁊ claudit q̄ñ deſcēdūt. Illi igit̄ q̄ portabāt iſtū paliticū. n̄ potētes igredi domū i q̄ xp̄s erat ꝓpter turbā q̄ n̄ ſolū erat ītra domū: ſ; ēt ad oſtium: p aliā domū ꝯtiguā portauerūt illū paliticū ſup tectū dom⁹ in q̄ erat xp̄c ⁊ ap̄ientes clauſurā tecti p̄dictam. c [S]ūmiſerūt. paliticū in lecto an̄ xp̄m. cetera exponāt̄ ſic̄ expoſita ſt̄ Math. ix. d [E]t cū p̄teri. Hic deſcribit emulatio iudeoꝝ ꝯ xp̄m i mathei vocatōe. ⁊ p̄ ponit emloꝝ murmuratio. ſcd̄o eoꝝ cōfutatio: ibi. Hoc audito ihs. Circa p̄imū di. e [V]idit leui alphei. Mathe⁹ eñ ante vocatōnē leui vocabatur. et erat filius alphei. cetera exponāt̄. ſic̄ ſ̄. expoſita ſt̄ Mathei. ix. f [E]t erāt di. io. hic deſcribit emulatio iudeoꝝ ꝯ xp̄m in diſciploꝝ xp̄i arguitōne volētiū retorq̄re appentē defectū l; n̄ exn̄tē diſciploꝝ xp̄i i mg̃rm ⁊ ponit duplex caſus. ſcd̄s ponit: ibi. Et factū eſt iteꝝ. p̄m⁹ caſus ē de h̄ q̄ arguebāt diſciplos xp̄i eo q̄ n̄ ieiunabant ſic̄ diſcipuli iohis ⁊ phariſei. ſed xp̄c eos ꝯfutat diſciplos ſuos rōnabilit̄ excuſando ⁊ expoſitio lr̄e p; ex hiſ. q̄ dicta ſt̄ Mat. ix. c. parū an̄ mediū capl'm g [E]t factū ē iterū. Hic poit̄ ſcd̄s caſuſ q̄ arguebant xp̄i diſciplos eo q̄ euellebant ſpicas ⁊ comedebāt i die ſabbati. ſ; xp̄s cōfutat eoſ excuſando p ſcp̄turas ve. te. ⁊ p; expoſitio h⁹ lr̄e ex dictis Mathei. xij. ca. in p̄ncipio. h̄ excepto qd̄ h̄ addit. h [S]ub abiathar p̄nc̄. ſa. ⁊ vr̄ h̄ falſū. q̄ p̄nceps ſacerdotum tunc erat achimelech. vt h̄r̄. j. Reg. xxij. Dōm q̄ abiathar erat filius Achimelech: et tūc agebat ſacerdotiū ſb patre verūtñ magiſ hic exp̄imit abiathar q̄ pater ei⁹ achimelech. q̄ interfecto achimelech a ſaule abiathar fili⁹ eiuſ fugit ad dauid. vt ibidem dicit ⁊ fuit ſocius itineris ⁊ laboriſ ipſius ⁊ p ꝯñs maioris nominis ⁊ auctoritatis q̄ fuerat pr̄ eius: ꝓpter qd̄ hic exp̄imitur tacito pr̄e.

a [E]T iterū intrauit [C]ij.
caphàrnaum poſt di-
es octo ⁊ auditū eſt q̄ i do
mo eſſet et cōuenerūt mul-
ti: ita vt nō caperent nec̄
ad ianuā ⁊ loquebatur eis
v̄bum. Et venerūt ad eū
ferentes paraliticū. q̄ a q̄-
b tuor portabat̄. Et cū non
poſſent offerre eum illi pre
turba nudauerunt tectum
c vbi erat ⁊ patefacientes ſb
miſerunt grabatū in q̄ pa
ralyticus iacebat. Cum au
tem vidiſſet ieſus fidē illo
rū: ait paralytico. Fili di-
mittunt̄ tibi pctā tua Erāt
aūt illic quidā d̄ ſcribis ſe
dentes ⁊ cogitantes in cor
dib⁹ ſuis. Quid hic ſic loq̄
tur. Blaſphemat quis po
teſt dimittere pctā niſi ſo-
lus deus. Quo ſtatim co-
gnito ihs ſpū ſuo. quia ſic
cogitarēt intra ſe. dicit illiſ
Quid iſta cogitatis in cor-
dibus veſtris. Quid eſt fa
cilius dicere paralytico di
mittuntur tibi peccata tua
an dicere: ſurge tolle gra-
batū tuū ⁊ ambula. Ut au
tem ſciatis. quia filius ho-
minis habet poteſtatē in
terra dimittēdi peccata ait
paralytico. Tibi dico ſur-
ge: tolle grabatū tuū ⁊ va-
de in domū tuam. Et ſtati
reſurrexit ille. ⁊ ſublato g̃-
bato abijt inde corā oīb⁹
ita vt mirarentur oēs ⁊ ho
norificarēt deum dicentes
q̄ nunq̄ ſic vidimus. Et
egreſſus eſt rurſus ad ma-
re: omniſq̄ turba veniebat
d ad eum ⁊ docebat eos. Et
e cū preteriret vidit leui al-
phei ſedentem ad teloneū
⁊ ait illi. Sequere me. Et
ſurgens ſecutus eſt eū. Et
factum eſt cū occūberet in
domo illi⁹. multi publica-
ni ⁊ peccatores ſimul diſcū
bebant cum ieſu et diſcipu
lis eius. Erant eñ multi q̄
ſeq̄bant̄ eū. ⁊ ſcribe ⁊ pha
riſei videntes: q̄ māduca-
ret cum publicanis ⁊ pctō
ribus dicebant diſcipulis
ei⁹. Quare cū publicanis
⁊ pctōribus māducat ⁊ bi
bit magiſter vr̄. Hoc audi
to ieſus ait illis. Non ne-
ceſſe habent ſani medico.
ſed qui male habent. Non
enim veni vocare iuſtos ſ;
f peccatores. Et erant diſci
puli iohannis ⁊ phariſei ie
iunātes ⁊ veniunt ⁊ dicūt
illi. Quare diſcipuli iohā-
nis ⁊ phariſeoꝝ ieiunant.
tui autem diſcipuli non ie-
iunant. Et ait illis ieſus.
Nunquid poſſunt filij nu-
ptiarū q̄diu ſponſus cū il-
lis eſt ieiunare. Quanto tē
pore habent ſecū ſponſum
non poſſunt ieiunare. Ue-
nient autē dies cū aufere
tur ab eis ſponſus. ⁊ tūc ie
iunabunt in illis diebus.
Nemo aſſumentū pāni ru
dis aſſuit veſtimento vete
ri. Alioquin aufert ſupple
mentum nouum a veteri ⁊
maior ſciſſura fit. Et nemo
mittit vinū nouū in vtres
veteres. alioquin dirum-
pet vinum vtres. ⁊ vinū
effundetur ⁊ vtres p̄ibunt
Sed vinum nouū in vtres
g nouos mitti debet. Et fa-
ctum eſt iterum cū ſabbatiſ
ambularet p ſata ⁊ diſcipu
li eius ceperunt pregredi ⁊
vellē ſpicas. Phariſei au-
tem dicebāt ei. Ecce quid
faciunt diſcipuli tui ſabba
tis: qd̄ nō licet. Et ait illis
Nunquid legiſtis quid fe-
cerit dauid quādo neceſſi-
tatem habuit ⁊ eſurijt ipſe.
⁊ qui cum eo erant quomō
h introiuit in domū dei ſub
abiathar principe ſacerdo
tum ⁊ panes propoſitiōis
manducauit quos nō lice-
bat edere niſi ſolis ſacer-
dotibus ⁊ dedit eis q̄ cū
eo erant. Et dicebant eis.
Sabbatum propter homi
nem factum eſt ⁊ non ho-
mo ꝓpter ſabbatum. Ita-
q̄ dominus eſt fili⁹ homi-
nis etiam ſabbati.

¶ Capłm.iij.

a E T introiuit iteruʒ. Hic ponit quartꝰ caſus de ſa-
natōne hñtis manū aridam. Ubi p̊ ponit iudeo
rum inſidiatio.ſcđo eoꝝ cōfutatio:ibi.Et ait ho-
mi.tercio eoꝝ obſtinatio:ibi.Exeūtes aūt.Expoſitio pri-
maꝝ duaꝝ ꝑtiuʒ pꝫ
ex dictis Math.xij
vbi caſus iſte plenꝰ
ponit.h excepto qđ
ſubdit hic. b ¶ Li-
cet ſab.be.an male.
Circa qđ ſciendum
ꝙ aliq̄ ſūt actꝰ boni
in genē entis q̄ tñ ex
ſe nō hñt bonitateʒ
in genē moris: ſicut
edificare domū vel
hmōi.et talia ñ erāt
licita in die ſabbati.
Alij aūt ſunt actus
boni in genē moris
ſm ſe.ſicut ſunt ope
ra ꝟtutuʒ:⁊ talia li-
cita ſūt in die ſabba
ti de q̄bus erat ſana
tio manus aride: qꝛ
erat opus pietatis⁊
cū h erat ad glīaʒ di
manifeſtandā inq̄n
tū fiebat miraculo-
ſe.⁊ iō de talibꝰ nul-
li debʒ eē dubiū q̄n
poſſint fieri i die ſab
bati.nō ſolū licite.ſʒ
etiā laudabilr ⁊ hoc
eſt qđ dī. b ¶ Licʒ
ſabbatis bñfacē ⁊c̄.
q.d.certū eſt oībꝰ ꝙ
ſic. c ¶ Aiaʒ ſal.fa-
cē ⁊c̄.i. hoiem cura-
re.⁊ accipit h aīa ꝓ ipo hoie. qꝛ ē ꝑncipalioꝛ ꝑs hois.⁊ ꝑ
talē modū loq̄ndi dī Exo.j. Oēs aie q̄ egreſſe ſūt de femo-
re iacob ⁊c̄. d ¶ At illi tacebāt nō potētes ꝯdicē ꝟbis eiꝰ
nec tñ volentes cōfiteri veritatē. e ¶ Et circūſpiciēs eos
cū ira.ꝓpter eoꝝ cecitatē ⁊ maliciā. Ad maiorē intellectū
huiꝰ dicti querit vtrū ira fuerit in xp̄o. Arguit p̊ ꝙ nō q̄a
nō eſt niſi duplex ira ſm doctores catholicos.ſ.ira ꝑ vici-
um ⁊ ira ꝑ zelū.ſʒ neutra fuit in xp̄o. ḡ ⁊c̄. ꝓbatio minoris
qꝛ Greg.dic̄.v.moraliū.ꝙ ira ꝑ viciū excecat oculū men-
tis.ira ꝑ zelū ipm turbat.ſʒ ocłus mētis in xp̄o nō fuit ex-
cecatis nec turbatꝰ.ḡ ⁊c̄. Itē ira opponit māſuetudini.vt
hr̄.iiij.ethy.ſʒ xp̄s fuit maxie māſuetꝰ.ḡ ira in ipo nō ha-
buit locū.Cōtrariū dī in lr̄a. Circūſpiciēs eos cuʒ ira ⁊c̄.
Dicendū ꝙ ira eſt appetitꝰ vindicte propt illatā iniuriaʒ
ſibi vel alteri.vt hr̄.ij.rhetorice.talis aūt vindicta p̄t appe
ti ꝑter ordinē rōnis.⁊ ſic ē vicioſa ⁊ vocat ira ꝑ viciū de q̄
dī Jacobi.j. Ira viri iuſticiā dei nō opat. Alio mō p̄t ap-
peti ſm ordinē recte rōnis.⁊ h eſt laudabile ſm ꝙ dī.ps.
lvij. Letabit iuſtus cū viderit vindictā ⁊c̄. Illō em̄ lauda
bilit appetit de q̄ q̄s iuſte letat ⁊ talis ē ira ꝑ zelū ſm ꝙ di
cit Aug.ſuꝑ Joh.ij.ca. Zelo domꝰ dei comedit q̄ oia per
uerſa q̄ videt emēdere cupit.⁊ ſi emēdare nō p̄t tolerat et
gemit. ⁊ talis ira fuit in xp̄o.vñ Joh.ij.illud.ps.lxviij.
Zelus domꝰ tue comedit me. itroducit tanq̄ȝ dictū d̊ xp̄o
Ad p̄mū dōm ꝙ ira ꝑ zelū in nobis aliq̄lit bñ turbat ocu
lū mētis.qꝛ potētie aie ſic ſe hñt ꝙ vna intenſa in actu ſuo
alia remittit.⁊ iō motus ire q̄ eſt in iraſcibili ꝑte q̄uis ſit
moderatꝰ rōne.ipedit intellectū a cōtemplatiōe veritatis.
⁊ ſic dī turbare ocłm mētis talis tñ turbatio nō eſt pctm̄.
verūtñ in xp̄o nō habuit locū qꝛ ꝟtute diuina q̄libet potē
tia ꝑmittebat agere illud q̄d erat ſibi ꝓpriū: ita ꝙ vna nō
impediebat aliā in actu ſuo.⁊ iō ſicut gaudiū fruitōis in
aīa xp̄i nō impediebat dolorē paſſiōis in ꝑte inferiori. ſic
econuerſo motus ire in ꝑte inferiori in nullo impediebat
actū mētis ſue rōnis. Ad ſcđm dicendū ꝙ ira q̄ eſt preter
rōneʒ opponit manſuetudini.nō autē illa q̄ eſt moderata
rōne.qꝛ de rōne mā
ſuetudīs eſt q̄d faci-
at talē moderatōeʒ.
f ¶ Exeūtes āt pha-
riſei. Hic deſcribit
iudeoꝝ obſtinatio.
qꝛ nec ꝟbis xp̄i:nec
factis reſilierūt a ma
lo ſuo ſʒ magis ob-
ſtinati ſunt incipien
tes machinari i mor
tem xp̄i. g ¶ Cuʒ
herodianis. h expo
nitur duplr̄.quia di
cūt aliq̄ ꝙ iſti hero-
diani fuerūt q̄dā iu
dei fingentes q̄ndā
ſectā nouā dicentes
de herode aſcaloni-
ta. ꝙ erat meſſias:
moti ex falſo intelle
ctu illiꝰ q̄d dī Geñ.
xlix. Non auferetur
ſceptrū de iuda vbi
dr̄ ꝙ oblatō regni a
tribu iude erat ſi-
gnū aduentus meſ-
ſie. Iſte āt herodes
obtinuit regnū illō
cū tñ eſſet alienige-
na.qꝛ pr̄ eiꝰ fuit idu
meus ſm ꝙ dic̄ io-
ſephus ⁊ alij hiſto-
riographi ⁊ qꝛ meſſi
am promiſſum illi i
telligebāt regnare tꝑaliter.ne videbāt aliū regnare tūc in
iudea niſi herodeʒ. iō dixerūt eū eſſe meſſiā.cū tñ prophe
tia iacob p̄dicta eſſet ſm veritatē intelligenda de xp̄o qui
natus fuit tꝑe dicti herodis.vt hr̄ Math.ij. Iſti igr̄ habe
bant occaſionē ꝑſequēdi xp̄m.eo ꝙ ipm eſſe xp̄m ſic erat
ſm veritatē erat cōtrariū ſecte ſue. Alij aūt dicūt ꝙ iſti he
rodiani erant milites herodis antipe q̄ fuit filiꝰ p̄dicti he
rodis.⁊ dñabat in galylea non ſicut rex.ſʒ vt tetrarcha.vt
hr̄ Luce.iij. Et iſte incarcerauit iohēm.ex q̄ habebant ali
quā occaſionē ꝑſequēdi xp̄m quē p̄dicauerat iohānes.et
ex his patet malicia phariſeoꝝ q̄ cū ꝑuerſis hominibꝰ tra
ctabant conſiliū ad ꝑdendū xp̄m. h ¶ Jeſus aūt aūt cuʒ
diſcipulis ſuis ſeceſſit. h expoſitū eſt Math.xij. i ¶ Et
dixit ieſus diſcipulis ſuis vt nauicula ſibi deſeruirent ⁊c̄.
oñdens in ſe infirmitatē carnis k ¶ Quotq̄t aūt hēbant
plagas.i.infirmitates varias. l ¶ Et ſpūs imundos ⁊c̄.
⁊ i h oñdebat virtutē ſue deitatis.vtrūq̄ȝ em̄ neceſſe ē ꝯfite
ri fuiſſe in xp̄o.ſ.infirmitatē carnis ⁊ potentiā deitatis.⁊
iō vtrūq̄ȝ manifeſtabat xp̄s in opibus ſuis. m ¶ Tu es
filiꝰ dei.coniecturaliter loq̄bant. n ¶ Et vehement com
minabatur eis.cuius cā aſſignata eſt ſupra in primo capi
tulo. o ¶ Et aſcendēs in montē. Poſtq̄ȝ deſcripta eſt xp̄i
p̄dicatio ꝑ ſeipm tm̄. Hic ꝯñr deſcribit eiꝰ p̄dicatio etiā ꝑ
apłos.⁊ p̊ deſcribit ptātis collatio.ſcđo dicte collatōis ex
ecutō.vj.ca.ibi.Et vocauit duodecim. Circa p̄mū p̊ ptās
cōfert.ſcđo dubiū remouet:ibi.Et veniūt ad domū. Cir-
ca p̄mū deſcribit electio apłoꝝ ⁊ nūerus ⁊ noia eoꝝ ⁊ po
teſtas eis collata.⁊ pʒ ſnia ex his q̄ dicta ſunt Math.x.h
excepto. a ¶ Boanerges qđ ē filij tonitrui.ſic em̄ vocati
ſunt a xp̄o.qꝛ in transfiguratōe xp̄i audierūt ꝟbuʒ dei pa
tris dicētis de xp̄o hic eſt filiꝰ meꝰ dilectus ⁊c̄.quod q̄deʒ

a E T introiuit iteꝝ ¶ iij.
in ſynagogam. ⁊ erat
ibi ho hñs manū aridā Et
obſuabāt eū ſi ſabbatiſ cu
raret. vt accuſaret illū. Et
ait hoi hñti manū aridam.
Surge i medium: Et dicit
b eis. Licʒ ſabbatis benefa
c cere an male: animā ſaluaʒ
d facere an ꝑdere. At illi ta-
e cebāt. Et circūſpiciēs eos
cū ira: cōtriſtatus ſuꝑ ceci
tate cordis eoꝝ dicit hoi.
Extende manū tuaʒ. Et ex
tendit: reſtituta eſt manus
f illi. Exeuntes aūt phariſei
g ſtatim cū herodianis conſi
liuʒ faciebāt aduerſus euʒ
h quō eum ꝑderēt. Jeſus āt
cuʒ diſcipulis ſuis ſeceſſit
ad mare ⁊ młta turba a ga-
lylea ⁊ iudea ſecuta eſt euʒ
⁊ ab hieroſolimis ⁊ ab idu
mea ⁊ trans iordanem ⁊ q̄
circa tyrū ⁊ ſydonem: mul
titudo magna audiētes q̄
faciebat venerunt ad eum
i Et dixit ieſus diſcipłis ſu
is vt in nauicula ſibi deſer
uirent ꝓpter turbā ne ꝯpri
merēt eū. Multos em̄ ſa-
nabat: ita vt irruerēt in eū.
k vt illū tāgerent quotq̄t aūt
l hēbant plagas. Et ſpūs i-
mundis cū illuʒ videbant
ꝓcidebāt ei: ⁊ clamabant
m dicentes. Tu es filius dei
n Et vehemēter cōminabat
o eis ne manifeſtarēt illū Et
aſcendēs i montē vocauit
ad ſe quos voluit ipe ⁊ ve
nerūt ad eum. Et fecit vt eſ
ſent duodecim cū illo. ⁊ vt
mitterēt eos p̄dicare ⁊ dedit
illis ptātēʒ curādi infirmi-
tates ⁊ eijciendi demonia
Et ipoſuit ſymoni nomen
petrꝰ. Et iacobū zebedei
⁊ iohēm frēm iacobi ⁊ im-
a poſuit eiſ noia boanerges

verbū vocat' toni-
truū ſm̄ illū modū
loq̄ndi Job. xxvj. c.
Cū vix paruā ſtillaꝫ
ſmonis eiuſdē audi
erimꝰ: tonitruū ma
gnitudīs illiꝰ q̄s po-
terit ītueri. b ¶ Et
ve. ad do. Hic ꝯn̄r
remouet' dubiuꝫ. ex
h̄ ei ꝙ cōtulerat ptā
tē ꝑdicādi apl'is poſ
ſet aliq̄s credē ꝙ i ꝑ
ſona ꝓpria vellꝫ a ꝑ-
dicatōne ceſſare: qđ
remouet' ꝑ h̄ ꝙ fer-
uētiꝰ ꝑdicauit q̄ꝫ pri
uſ. ⁊ iſte feruoꝛ pͦ oñ
dit' in gn̄ali. ſcđo in
ſpāli in ſeq. ca. Ad-
huc circa pmū dictꝰ
feruoꝛ pͦ oñdit'. ſcđo
irrōnabil' locutio ex
h̄ inſurgēs repellit':
ibi. Et cū audiſſent
ſui. Circa primū dr̄.
c ¶ Et cō. ite. tur. ad
audiēdū vbū dī ab
ipo ⁊ ipe ita feruent'
intēdebat ꝑdicatōni
ꝙ ipe ⁊ diſcipl'i eiꝰ n̄
hēbāt tp̄s mādicā-
di. d ¶ Et cū aud.
Hic irrōnabil' locu
tio inſurgēs ex ꝑdi-
cto feruore repellit':
⁊ h̄ i tribꝰ caſibꝰ ſcđs
ponit' ibi. Et ſcribe:
terciꝰ ibi. Et veniūt
mr̄ eiꝰ. Circa primū
ſciendū ꝙ illi q̄ erāt
de cogtōe ſua ex ꝑte
mr̄is. vidētes inſoli
tū feruorē i eo. qꝛ ſic̄
dctm̄ ē ꝓpt' feruorē ꝑ
dicandi omittebat
horā comedendi. vi
debat etiā i vultu eꝰ
īſolitā claritatē ex v
tute diuinitat' ꝓcedē-
tē. Itē audiebāt euꝫ
loq̄nteꝫ de diuinis ar-
dua ⁊ inſolita. ⁊ per
ꝯn̄s eis n̄ itelligibi-
lia. iō credebāt eū lo
q̄ ſic̄ arrepticiū l' fu-
rioſū. iō voluerūt euꝫ
tenē ⁊ ligare ne ſibi
vel alijs poſſꝫ nocē.
⁊ iſti mouebāt' pie-
ate. Circa caſū ſcđm
qui ponit' cū dr̄.
e ¶ Et ſcribe. cōſide
radum ꝙ iſti moti ꝯ
xp̄m iuidia ⁊ mali-
gnitate: dicebant ip
ſum chriſtum habe
re q̄ndam demoneꝫ
ꝑuatū: alijs demo-
nibꝰ ſuꝑiorē. ꝑ cꝰ vir

qđ eſt filij tonitrui. Et an-
dreā ⁊ philippū ⁊ bartho-
lomeū ⁊ matheū. ⁊ thomā
⁊ iacobū alphei ⁊ thadeū
⁊ ſymonē chananeū ⁊ iudā
ſcarioth q̄ ⁊ tradidit illum
b c Et veniūt ad domū Et cō
uenit iterꝫ turba: ita vt poſ
ſet neqꝫ panē manducare.
d Et cuꝫ audiſſent ſui: exierūt
tenere eū. Dicebat eīm qm̄
e in furorē verſus eſt. Et ſcri
be q̄ ab hieroſolymis de-
ſcēderant dicebant: qm̄ be
elzebub hꝫ: ⁊ qꝛ in pn̄cipe
demonioꝝ eijcit demonia
f Et conuocat' eis in ꝑabol'
dicebat ill'. Quō pt ſatha-
nas ſathanaꝫ eijcē. ⁊ ſi re-
gnū i ſe diuidatur nō pt re-
gnū illud ſtare. ⁊ ſi domus
ſup ſemetipaꝫ diſpartiatur
nō pt domꝰ illa ſtare. ⁊ ſi ſa
thanas ꝯſurrexerit i ſemet
ipm̄ diſptitꝰ ē ⁊ non poterit
ſtare ſ; finē hꝫ. Nemo pōt
vaſa fort' igreſſus i domū
diripe niſi prius fortē alli-
get ⁊ tūc domū eꝰ diripiet
Amē dico vob. qm̄ oia di
mittent' filijs hoim pctā ⁊
blaſphemie q̄bus blaſphe
mauerūt. Qui āt blaſphe-
mauerit i ſpm̄ ſanctū nō ha
bebit remiſſionē in eternū:
ſ; reꝰ erit eťni delicti: qm̄
g dicebāt ſpm̄ imundū hꝫ. ⁊
veniūt mr̄ eiꝰ ⁊ frēs ⁊ fori
ſtātes miſerūt ad eū vocāt
tes eū. ⁊ ſedebat circa eum
turba: et dicūt ei. Ecce mr̄
tua ⁊ frēs tui foris querūt
te. Et rn̄dens eis ait Que
ē mr̄ mea ⁊ frēs mei. ⁊ circū
ſpiciens eos q̄ in circuitu
eiꝰ ſedebāt ait. Ecce mater
mea ⁊ frēs mei. Qui eīm fe
cerit volūtatē dī hic frater
meꝰ ⁊ ſoroꝛ mea ⁊ mater ē.
a Et iterꝫ cepit ¶ iiij.
docere ad mare ⁊ cō-
gregata ē ad eū turba mul-
ta ita vt in nauim aſcēdēs
ſederet i mari. ⁊ oīs turba
circa mare ſup terrā erat et
docebat eos in ꝑabol' mul
ta ⁊ dicebat illis i doctrīa

ſua. audite Ecce exijt ſemi
nās ad ſeminādū Et dū ſe
minat: aliud cecidit circa
viā ⁊ venerūt volucres ce
li ⁊ comederūt illud. Aliud
vō cecidit ſup petroſa vbi
nō habuit terrā multam ⁊
ſtati exortū eſt qm̄ nō hꝫ al
titudinē terre. ⁊ qn̄ exortū
eſt ſol eſtuauit. ⁊ eo ꝙ non
habebat radicē exaruit Et
aliō cecidit i ſpinas ⁊ aſcē
derūt ſpine ⁊ ſuffocauerūt
illud et fructū nō dedit Et
aliud cecidit i terrā bonā ⁊
dabat fructū aſcēdenteꝫ et
creſcentē. et afferebat vnū
triceſimū ⁊ vnum ſexageſi-
mū: ⁊ vnū cēteſimū. Et di
cebat. Qui hꝫ aures audi-
b endi audiat. Et cū eſſet ſin
gl'aris iterrogauerūt eū hi q̄
cū eo erant. xij. ꝑabolaꝫ. et
dicebāt eis. Uobis datū
eſt ſcire myſteriū regni dei
illis autem qui foris ſunt:
in ꝑabolis omia fiūt. vt vi
dentes videant ⁊ nō vide
ant: et audientes audiant
et nō intelligant. neq̄n con
uertant' ⁊ dimittāt' eis pec
cata. et ait illis: neſcitis ꝑa
bolā hāc. ⁊ quō ꝑabolaſ
oēs cognoſcetis. Qui ſe-
minat. verbū ſeminat. Hi
aūt ſunt q̄ circa viā vbi ſe-
miat' vbū. ⁊ cū audierit cō
feſtim venit ſathanas ⁊ au
fert vbuꝫ qđ ſeminatū ē in
cordibꝰ eoꝝ. ⁊ hi ſūt ſiliter
q̄ ſup petroſa ſeminant': q̄
cuꝫ audierint vbuꝫ: ſtatim
cuꝫ gaudio accipiunt illud
⁊ nō hn̄t radices i ſe. ſ; tpa
les ſunt. deinde orta tribu
latōe et ꝑſecutōe ꝓpter v-
bū ꝯfeſtim ſcādalizant'. et
alij ſūt q̄ in ſpinis ſeminant'
Hi ſt' q̄ vbū audiūt et erū-
ne ſeculi et deceptio diui-
tiarū et circa reliq̄ ꝯcupie i
troeūtes ſuffocāt verbuꝫ ⁊
ſine fructu efficit'. et hi ſunt
q̄ ſup terrā bonā ſemiati ſt'
q̄ audiūt vbuꝫ et ſuſcipiūt
et fructificant vnum trice-
ſimum. vnum ſexageſimū.

tute expellebat de-
mones inferiores a
corꝑibꝰ obſeſſis ab
eis ⁊ iō xp̄c illoꝝ et
iſtoꝝ irrōnabilia v-
ba repellit. cū dicit'.
f ¶ Et cōuo. il. ⁊c. qꝛ
rōnabilit' loquēdo
oñdit ſe n̄ eē furioſū
va ⁊ ſctā docēdo oñ
dit ſe n̄ hr̄e demonē
priuatū cū ſit pater
mēdacij vt hr̄ Joh.
viij. ca. cetā patēt ex
his q̄ dicta ſt' math.
xij. g ¶ Et ve. mat'
eiꝰ. Hic ꝯn̄r ponit'
terciꝰ caſus: ipo eīm
ꝑdicante nūciatum
fuit ſibi inſidioſe ꝙ
mr̄ eiꝰ et frēs ſtabāt
foris ad tentandū ſi
ex effectu carnali ad
matreꝫ dimittēt vel
interrūperet ꝑdicatio
nē. ⁊ ipe h̄ vbū ma-
lignū repulit rōna-
bilit': vtꝫ ex his q̄ di-
cta ſunt Math. xij.
¶ Capitulum. iiij.

Et iterū cepit.
H̄ ꝯn̄r oñditur
feruoꝛ ꝑdicādi i ſpā
li. ⁊ primo deſcribi-
tur feruoꝛ predica-
tōis. ſcđo ex hoc in-
ſurgēs liuoꝛ emula
tōis i ꝑncipio. vj. c.
Circa primū euāge-
liſta pͦ deſcribit ꝑdi-
catōis typū: ſcđo ꝑ-
dicatōis fructū: ibi.
Et dicebat ſic ē reg-
nū dei: tcio ꝯfirmās
miraculū: ibi. Et ait
i illa die. Circa pmū
pͦ deſcribit' ꝑdicatō-
nis xp̄i tp̄s ⁊ modꝰ
ſcđo ꝑdicatōnis ꝑa-
bola ſiue typus: ibi
Ecce exijt ſeminās.
tcio hꝰ ꝑabole apit' i
tellectꝰ: ibi. Et cum
eēt ſingl'ar'. Et iſta
ꝑs diuidit' in duas.
qꝛ pͦ apit' itellectꝰ ꝑa
bole apl'is ſpāliter.
ſcđo ꝑdicit' aperien
dis ꝑ apl'os oibꝰ ge-
neralit': ibi. Nunq̄d
veit lucerna. tres ꝑ-
me ꝑtes expoſite ſt'
Mathei. xiij. pau-
cis exceptis.
b ¶ Et cum eſſet ſin
gularis. id eſt extra
preſſuram turbarū
tunc expoſuit para-
bolam apoſtolis.

c ¶ Nunquid venit lucerna. Hic oñdit doctrina euange-
lica p apl'os publicanda: qḋ factū eſt p⁹ aſcenſionē xp̄i ad
celos. tūc eñ diſp̄ſi ſunt p orbem vt in om̄ez terrā extret ſo
nus p̄dicatōnis coꝝ. ⁊ etiā ante paſſionem xp̄i miſſi ſunt
ad p̄dicandū. nō tñ ita diffuſe: ⁊ h̄ eſt qḋ dr̄. c ¶ Nunqd
venit lucerna. i. do-
ctrina euāgelica ſm
illḋ p̄s. Lucerna pe
dibus meis meis v̄
bū tuū ⁊c̄. d ¶ Vt
ſb modio ponat ⁊c̄.
i. occulte in latebris
doceat ſic̄ doctrine
ſuſpecte hereticoꝝ
⁊ hoim maloꝝ. q. d.
nō. e ¶ Nonne vt
ſup cande. po. h̄ eſt
in palam ⁊ publice
doceat. q. d. ſic.
f ¶ Non ē eñ abſcō
ditū ⁊c̄. qꝛ illa q̄ xp̄c
docuit apl'os ſecre-
te. voluit p apl'os p̄
dicari publice ⁊ ma
nifeſte ſm ꝙ dr̄ eis:
Mat. x. Qḋ i aure
audit' p̄dicate ſupeꝛ
tecta. g ¶ Si quis
hꝫ aures audiendi.
i. deſideriū intelligē
di doctrinā xp̄i.
h ¶ Audiat. q. d. tal'
nō pōt pficē nō ſolū
ſibi intelligēdo: ſed
etiā aliis ipos docē
do. iō ſbdit. i ¶ In
q̄ mēſura mēſi fue.
reme. voƀ. qḋ expo-
nit ſic Beda. Si ſo-
lerter omia que va-
letis bona facere ac
proximis intimare
ſtudetis aderit diui-
na pietas q̄ vobis i
preſenti ſenſum alti
ora capiendi confe-
ret ⁊ in futuro retri-
butionē eternā adii
ciet ⁊ iō ſbdit. Et ad
iiciet voƀ. k ¶ Qui
eñ hꝫ dabit illi. qꝛ
habens fidem ⁊ gra
tiam ex vſu tal' gra-
tie meret ꝙ iterum
ſibi detur gratia ad augmentū p̄cedentis. l ¶ Et qui nō
habet. ſ. fidem ⁊ gratiā quales erāt ſcribe ⁊ phariſei.
m ¶ Etiā qḋ habet auferet ab eo. qꝛ noticia leg' quā habe
bat ablata fuit ab eis inq̄ʒtum nō valuit eis ad ſalutē: ſed
mag' fuit eis in augmentū ſue damnatōnis ſm dictū ſal-
uatoris Luce. xii. ca. Seruus qui ſciuit voluntatē dñi ſui
⁊ fecit vapulabit mult'. n ¶ Et dicebat ſic eſt regnū dei.
Hic pn̄r deſcribit xp̄i p̄dicatōnis fruct⁹. p̄ in vno homie.
ſcḋo in cōitate eccie: ibi. Et dicebat cui aſſimilabim⁹. Cir-
ca primū ſciendū ꝙ p ſemē intelligitur p̄dicatio. ſic̄ pꝫ in
pabola p̄cedēti: ex ſemie aūt iſto recepto in aliq̄ hoie fit ta
lis pceſſus. qꝛ p̄ cōcipit timor diuinoꝝ iudicioꝝ. et ſigni
ficat p herbā q̄ eſt q̄d impfectū cū dic̄ fructificat p̄mū her
bā ⁊ qꝛ ex timore ceſſat hō a malis. et incipit ſe exercere in
bonis. iō ſcḋo cōcipit ſpes diuinoꝝ bn̄ficioꝝ. q̄ ſignat per
ſpicā. in q̄ iā eſt ſpes grani futuri cū dr̄. Deinde ſpicā. tcio
ex h̄ dat charitatiu⁹ amor q̄ hꝫ op⁹ pfectū ⁊ iō ſignificatur
p plenū frumētū. cū dr̄. o ¶ Deinde plenū frumentū. qꝛ
vt dr̄ ad Ro. xiii. ca. Plenitudo legis eſt dilectio. ⁊ tūc eſt
hō diſpoſit⁹ vt de ſtatu gr̄e tranſeat ad gl'iam. iō ſubditur.
p ¶ Et cū ex ſe p du. fru. ſtatim mit. falcē. ſ. ipe dñs abſcin
dendo iuſtos de p̄nti vita. vt trāſferat ad gloriā. iō ſubdit
q ¶ Qm̄ adeſt meſ. i.
collectio iuſtoꝝ in
patria. r ¶ Et dice
bat cui aſſi'labimus
Hic cōſequēter de-
ſcribitur fruct⁹ pre-
dicatōis xp̄i q̄ʒtum
ad cōmunitatē eccie
q̄ue de paruo ſtatu
creuit ad magnū ſi-
cut ſynapis granuꝫ
⁊ patꝫ ſn̄ia ex dictis
Math. xiii. ca. exce
pto qḋ hic ſubditur
s ¶ Et talib⁹ multis
pabo. loque. ver. p-
ut po. au. quod ex-
ponit theophil⁹ di-
cēs. Qm̄ turbe erāt
indocte a cōſuet' no
minibus īſtruit eas
p ſimilitudinē rerū
ſenſibilium q̄ erant
eis cognite. Sed h̄
videtur contradice-
re ei qḋ ſupra dixit
xp̄s apl'is eodeꝫ ca.
Vobis datū ē noſ-
ſe myſterium regni
dei. illis aūt qui fo-
ris ſunt in pabolis.
vt videntes videant
⁊ nō videat. ⁊ math.
xiii. In pabolis lo-
quor eis qꝛ vidētes
non vident ⁊c̄. Dicē
dū ꝙ ſacra ſcriptura
hoc hꝫ propriū. qḋ
ſub vna lr̄a hꝫ plu-
res ſenſus. quoꝝum
aliqui ſunt patentō
res et alii magis la-
tentes. et ideo in pa
bolis xp̄i turbe capi
ebāt ſenſum magis
patentē nō aūt latē-
tem. ſed de tāli itel-
lectu docebat xp̄us
apl'os ad p̄tē iō ſub
dit. t ¶ Seorſuꝫ aūt diſci. ſuis diſſe. oia. de turbis aūt p̄
dictū eſt vt videntes videāt ⁊ nō videant. i. capiat ſenſuꝫ
magis patentem non autem latentem. v ¶ Et ait illis in
illa die ¶ Hic conſequenter. deſcribuntur miracula do-
ctrine xp̄i confirmatiua ⁊ primo deſcribitur miraculū fa-
ctū in mari. ſcḋo in terra in principio ſequētis ca. ſn̄ia pri-
me p̄tis pꝫ ex his que dicta ſunt Math. viii.. ¶ Capi. v.
a Et venerunt trans fretū. Hic conſeqūēter deſcri-
būtur xp̄i miracula facta in terra ad doctrine ſue
confirmationem. et primo deſcribitur demonia-
ci curatio. ſcḋo filie archiſynagogi reſuſcitatio: ibi. Et cuꝫ
aſcendiſſet ih̄s in nauim: prima in duas. qꝛ p̄ deſcribit cu
ratio demoniaci. ſcḋo deuotio ipſi⁹ curati: ibi. Cūq; aſcen
deret. Expoſitio prime p̄tis pꝫ ex dict' Mat. viii. pauc' ex
exceptis. q̄ diſcurrent. b ¶ Occurrit ei demo. hō in ſpi.
immun. i. obſeſſus a demone Math. viii. d. ꝙ erāt duo. ſed
qḋ dōm ꝙ ſm veritatē duo erāt demoniaci. vt dic̄ Mat.

et vnū centeſimū. Et dice-
d bat illis. Nunqd venit lu
cerna vt ſub modio ponat
e aut ſub lecto. Nonne vt ſu
f per candelabꝝ ponat. Nō
eſt enim aliquid abſcondi-
tum quod nō manifeſtetur
nec factū eſt occultū quod
g non veniat in palaꝫ. Siq̄s
h hꝫ aures audiendi audiat
Et dicebat ill'. Videte q̄d
i audiatis. In qua menſura
menſi fueritis remetiet vo
k bis ⁊ adiicietur voƀ. Qui
l eñ hꝫ dabit illi: et q̄ nō hꝫ
m etiā qḋ habꝫ auferet ab eo
n Et dicebat ſic eſt regnū dei
queadmodū ſi homo iaci-
at ſementē i terrā ⁊ dormi-
at ⁊ exurgat nocte ⁊ die et
ſemen germinet ⁊ increſcat
dū neſcit ille. Vltro enim
terra fructificat primū her
o bā deinde ſpicā deīde ple-
p num frumentū in ſpica. Et
cuꝫ ex ſe produxerit fruct⁹
q ſtatim mittit falcem qm̄ ad
r eſt meſſis. Et dicebat. Cui
aſſimilabimus regnū dei:
aut cui pabole cōpabim⁹
illḋ. Sicut granū ſynapis
qḋ cū ſeminatū fuerit in ter
ra min⁹ eſt oib⁹ ſeminibus
q̄ ſunt in terra ⁊ cū natū fu
erit aſcēdit ⁊ fit maior om-
nib⁹ olerib⁹ ⁊ facit ramos
magnos. ita vt poſſint ſub
vmbra eius aues celi habi
s tare. Et talibus multis pa
bolis loquebatur eis ver-
bum prout poterāt audire
ſine pabola aūt nō loq̄bat
t eis. Seorſum aūt diſcipul'
v ſuis differebat oia. Et ait
illis i illa die cū ſero eēt fa
ctū. Trāſeam⁹ ꝯ. Et dimit
tētes turbā aſſumūt eū ita
vt erat i naui. ⁊ alie naues
erāt cū illo. Et facta eſt p-
cella magna venti ⁊ fluct⁹
mittebat in nauim: ita vt i-
pleret nauis. Et erat ipe i
puppi ſup ceruical dormi-
ens ⁊ excitant eū ⁊ dicūt il
li. Mgr̄ nō ad te ptinet qꝛ
pimus: ⁊ exurgens cōmia
tus eſt vento ⁊ dixit mari.
Tace obmuteſce. Et ceſſa-
uit vent⁹ ⁊ facta eſt tranq̄l
litas mag̃ Et ait ill'. Quid
timidi eſtis. Necdū habe
tis fidem. Et timuert timo
re magno ⁊ dicebant ad al
terutrū. Quiſputas eſt iſte
qꝛ vēt⁹ ⁊ mare obediūt ei.

¶ Capl'm. v.

a Et venerūt trās fretū
marī in regionē gera-
ſenoꝝ. Et exeūti ei de naui
b ſtati occurrit d̄ monumētī
hō i ſpū imundo q̄ domici
liū hēbat i monumētis Et

ꝫ vn⁹ erat ſenior altero in q̇ erat legio demonũ vt dr̄ infra ⁊ iſte ſol⁹ noiat̄ h̄ a marco. ⁊ ali⁹ tacet̄. q꞉ nõ erat ita famo-ſus i malo. c ¶ Et ſꝑ die ac noc. i monumẽtꝭ. ſ. gentiliuꝫ dãnatoꝝ ſuꝑ q̇ꝝ aĩas demones iam hẽbunt ptãteꝫ. ⁊ ideo habitabãt vbi corpa eoꝝ erãt ſepulta tanq̄ habituri ptãtẽ ſuꝑ ea p⁹ finale iu-diciũ. d ¶ Et interrogabat eũ. qđ tibi nomen eſt. interrogauit aũt xp̄s nõ q꞉ ig̃ra-ret: ꝫ vt multitudo demonũ i illo hoie habitãtiũ ex cõfeſſi-one eoꝝ appareret. vñ ſubdit̄. e ¶ Legio mihi nomẽ eſt. q꞉ multi ſum⁹. Legio ãt ꝓpꝛie dr̄ nũe-rus determinat⁹ ar-matoꝝ. i exercitu: et cõtinet ſex milia ſex centos ſexagitaſex. ⁊ inde dr̄ legio i de-monib⁹ q̇ militant ꝯ eos. f ¶ Et depca. eũ. ſ. legio demonũ g ¶ Ne ſe expelle. ex regioneꝫ. i. ex hoim habitatõeꝫ vñ ⁊ Lu. viij. dr̄ in abyſſum. loc⁹ eñ inferni debe tur demonib⁹. ꝑmit tunt̄ tñ inter hoies habitare vſq̄ ad iu-diciũ: vt gl'ioſior ſit electoꝝ victoria i de monũ tentãtium ſu peratõne. h ¶ Cũq̄ aſcendẽt. Hic de-ſcribit̄ curati deuo-tio. q꞉ grat⁹ de bñfi-cio ſibi collato volu it ſeq̇ xp̄m. Ih̄s ãt. i ¶ Nõ admiſit euꝫ. i. nõ recepit eum ad apl'atũ vel diſcipu-latũ ꝓpt̄ horrorẽ p̄-cedẽtꝭ paſſiõis. Iteꝫ ne aſcriberet̄ demo ni q꞉ iſte facẽt ſi eẽt diſcipul⁹ xp̄i. Ex h̄ loco accipitur q꞉ de mõiaci ⁊ furioſi pt⁹ curatõneꝫ nõ ꝓmo-uent̄ in eccl'ia dei. k ¶ Et abijt et cepit p̄dicare i decapoli. nomẽ ẽ regionis: et dr̄ a deca qđ ẽ deceꝫ ⁊ polis qđ ẽ ciuitas l ¶ Et cuꝫ aſcen. ih̄s in nauim. Hic ꝓñr deſcribit̄ reſuſcitatõ filie archiſynagogi: ⁊ p̊ deſcribit̄ hui⁹ fa cti inchoatio. ſcđo i-terponit̄ mulierꝭ ſã-guiflue curatio: ibi. Et mulier q̇ erat i ꝓ fluuio ſanguinis. t-

nec̄ cathenis iã quiſq̄ po
terat eũ ligare qm̃ ſepe cõ-
pedib⁹ ⁊ cathenis vinctus
dirupiſſet cathenas ⁊ com
pedes ꝯminuiſſet. ⁊ nemo
c poterat euꝫ domare. Et ſꝑ
die ac nocte i monumẽtis
⁊ in mõtib⁹ erat clamãs et
ꝯcidẽs ſe lapidib⁹ Videns
aũt ieſum alonge cucurrit
⁊ adorauit eũ ⁊ clamãs vo
ce mag̃ dixit q̇d mihi ⁊ tibi
ieſu fili dei altiſſimi. Adiu
ro te ꝑ deuꝫ ne me torq̃as
Dicebat ei illi. Exi ſpũs i
d munde ab hoie iſto. Et int̄
rogabat eũ Qđ tibi nomẽ
e eſt. ⁊ dic̄ ei Legio mihi no
f mẽ eſt. q꞉ mł̄ti ſum⁹. Et de
g precabat̄ eũ multũ ne ſe ex
pelleret extra regiõꝫ. Erat
ãt ibi circa montẽ grex por
coꝝ magn⁹ paſcẽs i agris
Et deprecabãt̄ eũ ſpũs di
cẽtes Mitte nos i porcos
vt in eos introeam⁹ Et cõ
ceſſit eis ſtatim ih̄s. Et ex
euntes ſpũs imundi itroie
runt in porcos: ⁊ magno i-
petu grex precipitat⁹ eſt in
mari ad duo milia. ⁊ ſuffo-
cati ſunt in mari. Qui autẽ
paſcebant eos fugerunt et
nunciauerũt in ciuitatẽ ⁊ i
agros. Et egreſſi ſunt vidẽ
q̇d eſſet facti: ⁊ venerũt ad
ad ieſum: ⁊ vident illũ qui
a demonio vexabat̄ ſeden
tem veſtitũ ⁊ ſane mẽtis ⁊
timuerũt. Et narrauerũt il
lis q̇ viderant qualiter fa-
ctũ eſſꝫ ei q̇ demoniũ habu
erat ⁊ de porcis Et rogare
ceperunt eũ vt deſcẽderet
h de finibus eoꝝ Cumq̇ aſcẽ
deret nauim. cepit illũ dep̄
cari qui a demonio vexat⁹
i fuerat vt eſſet cũ illo: ⁊ nõ
admiſit eũ. ſed ait illi. Va
de in domũ tuã ad tuos et
annũcia illis quãta tibi do

minus fecerit. ⁊ miſert⁹ ſit
k tui. Et abijt ⁊ cepit predi-
care in decapoli: q̃nta ſibi
feciſſꝫ ieſus: ⁊ oẽs mirabã
tur. Et cũ tranſiſſet ieſus i
nauim rurſus trãſfretũ cõ-
uenit turba multa ad euꝫ ⁊
erat circa mare. Et venit q̇
daꝫ de archiſynagogis no
mine iayrus et vidẽs eũ ꝓ
a cidit ad pedes eius ⁊ dep̄
cabatur eum multũ dicẽs:
quoniam filia mea in extre
mis eſt. Veni impone ma
num tuaꝫ ſuper eam: vt ſal
ua ſit ⁊ viuat. Et abijt cuꝫ
illo et ſequebatur eum tur-
ba multa ⁊ cõprimebãt eũ
Et mulier que erat in pro
fluuio ſanguinis ãnis. xij.
b et fuerat multa ꝑpeſſa a cõ
plurib⁹ medicis: ⁊ eroga-
uerat oĩa ſua. nec q̇cq̄ ꝓfe-
cerat. ſed magis deterius
habebat. cũ audiſſet de ie-
ſu venit in turba retro ⁊ te
tigit veſtimentũ eius. Di-
cebat eñ q꞉ ſi vel veſtimen
tũ ei⁹ tetigero ſalua ero Et
cõfeſtim ſiccat⁹ eſt fons ſa
c guis ei⁹ et ſenſit corꝑe q꞉
ſanata eſſet a plaga. Et ſta
tim ih̄s i ſemetipo cogno-
ſcẽs v̇tutem que exierat d̄
d illo: conuerſus ad turbam
aiebat. Quis tetigit veſti-
menta mea Et dicebant ei
e diſcipuli ſui Vides turbã
comprimentem te: ⁊ dicis
quis me tetigit ⁊ circũſpi-
ciebat videre eam que hoc
fecerat. Mulier v̇o timẽs
⁊ tremens ſciens quod fa-
ctum eſſet in ſe: venit et ꝓ
cidit ante eũ ⁊ dixit ei om-
nem veritatem. Jeſus au-
teꝫ dixit ei. Filia fides tua
te ſaluam fecit: vade in pa
ce: et eſto ſana a plaga tua
Adhuc eo loquente: veni-
unt nũcij ad archiſynago

cio deſcribit̄ p̄dicti facti cõſumatio: ibi. Adhuc eo loquẽ-te. ſnia iſtaꝝ triũ ꝑtiũ pꝫ ex his q̇ dicta ſunt Math. ix. ex-ceptꝭ aliquib⁹ q̇ exponent̄. q̇ꝫtũ ad primã ptẽ dr̄ h̄. a ¶ De pre. eũ mł̄. di. qm̃ fi. mea i extre. ẽ. Mat. ix. dr̄ q꞉ archiſyna gog⁹ dixit xp̄o. filia mea mõ defũcta ẽ. Ad qđ dđm q꞉ euã geliſte repetẽdo di-cta alicui⁹ vel aliq̇ꝝ aliqñ repetũt eadeꝫ v̇ba aliqñ v̇o ſniaꝫ ꝑ alia v̇ba. filia aũt archiſynagogi labo rabat i extremis ſm̃ q꞉ dic̄ h̄ marcus. ve-rũtñ erat ita ꝓpinq̄ morti q꞉ reputabat̄ mortua. vñ etiaꝫ ſm̃ cõem modũ loquẽ-di de aliq̇ qui ſic eſt morti ꝓpinqu⁹: dr̄ q꞉ mortu⁹ ẽ: q꞉ qđ mo-dicũ diſtat q̃ſi nihil reputat̄. et h̄ mõ lo-quẽdi vſus eſt Mathe⁹. Circa ſcđa ptẽ dr̄. b ¶ Et fuerat mł̄ta ꝑpeſſa. ſ. nõ ſo lũ i facultatib⁹: ſed etiã in corꝑe: vt pꝫ ꝑ lr̄am ſequentem. c ¶ Et ſtatim ih̄s in ſemetipo cog̃. vir. q̇ exi. de eo. nõ ẽ intel-ligendũ q꞉ aliq̇ vir-tus exñs in xp̄o mi grauerit ex ip̄m: ſed talis exit⁹ intelligit̄ ꝑ modũ cauſe ꝓdu-centꝭ effectũ in quẽ dr̄ exire inq̄ꝫtum cã relucet in effectu: et ꝑ taleꝫ modũ loq̇n-di dr̄ Sapiẽ. vij. de ſapia increata. q꞉ ꝑ natõnes in aias ſan ctas ſe tranſfert: et amicos dei ⁊ ꝓphas ꝯſtituit. q̇ trãſlatõ ñ p̄t itelligi q꞉ ſapia in creata ſit alicubi vbi pri⁹ ñ erat cũ de ne-ceſſitate ſit vbiq̄ p̄-ſens: ꝫ q꞉ cã ibi no-uũ effectũ. vtrũ aũt talis virt⁹ i xp̄o fue-rit v̇tus diua. vł̄ cuꝫ h̄ hũana dicet̄ i fine h⁹ ca. d ¶ Quiſ teti git. ñ q̇rit ex ig̃rãtia ꝫ vt ꝑ ꝯfeſſiõeꝫ mu lierꝭ ſanate appeat fi des ei⁹ ⁊ a xp̄o ꝯmẽ-det̄. ⁊ q꞉ manifeſta-tio miracł̄i dicte ſa-natõnis cedebat ad gl'iaꝫ dei ⁊ archiſina gogi aſſecuratõem: vt ꝑ h̄ certificaret̄ d̄ futura ſuſcitatiõe fi-lie ſue. e ¶ Turbã cõpri. te. lꝫ in tali p̄ſ-

gum dicentes: q̄ꝛ filia tua
f mortua ē quid vltra vexas
magiſtrum. Jeſus autē au
dito verbo quod dicebat:
ait archiſynagogo Noli ti
g mere tm̄mō crede. Et non
admiſit queꝙ̄ ſe ſequi: niſi
petrū et iacobū et iohannē
fratrū iacobi. Et venit in
domū archiſynagogi. Et
vidit tumultū et flentes et
eiulantes multū: ⁊ ingreſ
ſus ait ill'. Quid turbami
ni et ploratis. Puella non
eſt mortua ſed dormit. Et
irridebant eum. Ipſe vero
eiectis oībus aſſumit pa
trem et matrē puelle et qui
ſecum erant ⁊ ingrediūtur
vbi puella erat iacens ⁊ te
nens manum puelle ait illi
h thabita cumi. qđ eſt interꝑ
tatum: puella tibi dico ſur
ge. Et cōfeſtim ſurrexit pu
ella: ⁊ ambulabat Erāt au
tē annoꝝ duodecim Et ob
ſtupuerūt ſtupore magno.
i Et p̄cepit illis vehemēter
k vt nemo id ſciret ⁊ iuſſit da
re illi manducare.

ſura cū tangerent corꝑalit. nō tm̄ tangebāt eū cū tali deuo tōe ⁊ fide ſicut illa mulier tetigerat. ⁊ de tali tactu ſingula riter q̄rebat. Circa terciā ꝑtē dr̄ ſic. f Quid vltra vexas mgr̄m. lȝ ei crederēt ipm̄ poſſe eā ſanare. nō tm̄ a mortuis ſuſcitare. ex q̄ pȝ ꝙ eoꝝ fides erat iꝑfecta. g Et non admiſit queꝙ̄ ſe ſequi ⁊c. oñdens ꝙ in oꝑibus miraculoꝝ nō dȝ faciēs q̄rere oſtē tatōem: in h̄ dās exemplū ei⁹ diſcipl'is q̄ erant facturi miracula. verūtm̄ q̄ꝛ i oꝑibus miracl'oſis manifeſtat dei gl'ia. idō aliqñ faciebat miracula valde publice. ſicut pȝ i Lazari ſuſcitatōe. et ceci nati illuminatōe oſtēdēſ exemplū diſcipulis vt in talibus quererent dei gl'iam tm̄ ⁊ nō propriā. h Thabita cumi. due ſunt dictōes hebraice: quaꝝ prima eſt nomē ⁊ ſcđa verbū vt pȝ ꝑ interꝑtatōem. Sciendū etiā ꝙ thabitha nō eſt nomē cōe. ſȝ eſt ꝓpriū nomē illius puelle q̄ fuit ſuſcitata. ⁊ h̄ pȝ ꝑ ſil'r Act. ix. vbi dr̄. In ioppe aūt fuit quedā diſcipula noie thabitha. ⁊ iō marc⁹ ꝓ noie ꝓprio poſuit cōe interpretando. ſ. puella. Sciendū etiā ꝙ illud qđ ibi inꝑponitur. ſ. tibi dico: nō eſt de ſignificato ſermonis hebraici h̄ poſiti. ſȝ additū fuit ab euangeliſta ad maiorē expreſſionē ꝙ ad v̄bū xp̄i illa puella ſuſcitabat. i Et p̄cepit illis vehement vt nemo illud ſciret cā iam ē exp̄ſſa. ꝑ h̄ volēs dare exemplū alijs: vt nō quererēt oſtentatōȝ in oꝑib⁹ miraculoſis. k Et iuſſit dari illi mādūcare: ad ꝓbatiōeȝ v̄e reſurrectōis: ſicut ⁊ xp̄s poſt reſurrectōem ſuā manducauit cū ap'lis: vt hr̄ Luc. xxiiij. Ad maiorē euidentiā eoꝝ q̄ dicta ſunt h̄ ⁊ alibi de miraculis xp̄i: querit vtrū xp̄s fecerit miracula ſola diuina v̄tute. et arguit ꝓ ꝙ ſic. Dicit eīm leo papa i ep'la ad flauinianū. cū in xp̄o ſunt due nature. vna earū eſt. ſ. diuina que fulget miracl'is. altera. ſ. hūana que ſuccūbit iniurijs. ḡ ſicut ſe hȝ hūana natura ad ſuccūbendū iniurijs: ſic ſe hȝ diuina ad agendū in oꝑibus miraculoſis. ſȝ ſola natura hūana iniurijs ſuccūbit. q̄a talia pati repugnat deitati. ḡ ſola natura diuina agit in oꝑibus miraculoſis. Et confirmatur auctē. p̄s. cxxxv. Qui facit mirabilia mag̃ ſolus. ḡ ſola diuinitas eſt principiū agēdi miraculū. Itē oꝑa miraculoſa excedunt totā v̄tutē nature create. natura aūt hūana in xp̄o creata eſt ḡ vt videt in nullo attingit oꝑa miraculoſa. Cōtra q̄s xp̄s per tactum corporis ſanabat miraculoſe. vt dictū eſt de muliere patiente fluxū ſanguinis. ⁊. ſ. vj. ca. Quotquot aūt tangebāt eum ſalui fiebant: ſi ḡ talis tactus nihil ageret in ſanatiōe p̄dicta: fruſtra adhiberet. qđ non cōuenit ipi xp̄o. ſ. aliq̄d fruſtra agere. ḡ ille tact⁹ aliq̄d faciebat. ⁊ certū eſt ꝙ ꝑtinebat ad hūanitatē. ḡ ⁊c. Rñſio in hac queſtione ſic eſt ꝓcedendū. q̄ꝛ ꝓ vidēdū eſt qualiter viri ſancti viui vel defuncti quoꝝ miracula facta ſūt i illis oꝑati fuerunt. ſcđo qualiter xp̄us inq̄ntum hō oꝑatus fuerit. Circa primū aliq̄d eſt certū: vicȝ ꝙ miracl'a nō p̄nt fieri aliqua v̄tute tāꝙ̄ p̄ncipalit agente niſi v̄tute diuina. q̄ꝛ ſicut dictū eſt operatō miraculoſa excedit totā facultatē v̄tutis create. ſil'r certū eſt ꝙ ſancti viri ad miracula p̄nt oꝑari meritorie. q̄ꝛ freq̄nter expertū eſt miracula facta fuiſſe a deo ad p̄ces ſctōꝝ. Sed dubiū eſt vtrū viri ſancti in miraculis aliqñ operati ſunt per aliquā virtutem in eis exiſtentē: non q̄ꝛ illa ſit p̄ncipalis ratio agendi ſȝ tm̄ inſtrumentalis: vt ſic deus tanꝙ̄ p̄ncipaliter agens fecerit miracula per ſctōs tanꝙ̄ per

quedā inſtrumenta. Et hāc q̄ōnem relinq̄t aug. xxij. li. de ciui. dei inſolutā. vbi enarratis multis miraculis martyꝝ dicit ſic. Siue eīm deus per ſeipm̄ miro mō quo res tꝑales oꝑatur etern⁹. ſiue ꝑ ſuos miſtros iſta faciat et eadeȝ ipſa que per miniſtros facit ſiue quedam faciat etiaȝ per martyꝝ ſp̄ūs: ſiue ꝑ hoīes adhuc in corpore cōſtitutos ſiue deus iſta ꝑ angelos q̄bus inuiſibilit immutabilit incorꝑalit impat opet: vt q̄ ꝑ martyres fieri dicunt eis orātib⁹ tm̄ ⁊ impetrantib⁹: nō et oꝑantib⁹ fiant. ſiue alia iſtis: ſiue alia illis modis: qui nullo mō cōprehendi a mortalib⁹ p̄nt. ei tm̄ atteſtat fides hec in qua carnis ineternȝ reſurrectio predicat. Btūs tm̄ greg. hanc q̄ōneȝ determinare videt. ij. li. dyal'. vbi dic̄ ſic. Qui deuota mēte deo adherent cū rerū neceſſitas expoſcit exhibere ſigna mō vtroꝙ̄ ſolēt vt mira q̄q̄ȝ aliqñ ex p̄ce facit. aliqñ ex ꝑtāte ꝯceſſa illis a deo. ⁊ h̄ ꝓbat ꝯñter rōne ⁊ exēplo. Nō aūt talis eſt. cui cōceditur illud qđ eſt maius nō eſt mirū ſi aliqñ cōcedat qđ eſt min⁹. ſȝ maior eſt ꝑtās filios dei fieri etiā ꝑ adoptōem: cū h̄ ſolū ſanctis cōcedat ꝙ̄ miracula oꝑari. qđ etiā aliqñ malis concedit. vt hr̄ Math. vij. ca. ſȝ p̄mū cōcedit hoīb⁹ ſanctis: ſm̄ ꝙ dr̄ Joh. j. Quotquot aūt receperāt eū dedit eis ꝑtātem fi. dei fieri. Item ꝓbat h̄ exēplo q̄ꝛ petrus ſuſcitauit thabithā orando: vt hr̄ Act. ix. c. ananiā v̄o ⁊ ſaphyrā morti tradidit ſubito abſꝙ̄ orōne. ſȝ ſolū culpā eoꝝ increpando. Act. v. ⁊ ſic videt illud factū feciſſe ex aliq̄ ꝑtāte ſibi cōceſſa a deo: tāꝙ̄ inſtr̄m diuīe iuſticie. Itē ad h̄ videt facē ꝙ gr̄a dei diuidit ꝑ gr̄am gratis datā. ⁊ ꝑ gr̄am gratū facientē. ⁊ lȝ aliqñ ab aliquib⁹ dictū fuerit ꝙ gr̄a gratuȝ faciēs nihil ponit in aīa tm̄ de gr̄a gratiſdata ab hoīb⁹ ꝯcedit ꝙ aliq̄d ponit in aīa. ⁊ h̄ pȝ manifeſte de gratijs gratiſ datis que vocant ſmo ſapie ⁊ ſmo ſcie. j. Cor. xij. q̄ꝛ ſignificāt quaſdā eminētes cognitōes diuinoꝝ ⁊ hūanoꝝ q̄ ponūt aliq̄d in aīa: ſil'r fides: ꝓphia. genera linguaꝝ: ⁊ interp̄tatio ſmonū. ⁊ eadē rōne videt ꝙ gr̄a ſanitatū ⁊ oꝑatio v̄tutū. i. miraculoꝝ que ponunt gr̄e gratiſdate: dicāt aliquā virtutem in aīa exiſtentem. Dicūt tm̄ aliqui ꝙ iſta virtus oꝑantis miracula non eſt aliqua v̄tus manſiua ꝑ modū habitus. ſed ꝑ modū paſſionis tranſeuntis: ſicut et ꝓphetia. ꝓpter quod tales nō p̄nt facere miracula quotieſcunꝙ̄ volūt nec ꝓphetare. Sed quicq̄d ſit de cōcluſione rō tm̄ non valet. q̄ꝛ ſicut dictū eſt talis v̄tus oꝑandi miracula non ē p̄ncipalis ſȝ tm̄ inſtrumentalis inſtr̄m aut operari nō pōt ꝙ̄uis ſit ꝑfectū ꝑ formā ſuā niſi moueat actualiter ꝑ manū artificis. ſicut pȝ ꝙ ſecuris nō pōt ſecare niſi ꝑ manū artificis moueat. ⁊ ideo dato ꝙ talis virtus ſit manſiua. non pōt tm̄ oꝑari ad miracula abſꝙ̄ motōne diuine v̄tut p̄ncipalit agentis. ſi tm̄ talis v̄tus ſit māſiua vl' ꝑ modū paſſionis tranſeuntis ſolū: ſicut eſt motio inſtrumenti cōmouet ab agente p̄ncipali. nihil dico mō. Item ad concluſionē inducitur illud qđ a ſanctis ⁊ doctoribus catholicis dr̄ de ſacr̄is noue legis: vicȝ qđ efficiunt qđ figurant: ita ꝙ tanꝙ̄ quedā inſtrumenta diuine miſericordie agunt ad inductōeȝ gr̄e ipam inſtrumentalit attingēdo: vel ſaltē aliquā diſpōneȝ ad ipam vt characterē vl' aliq̄d ſimile corr̄ndens in ſacr̄is q̄ non imprimūt characterē ita ꝙ in ſacr̄is eſt aliq̄ v̄tus ad efficiendū mō p̄dicto et tm̄ ſacr̄a cōſiſtūt in q̄buſdā reb⁹ ſenſibilib⁹. ⁊ iō multoforti⁹

videt ꝙ in aīabus sanctoꝝ viroꝝ defunctoꝝ vel viuentiū
possit poni aliq̄ virt⁹ diuinit⁹ eis cōcessa in opibus miracu
losis ꝑ modū ꝑdictū. Ex dict̄ patꝫ quid dicendū sit d̄ hu
manitate xp̄i q̄ est organū seu instr̄m cōiunctū ipsi⁹ deita-
tis sic man⁹ est instr̄m artificis. Hoies aūt alij q̄tumcun-
q̄ sc̄ti nō sūt sic con-
iuncti. ⁊ iō sunt q̄si
quedā instr̄a deitat̄
sepata ⁊ adhuc plus
sepata st̄ eccie sacr̄a
instr̄m aūt coniun-
ctū maḡ ꝑticipat ef
ficaciā agent̄ princi
palis q̄ sepatū. ⁊ ta-
lis virt⁹ opandi mi-
racula efficacior in-
uenit̄ in hūanitate
xp̄i q̄ in q̄buscunq̄
alijs. His dict̄ pōt
r̄ndere ad argumen
ta. Ad primū dicen
dum ꝙ sil'e tenet q̄-
tum ad h̄ ꝙ sic hūa-
nitas in xp̄o fuit rō
patiēdi: sic deitas ē
rō ⁊ principiū faciē-
di miracula princi-
paliter: non tñ tenet
q̄tum ad sc̄dm: q̄a
nō repugnat huma
nitati xp̄i opari ad
miracula ꝑ moduꝫ
instr̄i: repugnat aūt
deitati qualitercun-
q̄ pati. Verūtñ rati
one idētitat̄ suppo-
siti ydiomata cōi-
cant̄. q̄r sic h̄ ē vera
de⁹ passus ē: ita hec
est vera demonstra-
to xp̄o iste puer cre-
auit stellas. Ad illd̄
qd̄ inducit̄ de ps̄. di
cendū ꝙ ly sol⁹ non
excludit hūanitateꝫ
tanq̄ instr̄aliter agē
tē: ꝫ tanq̄ principa-
liter. ⁊ sic intelligendū est respectu alioꝝ sanctoꝝ ꝙ solus
deus facit miracula. s. tanq̄ principale agēs. Ad sc̄dm di-
cendū ꝙ instr̄m in virtute principalis agentis bñ attingit
ad aliquid qd̄ excedit facultatē ꝓpriā cōuenientē ei s̄m se.
sic calor nāl'is in virtute aīe generat carnē: vt hr̄. ij. de aīa.
Argumenta aūt in cōtrariū cōcludūt tm̄ ꝙ hūanitas xp̄i
agebat ad miracula sic agens instr̄ale ⁊ secundarium. qd̄
conceditur.

Capitulum. vj.

a Et facto sabbato. Postq̄ descript⁹ ē feruor ꝑdicati
onis in xp̄o. h̄ ꝯn̄r describit̄ liuor emulatōnis con
tra ip̄m ꝑpter doctrinā ⁊ miracula ipius ⁊ ptꝫ sn̄ia
ex dict̄ Mat. xiij. except̄ q̄ sequunt̄. b Nōne hic ē fa-
ber fili⁹ ⁊c̄. in Mat. dr̄ fabri fili⁹. credebāt em̄ isti ꝙ eēt ei⁹-
dem art̄ cū p̄re suo putatiuo ioseph q̄ dr̄ faber lignarius.
Et ꝓbabile vr̄ ꝙ xp̄s eandē artē exercuit. q̄r non fuit occu
patus i doctrina ⁊ miraculis vsq̄ ad tricesimū etat̄ annū
nec añ fuit intent⁹ studio: s̄m ꝙ dr̄ Jo. vij. quō hic lr̄as scit
cū nō didicerit: nec ē verisil'e ꝙ tanto tp̄e fuerit occiosus:
maḡ aūt verisil'e ē ꝙ fuerit occupat⁹ i arte p̄ris sui putati-
ui q̄ in alia: ⁊ h̄ vr̄ ꝑ verbū istoꝝ q̄ erāt de nazareth q̄ mo-
dū suū viuēdi coḡscebāt ⁊ fabꝝ eū vocabāt. c Et non-
po. ibi virt. vltra facē. Istud nō posse nō refert̄ ad potenti-
am ei⁹ absolutā ꝫ cōgruitat̄ ⁊ decentie. q̄r nō erat cōgruū
ꝙ ibi facēt mlt̄a miracl'a: cui⁹ cā sb̄dit̄ cū dr̄. d Et mira.

a Et egressus [Ca. vj.
inde abijt in patriam
suā: ⁊ seq̄bant̄ eum di
scipuli sui. Et facto sabba-
to cepit in synagoga doce-
re ⁊ multi audiētes admi-
rabant̄ in doctrina ei⁹ dicē
tes. Vnd̄ huic hec oīa. Et
que sapia q̄ data est illi: et
virtutes tales que ꝑ man⁹
b eius efficiuntur. Nonne h̄
est faber filius Marie: fra-
ter Jacobi et ioseph et iu-
de et symonis. Nōne ⁊ so
rores eius hic nobiscū sūt.
Et scandalizabantur in il-
lo. Et dicebat illis ihesus
quia non est propheta sine
honore nisi in patria sua et
in domo sua et in cognatio
ne sua. Et non poterat ibi
virtutem vllam facere: ni-
si paucos infirmos iposit̄
d manib⁹ curauit: ⁊ mirabat̄
e ꝑpter incredulitatē eoꝝ et
circuibat castella in circui-
f tu docēs. Et ꝯuocauit. xij
⁊ cepit eos mittere binos.
dabat illis ptātēꝫ spirituū
immūdoꝝ. ⁊ ꝑcepit eis ne
q̄d tollerēt in via nisi v̄gaꝫ
tm̄ nō perā nō panē neq̄ i
g zona es ꝫ calciatos sanda-
lijs. ⁊ ne induerent̄ duab⁹
tunicis. ⁊ dicebat eis Quo
cūq̄ introierit̄ i domū il-
lic manete donec exeatis
inde: ⁊ q̄cūq̄ nō receperit
vos nec audierit: exeūtes
inde excutite puluēm d̄ pe
dib⁹ v̄ris in testimoniū ill'.
Et exeuntes ꝑdicabant vt
pniaꝫ agerēt ⁊ demōia mlt̄-
h ta eijciebāt ⁊ vngebāt oleo
multos egros ⁊ sanabant̄.
i Et audiuit rex Herodes:
māifestū ei factū est nomē
ei⁹ ⁊ dicebat. Quia iohēs
baptista r̄surrexit a mortuis
et ꝓptea v̄tutes opāt̄ i illo
Alij aūt dicebāt q̄r helyas
ē: alij v̄o dicebāt q̄r ꝓph̄a
est q̄si vn⁹ ex ꝓph̄is. Quo
audito herodes ait. Quē
ego decollaui iohēm hic a
k mortuis resurrexit. Ip̄e ei
herodes misit ac tenuit io-
hannē: ⁊ vinxit eū in carce
rē ꝑpter herodiadē vxorē
philippi fr̄is sui q̄r duxerat
eā Dicebat ei iohēs hero
di. Nō licꝫ tibi hr̄e vxoreꝫ

ꝑpter incre. eoꝝ. fides em̄ credentiū est meritoria de con-
gruo ꝙ eis fiant miracula sicut patet ca. ꝑceden. de mulie
re sanguiflua cui dictū est a xp̄o. Fides tua saluaꝫ te fecit.
⁊ in multis alijs locis in euāgelio simile habet̄. e Et
circuibat castella in circuitu docēs: q̄r sui doctrinam ei⁹ re
pulerant: cōuenien-
ter ad alios docen-
dos trāsiuit ⁊ ita fe-
cerūt apl'i s̄m ꝙ di-
cit̄ Act. xiij. capitu.
Vob oportebat pri
mū loqui. s. iudeis
verbū dei: ꝫ q̄r repu
listis illud et indig-
nos vos iudicastis
vite eterne: ecce con
uertimur ad gētes:
sic em̄ ꝑcepit nobis
deus. f Et cōuo-
cauit duodecim. su-
perius. iij. ca. descri-
pta ē collatio ptātis
ꝑdicandi facta apo-
stolis. Hic describit̄
tur executō dicte po
testat̄. ⁊ p̄ describit̄
aploꝝ missio ad pre
dicandū. sc̄do eorū
reuersio ad xp̄m: ibi
Et cōueniētes apl'i.
ad ihm̄. Prima in
duas. q̄r p̄ describit̄
dicta missio. sc̄do ex
hoc surgens hero-
dis opinio: ibi. Et
audiuit rex herodes
Expositio prime ꝑ-
tis patet ex dict̄ ma
thei. x. exceptis que
sequuntur.

g Sed calciatos
sandalijs. Mathei.
x. dicitur ꝙ non por
tarent calciamenta.
Ex quo patet ꝙ san
dalia non dicuntur
calciamenta proprie. quia illis poterant apl'i vt hic dicit̄.
h Vngebant oleo multos egros. Ex hoc loco patet ꝙ
vnctio extrema que est infirmoꝝ fuit instituta a christo.
i Et audiuit rex herodes. Hic consequenter describitur
opinio herodis de ihesu et diuiditur in duas partes. scili-
cet principalem ⁊ incidentalem. secunda ibi. Ipse em̄ he-
rodes. Circa primū sciendū ꝙ apostolis predicantib⁹ ad-
uentum christi et eius miracula: quia nō solum erant pre
dicantes: ꝫ etiam facientes miracula in nomine ei⁹: hero-
des audiuit famā de ihesu ⁊ credidit licet falso. ꝙ ipse eēt
Johannes baptista quem ipse decollauerat. ⁊ ꝙ a mortu
is surrexisset. Ex quo patet ꝙ iste herodes nō fuit de secta
saduceoꝝ qui negabant resurrectōnem. sed de secta phari
seoꝝ qui eam confitebant̄: vt habetur Act. xxiij. cetera pa
tent ex dictis Mathei. xiiij. k Ipse enim herodes.
Hic ponit̄ pars incidentalis: intentio em̄ principalis euā
geliste erat describere gesta xp̄i. ⁊ quia ꝑpter opinionem
herodis de xp̄o fecerat mentōnem de collatōne iohannis
baptiste. ideo incidentaliter hic describit modum dicte de
collatōnis. Et primo describitur eius incarceratio: secun-
do incarcerati decollatio: ibi. Herodias autem. tercio de-
collati tumulatio: ibi. Quo audito discipuli eius venerūt.
⁊c̄. Sententia autem istarum trium partium patet ex di-
ctis Math. xiiij. except̄ que sequunt̄. circa sc̄dam parteꝫ.

l ¶ Herodias autē insidiabat̄ illi. ipa eñ timebat ne hero
des ad p̄dicatōem iohis de pctō suo peniteret: et eā mari
to suo redderet: ⁊ idō querebat mortē iohis. m ¶ Hero
des aūt metuebat iohannē. solo eñ metu tenebat̄ ab int-
fectōne iohis. qꝛ ꝓpter sanctitatē eiꝰ que erat nota toti po
pulo: timebat si io-
hannē iterficeret ne
totꝰ pplˀs insurgeret
contra eū: vt pleniꝰ
pꝫ Math. xiiij.
n ¶ Et libenter eum
audiebat ⁊c. totum
istud erat simulato-
riū vt ex tali auditu
iohis ⁊ obtpatione
dictis eius in aliqui
bus retineret popu-
lum a rebellione cō
tra ipm. ⁊ silˀr ꝙ po-
stea iurauit dare pu
elle saltāti q̇cq̇d pe-
teret fuit maliciose
factū vt ratōne iura
menti ⁊ multitudie
magnoꝝ cum eo co
medētiū haberet oc
casioneꝫ decapitādi
iohem absq̧ rebelli
one poplˀi: q̄ habuit
eū excusatuꝫ saltē in
pte ꝓpter ista. ⁊ hāc
sniam tenet beda su
per locū istum ⁊ qȯ
subdit̄. o ¶ Et con
tristatus est rex. dic̄
Beda ꝙ licꝫ tristare
tur in facie. letabat̄
tñ in corde. p ¶ Et
cōuenietes. Hic de
scribit̄ reuersio apo
stoloꝝ ad xp̄m: vbi
p̊ describit̄ cōdescē-
sio xp̄i ad aplˀos re-
deūtes. scd̄o ad apo
stolos ipm seq̄ntes:
ibi. Et vide. Circa p̄
mū dī. p ¶ Et con-
uenietes aplˀi ad ie-
sum. d̄ p̄dicatōne re
deuntes ad ipm.
q ¶ Renunciauerūt
ei oia que egerāt mi
racula faciendo.
r ¶ Et docuerant. p̄-
dicādo ostendentes
ꝙ mandatū eiꝰ exe-
cuti fuerant fidelit̄.
s ¶ Et ait illis. cōpa
tiendo eis de labori
bus suis. t ¶ Veni
te seorsuꝫ ⁊c. vt. s. pꝰ
laboreꝫ q̇escerēt ali-
quantulū. i hoc oñ
dit xp̄s ꝙ predicato
res verbi diuini ptꝰ
laborē pñt recipere recreatōem cōpetentē. v ¶ Et ascēdē
tes in nauim. vt segregati a turbis possent quiescere.
x ¶ Et viderūt eos. Hic pñter describit̄ condescēsio ipius
xp̄i ad pplˀm ipm sequentem. Et p̊ describit̄ dicta conde-
scensio. scd̄o phariseoꝝ confutatio. ca. seq. Circa primum
p̊ describitur condescēsio xp̄i ad pplˀos ipos pascēdo. secū

l fratris tui. Herodias aūt
insidiabat̄ illi ⁊ volebat oc
m cidere eū nec poterat. He-
rodes aūt metuebat iohēꝫ
sciens eū virū iustū ⁊ sctm̄:
⁊ custodiebat eū: ⁊ audito
n eo multa faciebat: ⁊ libent̄
eum audiebat. Et cū opor
tunus accidisset herodes
in natali suo cenā fecit pri-
cipibus et tribunis et pri-
mis galylee. Cūq̧ introissꝫ
filia ipsiꝰ herodiadis: ⁊ sal
tasset ⁊ placuisset. Herodi
simulq̧ recumbentibꝰ rex
ait puelle. Pete a me quod
vis ⁊ dabo tibi. Et iurauit
illi: quia quicquid petieris
dabo tibi licet dimidium
regni mei. Que cuꝫ exisset
dixit matri sue. Quid petā
At illa dixit. Caput iohan
nis baptiste. Cunq̧ introis
set statim cū festinatōne ad
regē petiuit dicens. Volo
vt ꝓtinus des mihi in di-
sco caput iohannis bapti-
o ste. Et ꝯtristatꝰ ē rex. Pro
pter iusiurandū: ⁊ propter
simul discumbentes nolu-
it eam cōtristare sed misso
spiculatore precepit afferri
caput eius in disco ⁊ decol
lauit eum in carcere ⁊ attu-
lit caput eiꝰ i disco ⁊ dedit
illud puelle ⁊ puella dedit
matri sue. Quo audito di-
scipuli eius venerūt et tu-
lerunt corpus eius: ⁊ posu
erunt illud in monumento
p Et conuenientes apostoli
q ad iesum: renunciauerunt
r ei omnia que egerant ⁊ do
s t cuerant. Et ait illis. Veni
te seorsum in desertuꝫ locū
⁊ req̇escite pusillum. Erāt
eñ q̇ veniebāt et rediebāt
multi: ⁊ nec spaciū mandu
v cādi hēbant. Et ascēdētes
in nauim abierūt in desr̄tuꝫ
x locū seorsum. Et viderunt
eos abeūtes: ⁊ cognouerūt
multi ⁊ pedestres d̄ oībꝰ
ciuitatibꝰ cucurrerūt illuc
et preuenerunt eos. Et exi
ens vidit turbā multā ihs
y ⁊ misr̄tus ē super eos: quia
erant sicut oues nō haben
tes pastorem: ⁊ cepit illos
docere mlˀta. Et cū iā hora
multa fieret: accesserūt disci
puli eiꝰ dicētes. Desertus
est locꝰ h̄: ⁊ iā hora p̄teriit
Dimitte illos: vt eūtes in
ꝓximas villas ⁊ vicos emāt
sibi cibos q̊s mādicēt. Et
rñdens ait illis. Date illis
vos māducare. Et dixerūt
3 ei. Eūtes emamꝰ ducentis
denariis panes ⁊ dabimꝰ
illis māducare. Et dic̄ eis
a Quot panes habetis. Ite
et videte. Et cū cognouis-
sent dicunt. Quinq̧: ⁊ duos
pisces. Et precepit illis vt
accūbere facerēt oēs s̄m
cōtubernia sup viride fenū
Et discubuerūt in ptes: p
cētenos ⁊ q̄nquagenos. Et
acceptis quinq̧ panibꝰ et
duobus piscibꝰ: intuēs in
celū bñdixit et fregit panes
⁊ dedit discipulˀ suis vt po
nerēt āte eos ⁊ duos pisces
diuisit omnibus. Et man
ducauerunt oēs et satura-
ti sunt. Et sustulerunt reli-
quias fragmentorum duo
decim cophinos plenos:
et de piscibus. Erant au-
tem qui manducauerūt q̄n
b q̧ milia virorum. Et statiꝫ

do ad discipulos eos de piculo liberādo: ibi. Et coegit di-
scipulos suos. tercio ad infirmos ipos curādi: ibi. Et cum
transfretassent. sententia aūt istaꝝ triū ptium pꝫ ex his q̄ di
cta sunt math. xiiij. vsq̧ ad finē illiꝰ ca. exceptis que sequū
tur. Quātum ad p̄maꝫ ptem dī. y ¶ Erant sicut oues non
hñtes pastorē sacer-
dotes eñ illiꝰ tēporꝫ
⁊ principes erant si
cut lupi rapaces spo
liātes pplˀm a bonis
tpalibꝰ ⁊ p malū exē
plū spūalibꝰ. ꝫ xp̄s
tāq̧ bonꝰ pastor pas
cebat eos spūalit̄ ꝯti
nue v̇bo doctrie sue
⁊ aliq̄n corpalit̄. s̄m
ꝙ dī consequēter.
3 ¶ Eūtes emamus
ducē. den. pa. ⁊ da-
bi. illis manducare.
Ioh. vj. dī. ꝙ ihs q̄-
siuit a philippo. Vn
de ememus panes
vt māducēt hi ⁊ ibi-
dē subdit̄. h̄ autē di-
xit tētans eū ipe eñ
sciebat q̇d esset fa-
cturus. ⁊ tūc philip
pus rñdit vt ibideꝫ
dī. Ducētoꝝ denari
orū panes nō suffici
unt eis ⁊c. q. d. tan-
tū preciū non habe-
mus cuꝫ paupes si
mus. ⁊ hic Marcus
dicit disciplˀos gñā-
liter h̄ rñdisse. lꝫ aliq̄
mō sub aliis verbis
5 ¶ Euntes emamꝰ
ducētis denariis. q.
d. si vellemꝰ eis dare
ad manducandum
oporteret nos ire ad
emendū panes pre
ciū ducētoꝝ denario
rū. ⁊ tñ h̄ preciū nō
hēmus. ⁊ sic se excu
sabāt p impotentiā.
Dicūtur aūt hic di-
ciplˀi rñdisse illȯ qȯ
soluꝫ philippus rñ-
dit. tū qꝛ nō solū ex
psona sua ꝫ etiā ali-
orū loq̄batur. tū q̇a
illud qȯ facit aliq̄s
de aliqua cōitate vlˀ
dicit: dī cōitas h̄ fe-
cisse vel dixisse. ⁊ tūc
disciplˀis se excusan
tibus de datōe cibo
rū pplˀis xp̄ꝫ seq̄nti
bꝰ dixit xp̄s qȯ h̄ hr̄
a ¶ Quot pa. ha. ite
⁊ vi. ⁊ cuꝫ cogno. di.
q̄nq̧ ⁊ duos pisces
Ioh. vj. dī solus andreas hoc respondisse. per alia tñ v̇ba
dicēs. Et puer hic vnꝰ qui hꝫ q̄nq̧ panes ⁊c. dicunt̄ tñ hic
discipuli h̄ rñdisse in generali qȯ dixit andreas eo mō sic
dictū est de philippo. Circa scd̄m partē dī. b ¶ Et statim
coegit discipulos suos ascēdere naui. qꝛ nō libēter recede
bāt absq̧ mgr̄o suo. eius societate ⁊ doctrina delectati.

c ¶ Ad bethſaidā. locus erat vn̄ recedebāt. d ¶ Et cum
dimiſiſſet eos abijt in montē orare. ꝑ hoc oñdens ꝙ predi
cator verbi diuini dꝫ poſt ſermonē ſuū ad deū in oratione
redire vt qcqd boni ibi fecerit glorie dei aſcribat. e ¶ Et
volebat p̄terire eos. eo mō ſicut pꝰ reſurrectōeꝫ ſuā ambu
lans cū duobꝰ diſci-
pulis ſuis eūtibus i
emaus finxit ſe lon
giꝰ ire: vt hr̄ Luc.
vlti. Nec tn̄ fuit ibi
aliq̄ duplicitas ſeu
falſitas ſm ꝙ dic̄ be
atus Greg. h̄ em̄ fe-
cit vt ſic oñderet ſe
eis exteriꝰ q̄lis apd̄
eos erat in mentibꝰ
coꝝ interiꝰ: erāt em̄
dubij in fide reſurre
ctiōis xp̄i ⁊ tardi ad
credendū vt ibideꝫ
dicit̄ ⁊ ppt̄ h̄ dubiū
erāt aliq̄ꝫtulū elon-
gati a veritate. ⁊ idō
apparuit eis in pere
grina effigie ⁊ finxit
ſe longiꝰ ire. qꝛ tales
apparitiones fiunt
cōiter ſm diſpoſitō-
nem interiorē ipſoꝝ
quibꝰ fiūt. et eodem
mō dicit̄ hic ꝙ vole
bat preterire eos. qꝛ
erāt parue fidei. ſm
ꝙ dr̄ in textu. qꝛ pu-
tabāt fantaſma eſſe
⁊ tn̄ iam viderāt tan
ta miracula eū feciſſe: ꝙ credere debebāt ip̄m ſuꝑ aquas
poſſe ambulare. Circa terciā ꝑtem dr̄. f ¶ Cunq̄ꝫ egreſſi
eſ. de na. con. cogno. eū. ſ. illi de terra genazareth. quia per
famā quā audierāt ⁊ miracula q̄ aliq̄ eoꝝ viderant cog̃ue-
rūt ꝙ ille erat q̄ īfirmos curabat ⁊ mirabilia alia faciebat:
⁊ ideo ſb̄ditur. g ¶ Et ꝑcurrentes vniuerſam regionē il-
lam. qꝛ geraſeni miſerūt ꝑ ciuitates ad h̄ ꝙ adducerentur
infirmi ad p̄ñtiam xp̄i: vt fimbriā veſtimēti eiꝰ tangerent.
Iudei em̄ erāt diſtincti ab alijs gētibꝰ nō ſolū in lege: ſꝫ ēt
in habitu: qꝛ Nume. xv. p̄cipit̄ ꝙ facerēt fimbrias i angu-
lis pallioꝝ: ⁊ talē habitū portabat ⁊ xp̄c: ſic̄ ⁊ legem ſerua
uit: ⁊ ad tactū hmōi fimbriaꝝ curabant̄ infirmi.
¶ In ca. vj. vbi dr̄ in poſtil. nec eſt veriſil̄e ꝙ tanto temꝑe
fuerit ocioſus. ¶ Additio

Qm xp̄s eēt in hac vita: ſummū gradū ꝯtemplati
onis attigit nullo mō dici potuerit ocioſus etiam
ſi aliq̄n ab oī actōne ſeu exercitio corꝑali ceſſaſſet.
h̄ em̄ ꝑtinet ad ꝯtemplatiuā vitā ab exteriori actōne quie-
ſcere ſm Greg. i. vj. mora. ⁊ iō irrōnabile ē attribuere xp̄o
occupatōeꝫ in artibꝰ mechanicꝭ ad remouendū ab eo ocio
ſitatē. nec ex h̄ ꝙ illi de nazareth ip̄m fabꝝ vocabāt cōclu-
dit̄ ip̄m fuiſſe fabꝝ: ſic̄ nec ip̄m habuiſſe ſorores lꝫ ipſi di
xiſſent. Nōne ſorores eiꝰ h̄ nobiſcū ſunt: ſꝫ fabꝝ ip̄m dice-
bāt ad vilipēdēdam doctrinā xp̄i. freq̄nt̄ em̄ hi q̄ occupāt̄
in actōibꝰ corꝑalibꝰ deficiūt ab intellectualibꝰ. vl̄ dōm ſm
Aug. ꝙ eoīp̄o fabꝝ xp̄ꝫ credebāt ⁊ fabri filiū qꝛ cōiter filij
dicunt̄ hr̄e artē p̄ris. ¶ In eo. ca. vbi dr̄ in poſtil. Ex q̄
pꝫ ꝙ ſandalia nō dicunt̄ calciamēta. ¶ Additio.

Manifeſtū eſt ex cōi mō loq̄ndi ꝙ ſandalia ſūt q̄dam
ſpēs calciamēti. Calciamētū. n. ſe. hꝫ vt genꝰ ad oīa
q̄bꝰ induimur. vn̄ ſi apl̄i ꝓhibebant̄ ne aliq̄ modo
portarēt calciamēta ꝓut intelligit poſtil. ex ꝯñti nō poſſēt
portare ſandalia cū ſint q̄dā ſpēs calciamēti. ⁊ ſic eēnt eis
iniūcta ꝯtraria p̄cepta: qd̄ ē manifeſte ꝯ rōem. vn̄ alit̄ dōm
ē. Ad qd̄ dōm ꝙ calciamēta ſeu ſandalia pñt dupl̄r porta
ri. Vno mō in pedibus ꝓut cōius fit. Alio mō ligata ſub

coegit diſcipl̄os ſuos aſcē-
dere nauim vt p̄cederēt eū
c tranſfretū ad bethſaidam:
dum ipſe dimitteret ppl̄m
Et cū dimiſiſſet eos. abijt
in montē orare. Et cū ſero
eēt erat nauis i medio ma-
ri: ⁊ ipſe ſolꝰ in terra. Et vi
dens eos laborantes in re
migando. erat em̄ ventꝰ cō
trariꝰ eis: ⁊ circa quartā vi
giliā noctis venit ad eos
e ambulās ſupra mare: ⁊ vo
lebat p̄terire eos. At illi vt
viderunt eum ambulanteꝫ
ſupra mare putauerūt fan-
taſma eſſe ⁊ exclamauerūt.
Oīs em̄ viderūt eū ⁊ cō-
turbati ſuut. Et ſtatim locu
tus eſt cum eis: ⁊ dixit eis
Confidite. Ego ſum: noli-
te timere. Et aſcendit ad il
los in nauim: ⁊ ceſſauit vē
tus. Et plus magis intra
ſe ſtupebant. Nō em̄ intel-
lexerunt de panibus. Erat
em̄ cor eorum obcecatum.
Et cum tranſfretaſſent per-
uenerunt in terram genaza
f reth: ⁊ applicuerūt Cunqꝫ
egreſſi eſſent de naui: con-
g tinuo cognouerunt eum et
ꝑcurrētes vniuerſam regi-
onē illā cepant i grabatis
eos q̄ male ſe habebāt cir-
cumferre vbi audiebāt euꝫ
eſſe. Et quocūqꝫ introibat
in vicos vel i villas aut ci-
uitates: i plateis ponebāt
infirmos: et dep̄cabantur
eum vt vel fimbriam veſti-
menti eius tangerent: ⁊ q̊t
quot tangebant eum ſalui
fiebant.

cingulo vel recondita i ſacculo vel in pera: ⁊ hmōi. ꝓut
pauꝑes itinerātes q̄n̄q̄ꝫ faciūt vt cū corrūpunt̄ vel deficiūt
calciamēta ſeu ſandalia q̄ hn̄t in pedibꝰ ꝓuideant ſibi de
alijs: ⁊ q̄ ſecū portāt mō p̄dicto. p̊ mō nunq̄ꝫ fuit ꝓhibituꝫ
apl̄is. vti ſandalijs nec calciamentꝭ. ſ. in pedibꝰ. qꝛ h̄ perti
net ad velociꝰ ſeu ex
peditius incedendū
Vn̄ iſrl̄iticis vt citi-
us exirēt de egypto
⁊ nō deſidiōſe am-
bularent p̄cipiebat̄
a dn̄o vt hr̄ent calci
amenta in pedibus
ꝓut ipſemet poſtil.
dic̄ Exo. xij. ſecūdo
ſ̊o mō ꝓhibitū eſt
apl̄is eūtibꝰ ad p̄di-
candū. ſ. portare cal
ciamenta in ſacculo
vel hmōi. qꝛ h̄ ē im-
pedimentū itinerā-
ti ſic̄ ⁊ alia ſuꝑflua
vel duplicia q̄ ꝓhi-
bebant̄ apl̄is eunti-
bus ad p̄dicandum
vt in p̄ñti ca. Veri-
tas huiꝰ diſtinctiōis
ſcilꝫ de duplici mō
portādi calciamenta
pꝫ ex mō loq̄ndi ſa-
cre ſcripture. Nam
Math. x. vbi calcia
menta eis ꝓhibebā
tur nō prohibet eis
portare in pedibus:
dicit em̄. Nec calcia
menta nec virgā. Sil̄r Lu. x. dicit. Nec perā nec calciamē
ta nō exprimēs in pedibꝰ. ſm Marcū in h̄ ca. nō ꝑmittit̄
apl̄is portare ſandalia ſimpl̄r. qꝛ h̄ eſt cōtra aliud p̄ceptū
de directo: ſꝫ ꝑmittit̄ eis calciari ſandalijs qd̄ ē portare ſā-
dalia p̊ mō vn̄ exp̄ſſe dicit. Sꝫ calciatos ſandalijs. Sil̄r
apl̄s ad Eph. vj. in eadē materia dic̄. Calciati pedes in p̄-
ꝑatōne euangelij. Nō em̄ dicit ꝙ portēt calciamēta. qd̄ p̄t
intelligi ſcd̄o mō portandi: ſꝫ ꝙ portent in pedibꝰ: ⁊ ſic in
his duobꝰ p̄ceptꝭ nulla eſt ꝯtradictio. etiā ſi ſandalia ⁊ cal
ciamenta ꝓ eodē ſumant̄. de hac materia vide ſ̄ ca. j. i ad-
ditōne ſecunda. ¶ Replica.

In ca. vj. vbi dr̄. Nōne hic ē faber. dic̄ poſtil̄. ꝙ nō ē
i verīſimile xp̄m a iuuētute vſq̄ꝫ ad triceſimū annum
fuiſſe ocioſum. Burg. dic̄ xp̄m nō debuiſſe operari
oꝑa mechanica. qꝛ impediuiſſet oꝑa intellectualia in q̄bꝰ
xp̄c ſummū gradū tenuit. iō ocioſus dici nō potuit: h̄ di-
co q̄ ad factū ꝙ ⁊ ſi xp̄c nihil oꝑando corꝑaliter ocioſus n̄
fuit. p̄buiſſet tn̄ exemplū ocioſis q̄ ab eo ſumerēt velamē
excuſatōnis: laborauit igit̄ ſic̄ ⁊ orauit: nō ad ſuffragium.
ſꝫ ad exemplū. Nec talis labor in xp̄o potuit remittē ſum
mū gradū intellectualis ꝯtemplatōnis: vt Burgē. arguit
ſicut nec dolor ſummus in paſſione potuit remittere ſum
mam fruitōnem. de quo alibi.
¶ In eo. ca. vbi ꝯcedunt̄ apl̄is ſandalia: poſtil. volens ſal-
uare lr̄am Math. x. vbi ꝓhibent̄ calciamēta dicit ſanda-
lia ꝓprie nō eſſe nec dici calciamenta. Burg. vult ꝙ ſanda
lia ſint ꝯtenta vt ſpēs ſub genere calciamentoꝝ. Et ſoluit
eam ꝯtrarietatē quā mouet poſtil. de Math. x. ⁊ h̄ ꝑ por-
tare in pedibus vel in ſacculo ⁊c̄. Sed nō videt̄ maturum
de h̄ oportere fieri mādatū ꝙ raro ⁊ ꝑ viles ꝑſonas fieri cō
ſueuit. ſ. portare calciamēta i dorſo ligata. Ridiculoſa igit̄
videt̄ diſtinctio Burg. Sat em̄ dictū arbitror de vſu calci
amentoꝝ in pedibꝰ xp̄i ⁊ apl̄oꝝ ſuꝑ Math. x. De ſanda-
lijs aūt hic conceſſis ſecus eſt. qꝛ nō ꝑtinent ad genꝰ calcia
mentoꝝ. genus dico logicū: ſꝫ ꝓpt̄ ſil̄itudinem vſus reſpe-
ctu pedū modū hn̄t calciamēti: q̄ alio noīe dicunt̄ calige.

iuxta illud act. xij. vbi dr̄ petro. Calcia te caligas tuas. gre
cus ſmo hꝫ. ſandalia vbi nos caligas. ꝛ vt qdaꝫ volūt ſan
dalia ſunt in ſoleis integra ſupiꝰ apta. ꝛ ſic cū nō ſint cal
ciamenta. hūt tn̄ aliqd ſile. qꝛ pedū ꝯ aſpitatem vie ſꝫ mu
nimēta. ꝛ ſic ꝓhibitis calciamētis ꝯcedunt ſandali a ſi
ne cōtrarietate. Ad
plenā eñ calciatōeꝫ
requirunt multa. ſ.
calige ligature ꝛc̄.
ab hmōi curioſitate
ſunt apl̄i ꝓhibiti et
ceteris q̄ in lr̄a enu
merant ſandalis cō
ceſſis. ¶ Ca. vij.

a E T conueniūt
Poſtq̄ de
ſcripte eſt er
ga diſciplos xp̄i cō
deſcenſio: hic ꝯñr ō
ſcribit phariſeorum
confutatio. et hoc q̄
druplıciter Primo
in eoꝝ obſeruantijs
ſecūdo in miracl̄is
xp̄i ſequēti cap̄. ibi.
Et exierūt phariſei.
tercio in lege ꝑmiſ
ſis. x. ca. quarto i pa
bolis. xij. cap̄. Circa
primū primo deſcri
bitur phariſeorū cō
futatio ſecundo po
puloꝝ cōſolatio: ibi
Et inde ſurgēs. Cir
ca primū p̄ deſcribi
tur phariſeoꝝ obſer
uatio vana. Secun
do eoꝝ interrogatio
maligna: ibi. Et int
rogabant phariſei.
Tercio eoꝝ cōfuta
tio vera: ibi. At ille
reſpōdēs. Quarto
dicte ꝯfutatōnis ex
poſitō plana: ibi. Et
cū introiſſet i domū
Snia vera iſtaꝝ pti
um pꝫ ex dictis ma
thei. xv. except̄ que
ſequūt. b ¶ Pha
riſei eñ ꝛ oēs iudei
niſi cre. la. ma. non
mā. volētes ꝑ mun
diciā exteriorē ꝑten
dere ꝙ haberent ite
riorē cū tn̄ eſſent ple
ni iniqtate ꝛ immū
dicia. ſm ꝙ dr̄ matt.
xxiij. c ¶ Et a foro
niſi baptizent non comedunt qñ eniꝫ exibant ad negocia
exteriora i publico reputabant ſe immūdiciā aliquā con
trahere ab alijs: qui tamē erāt meliores ipſis. ꝛ ideo rede
untes a talibus negocijs lauabant ſe: anteq̄ comederent
quaſi purgantes immundiciā ab alijs contractam.
d ¶ Moyſes enim dixit. honora patrem tuum ꝛc̄. domi
nus autē dixit hoc: vt hr̄ Exo. xx. ſ moyſes explanauit q̄
liter eſſent intelligendū: cōtra quē intellectū ſacerdotes et
phariſei docebant. e ¶ Corban qđ eſt donū. corban non
ſignat donū generaliter acceptū. ſed donuꝫ deo oblatum
vel offerendum phariſei ꝛ ſacerdotes auaricia moti dice
bant ꝙ melius erat lfiijs offerre deo bona ſua q̄ prouide
re parentibus in neceſſitate poſitis. ꝛ ſic euacuabant pre
ceptum dei de honore parentū vt plenius dictū fuit mat
thei. xv. f ¶ Si quis habet aures audiēdi audiat. i. ſi qs
habet voluntateꝫ audiendi veram doctrinā audiat meam
et non phariſeoꝝ. g ¶ In ſeceſſum exijt purgans omes
eſcas natura ei que
eſt ſagax ipuritateꝫ
que eſt in alimento
ſuſcepto emittit ꝑ ſe
ceſſum retinēs illō
qđ ē ibi purū ad cor
poris nutrimentūꝫ:
ꝛ ſic purgat eſca cor
poris nutritiua.

a E T conueniūt ad ¶ vij.
eū phariſei ꝛ qdā de
ſcrib̄ veiētes ab hierl̄ymis
Et cū vidiſſent quoſdaꝫ ex
diſcipulis eiꝰ cōmunibus
manibꝰ id eſt nō lotis mā
ducare panes vituperaue
b rūt. Phariſei eñ ꝛ oēs iu
dei niſi crebro lauerint ma
nus nō manducāt tenētes
traditōeꝫ ſenioruꝫ ꝛ a foro
c niſi baptizēt nō comedūt:
et alia mlta ſunt que tradi
ta ſūt illis ſuare: baptiſma
ta calicū ꝛ vrceoꝝ ꝛ eramē
toꝝ et lectoꝝ. Et interro
gabāt eū phariſei ꝛ ſcribe
Quare diſcipuli tui nō am
bulāt iuxta traditōeꝫ ſenio
rū ſ cōibus manibꝰ mādu
cant panē. At ille rñdens
dixit eis. Bñ ꝓphauit eſa
ias de vobis hypocritis ſi
cut ſcriptū eſt. Pp̄ls hic la
bijs me honorat cor āt eo
rū longe eſt a me. Inuanū
aūt me colūt docentes do
ctrinas ꝛ precepta hoīm.
Relinqntes eñ mandatū
dei tenetis traditōꝫ hoīm
baptiſmata vrceoꝝ et cali
cū ꝛ alia ſil̄ia his facit̄ ml̄
ta. Et dicebat illis. Bñ ir
ritū fecitis preceptū dī vt
d traditiōꝫ vr̄aꝫ ſuetis. Mo
ſes eñ dixit Honora pr̄eꝫ
tuūꝫ matrē tuā: ꝛ q̄ maledi
xerit pr̄i vl̄ matri morte mo
riat. Vos aūt dicitis. Si
e dixerit hō pr̄i aut mr̄i cor
ban qđ eſt donū qđcūq̄ ex
me tibi proderit ꝛ vltra nō
dimittitis eum quicq̄ face
re patri ſuo aut matri: reſci
dentes verbum dei per tra
ditōnem veſtraꝫ quā tradi
diſtis. Et ſimilia huiuſmo
di multa facitis. Et aduo
cans iterū turbas dicebat
illis. Audite me omnes et
intelligite. Nihil eſt extra
hominē introiens in eum
quod poſſit euꝫ coinquina
re: ſed que de homie proce
dunt illa ſunt que coinqui
f nāt hoiem. Si qs hꝫ aures
audiendi audiat Et cū itro
iſſet in domū a turba inter
rogabāt eū diſcipuli eiꝰ ꝑ
bolā. Et ait ill̄. Sic ꝛ vos
imprudentes eſtis. Nō in
telligitis qꝛ omne extrinſe
cus introiens in hoieꝫ nō
pōt eū coinquinare qꝛ non
intrat in cor eius ſ in ven
g trē vadit ꝛ in ſeceſſum exit
purgans oēs eſcas. Dice
bat aūt: qm̄ illa que de ho
mie exeūt illa coinqnāt ho
h mieꝫ abintꝰ eñ ō corde ho
minū male cogitatōes pro
i k cedūt adulteria fornicatio
l nes homicidia furta auari
m n cie nequicie dolus ipudici
o p cie oculus malus blaſphe
q r mia ſupbia ſtulticia Om
s t nia hec mala abintus ꝓce
v dunt ꝛ coinquinant hoieꝫ
x Et inde ſurgens abijt in fi
y tiri ꝛ ſydonis ꝛ ingreſſus
domum neminem voluit
z ſcire ꝛ non potuit latere.

h ¶ De corde hoim
male cogit. ꝓce. id ē
conſenſus delibera
tiui ad mala agēda:
que explicat magis
in ꝑticulari cū ſbdit
i ¶ Adulteria. i. qui
bus eſt violatio tho
ri alieni. k ¶ For
nicatōes. i. illiciti cō
cubitus perſonaruꝫ
a matrimonio ſolu
tarū. l ¶ Homici
dia. quibꝰ infert no
cumentū in ꝑſonas
proximorum.
m ¶ Furta. quibus
res aliene ſubtrahū
tur. n ¶ Auaricie.
inq̄ntum aliqua in
iuſte retinentur.
o ¶ Nequitie. q̄ con
ſiſtunt in calūnijs ꝑ
ximoꝝ. p ¶ Dolꝰ
in deceptōne eoruꝫ.
q ¶ Impudicicie. q̄
tuꝫ ad tactus ꝛ aſpe
ctus immundos.
r ¶ Oculus malus
q̄tum ad odium et
et inuidaꝫ. quia nō
permittūt videre re
cto oculo bonum ꝓ
ximi. s ¶ Blaſphe
mie. i. iniurie in de
um. t ¶ Super
bia. dei vel proximi
contemptus.
v ¶ Stulticia. i. quē
libet iniuria i ꝓxio.
x ¶ Et inde ſurgens
Hic ꝯñr deſcribitur
cōſolatio ppl̄oꝝ. ꝛ p̄
gentilium. ſcđo ga
lyleoꝝ: ibi. Et iteruꝫ
exiens. Circa primū dſcit. x ¶ Et inde ſur. abijt in fi. tyri
ꝛ ſydonis. vbi habitabāt gētiles: ad quos tranſijt chriſtus
ad benefaciendum eis: relinquens iudeam propter mali
ciam phariſeorum ꝛ ingratitudinem. y ¶ Et ingreſſus
domū neminem voluit ſcire. i. noluit manifeſtari aduen
tum eius per diſcipulos ſuos: oſtendens ꝙ predicator et
operator miraculorum non debet querere propriam oſtē
tationem. z ¶ Et non potuit latere. illud non poſſe nō re
fertur ad eius potentiam abſolutam ſed ad congruentiaꝫ
non enim erat cnogruum ꝙ aduentus medici lateret infir
mos. nec fuit decens ꝙ manifeſtaretur per ſuos diſcipl̄os
vt dictum eſt. et ideo manifeſtatus fuit per alios qui fa

mā eiꝰ audierant. ⁊ aliq̄ui eū viderāt. qꝛ nō ſolū de iudea ꝫ etiā de natiōibꝰ alijs mlti veniebāt ad eū ꝓpter miracula et ſanitates q̄ opabaꝛ vt hꝛ. s̄. iij. ca. a Mulier em̄ ſtatiꝫ vt audiuit de eo ⁊c̄. nō eſt intelligēdū ꝙ curauerat filiā eiꝰ exn̄s in domo. qꝛ tūc noluit facere. ꝫ magis in via cuꝫ ipſa clamaret poſt eos vt hꝛ Matthei. xv. di.

bn̄ficiatus de bn̄ficijs acceptis debet ſe gratuꝫ oſtendere. ⁊ bn̄factorem laudare ꝗuis h̄ benefactor nō querit. n Et eo amplꝰ admirabanꝛ. de tanta eius humilitate. o Bene fecit om̄ia ⁊c̄. licet nō exprimat hic niſi vnū ſurdum ⁊ mutū eſſe curatū: tamen plures fuerūt ceci ⁊ claudi et muti et curati: vt habeꝛ Math. xv. ꝫ inter illos vnꝰ cuius cura fuit mirabilior inter ceteros. qꝛ in ipſo tria miracula cōcurrerūt: ſm ꝙ dicit Piero. qꝛ auditus fuit ei redditꝰ ⁊ affatus: ⁊ a demone fuit liberatꝰ: et h̄ ſolus exprimitur a Marco. Ca. viij.

b Erat. n. mlier gētilis ſyrophenissa genere. i. ď ſyria phenicis. Eſt em̄ ſyria nomē generale ꝓuincie phenis aūt nomen cuiuſdā ſpālis ꝯtrācte in illa ꝓuincia. Et inde ꝯponiꝛ ſyrophenissa. i. de tali cōtracta oriūda.

c Propter hūc ſ. id eſt ꝓpter tue fidei cōfeſſiōeꝫ. d Exijt demoniū de filia tua. qꝛ ꝯfeſſio dei de ꝯgruo eſt meritoria miraculi. cetera patēt ex dictis Math. xv. di. e Et iterū exiens. Hic ꝯn̄r deſcribiꝛ cōſolatio galyleoꝝ ⁊ p̄ in curatōne demoniaci. ſcd̄o in miniſtratōne alimenti. in prin. ſeq̄n. ca. Circa primā partem determinaꝛ locus vbi xp̄c fecit ſequentem curatōem cum dicitur.

f Inter medios fines decapoleos. decapolis ē nomē regionis: vt dictuꝫ eſt ſupra ca. v. et hmōi regionis vna ps eſt vltra iordanē alia citra, vt pꝫ in deſcptōne terre ſancte. Igiꝛ mare galylee qđ eſt quidā lacus ꝑ queꝫ tranſit iordanis fluuius reſpicit terminos vtriuſq; partis regionis p̄dicte.

g Et adducunt ei ſur. ⁊ mu. nō erat talis a natiuitate: nec ab infirmitate ſuperueniente: ꝫ a demone ipſum obſidente eius auditū impediente ⁊ loquelam.

h Miſit digitos ſuos in auriculas eius. xp̄c aliquādo ſanauit infirmos tāgendo corꝑaliter vt oſtenderet humanitateꝫ ſuam eſſe diuinitatis inſtrumentū modo ſupra dicto capitulo. v.

i Et ſuſpiciens in celum ingemuit vt oſtenderet ſe veruꝫ hominem a deo querens auxilium. k Et ait illi. effeta quod eſt adaperire. oſtendens ſe verum deum curando ꝑ imperium. l Et precepit eis ne cui dicerent. oſtendens ꝙ benefactor de ſuis beneficijs propriam laudem non debet querere. m Quanto aūt eis p̄cipiebat tan. p̄dic. qꝛ

a Mulier. n. ſtatim vt audi-
uit de eo cuiꝰ filia habebat
ſpm̄ imūdū intrauit: ⁊ ꝓci-
b dit ad pedes eius. Erat ei
mulier gētilis ſyrophenis-
ſa genere. Et rogabat eum
vt demoniū eijceret ď filia
eiꝰ. Qui dixit illi. Sine p̄ꝰ
ſaturari filios. Non eſt. n.
bonū ſumere panem filio-
rum: ⁊ mittere canibꝰ. At
illa rn̄dit: ⁊ dixit illi Vtiq;
dn̄e. Nā ⁊ catelli comedūt
ſub menſa de micis puero-
c rū. Et ait illi. Propter hūc
d ſermonem vade exijt de-
monium a filia tua. Et cuꝫ
abiſſet domū iuenit puellā
iacentē ſupra lectū ⁊ demo
e niū exijſſe Et iteꝝ exiēs de
finibꝰ tyri veīt ꝑ ſydonem
f ad mare galilee inꝛ medioſ
g fines decapoleoſ. Et addu
cunt ei ſurdū ⁊ mutū: ⁊ de-
p̄cabanꝛ eū vt imponat illi
manū. Et app̄hendēs eum
h de turba ſeorſum miſit di-
gitos ſuos in auriculas eꝰ
⁊ expuēs tetigit liuguā eiꝰ
i ⁊ ſuſpiciēs in celū ingemu
k it ⁊ ait illi. Effeta: qđ ē ad-
aperire. Et ſtatim apte ſūt
aures eiꝰ: ⁊ ſolutū ē vincu
lū lingue eiꝰ: et loq̄baꝛ re-
l cte. Et precepit illis ne cui
m dicerent. Quāto aūt eis p̄
cipiebat tanto magꝭ plꝰ pre
n dicabāt ⁊ eo ampliꝰ admi-
o rabanꝛ dicētes. Bn̄ oīa fe
cit: ⁊ ſurdos fecit audire: ⁊
mutos loqui.

Capitulum. viij.

a In diebꝰ illis iterū cū
turba multa eſſet cum
ihū nec hn̄t qđ māduca-
rent ꝯuocatꝭ diſcipulis ait
illis. Miſereor ſuꝑ turbaꝫ
qꝛ ecce iam triduo ſuſtinēt
me nec hn̄t qđ māducent ⁊
ſi dimiſero eos ieiunos in
domum ſuaꝫ deficiēt i via.
Quidā ei ex eis delōge ve
nerūt. Et rn̄derꝫ ei diſcipu
li ſui Vn̄ iſtos q̄s poterit ſa
turare panibꝰ i ſolitudine.
Et inrrogabat eos. Quot
panes hētis. Qui dixerūt
ſeptem. Et p̄cepit turbe di
ſcūbē ſuꝑ terrā. Et accipi-
ens. vij. panes grās agēs
fregit ⁊ dabat diſcipulꝭ ſuis
vt apponerēt: ⁊ appoſuerꝫ
turbe. Et hēbāt piſciculos
paucos: ⁊ ipſos bn̄dixit et
iuſſit apponi. Et māduca-
uerꝫ ⁊ ſaturati ſunt: ⁊ ſuſtu
lerūt qđ ſuꝑauerat de frag-
mentis. vij. ſportas. Erāt
aūt q̄ māducauerāt q̄ſi q̄tu
or milia: ⁊ dimiſit eos. Et
ſtatim aſcendens naui cuꝫ
b diſcipulis ſuis: venit in ꝑ-
c tes dalmanutha. Et exierꝫ
pharisei ⁊ ceperūt ꝯq̄rē cuꝫ
eo: querētes ab illo ſignuꝫ
de celo tentātes eū. Et in-
gemiſcēs ſpū ait. Quid ge
neratio iſta ſignum querit.
d Amē dico vob̄ ſi dabiꝛ ge
neratōni iſti ſignum Et di
mittens eos aſcendit iterū
naui ⁊ abijt trās fretū: Et
obliti ſꝫ panē ſumere: ⁊ niſi
vnū panē nō habebāt ſecū
e i naui Et p̄cipiebat eis di-
f cēs Videte ⁊ cauete a fer-
g mēto phariſeoꝝ ⁊ fermēto
herodis. Et cogitabāt ad

a In diebꝰ illis. Hic ꝯn̄r ponit cōſolatio galyleoꝝ in alimenti datōne: ⁊ ptꝫ ſn̄ia ex his q̄ dicta ſunt Math. xv. h̄ excepto. b Venit i ꝑ. dal. Math. xv. dī. ⁊ venit in fines magedan. Dōm eſt ꝙ eſt eadē regio duplr vocata. c Et exierꝫ pharisei. Hic conſequēter deſcribiꝛ cōfutatio phariſeoꝝ in miraculis. Et p̄ ponit dicta confutatio ſcd̄o diſcipuloꝝ reprehenſio: ibi. Et p̄cipiebat eis. Sentētia prime partis patēt ex dictis Math. xvj. hoc excepto.

d Si dabitur generationi iſti ſignū. id eſt non dabiꝛ. q̄a accipitur ſi pro non ſicut pſal. Quibus iuraui in ira mea: ſi introibunt in requiem meam.

e Et precipiebat. Hic ponitur diſcipulorum chriſti reprehenſio. et primo arguitur in eis ignorantia. ſecundo oſtēditur eorum impotentia ſequenti capitulo: ibi. Et veniens ad diſcipulos. tercio reprimitur eorum ambitio vel ſuperbia: ibi. Et ide ꝓfecti. Circa primū deſcribitur primo reprehenſio diſcipuloꝝ generaliter. ſcd̄o ipſiꝰ petri ſpāliter: ibi. Et ingreſſus ē ihs. Adhuc aūt p̄ arguiꝛ ignorantia diſcipuloꝝ v̄bo: ⁊ ſecundo facto: ibi. Et veniūt bethſaidā. Circa primū diciꝛ. f Cauete a fer. pha. i. a doctrina coꝝ ꝑuerſa: q̄ p̄ponebāt traditōes ſuas diuis p̄ceptꝭ: vt dictū eſt ca. vij. g Et fermento herodis. id eſt a ſecta erronea herodianoꝝ de qua dictum eſt s̄. iij. ca. Hoc autem dictum xp̄i diſcipuli intellexerunt de fermēto vel pane materiali in quo appꝫet eoꝝ

alterutrū dicētes: qꝛ panes nō habemꝰ. Quo cognito ait illis ihs. Quid cogitatis: quia panes nō habetis Nondū cognoſcitis nec intelligitis. Adhuc cecatum habetis coꝛ veſtrum. Oculos habentes nō videtis: ⁊ aures habētes nō auditis Nec recoꝛdamini qñqꝫ panes fregi in qñqꝫ milia: et q̄t cophinos fragmentoꝝ plenos ſuſtuliſtis. dicūt ei Duodecim. Quando ⁊ ſeptē panes i quatuoꝛ milia quot ſpoꝛtas fragmentoꝝ tuliſtis. Et dicunt ei. Septē. Et dicebat eis. Quomodo nondū intelligitis.
b Et veniūt bethſaida et adducūt ei cecū: ⁊ rogabāt eū vt illū tangēt. Et apphēnſa manu ceci eduxit euꝫ extra vicū: ⁊ expuens in oculos eiꝰ impoſitꝭ manibꝰ ſu-
i is interrogauit eū ſi q̄d videret. Et aſpiciēs ait. Video homies velut arboꝛes ambulātes. Deinde iterū impoſuit manꝰ ſup oculos
k eiꝰ ⁊ cepit vidē ⁊ reſtitutꝰ ē ita vt clare videret et oia. Et miſit illū i domū ſuā dicēs Vade in domū tuā ⁊ ſi i vicū introieris nemi dixeris
l Et ingreſſus eſt ieſus ⁊ diſcipuli eiuſ caſtella ceſaree philippi: ⁊ in via interrogabat diſcipulos ſuos dicēs eis. Quē me dicūt eſſe hoies Qui rñderūt ei dicētes. Alij iohēꝫ baptiſtam: alij helyā. alij vo q̄ſi vnūꝫ de pꝛophis. Tūc dic illis. Vos vo quē me eſſe dicitꝭ Rñdēs petrꝰ ait ei. Tu es xp̄s Et cōmiatꝰ ē eis ne cui dicerēt de illo Et cepit docē eos qm̄ oꝫ filiū hoīs pati multa ⁊ repꝛobari a ſenioꝛibꝰ ⁊ a ſacerdotibꝰ ⁊ ſcribis ⁊ occidi: ⁊ poſt tres dies reſurgē. Et palā vbū loq̄bat: ⁊ apphēdēs eū petrꝰ cepit increpare eū. Qui cōuerſus ⁊ vidēs diſcipłos ſuos: cōmiatꝰ ē petro dicēs Vade retro me ſathana: q̄niā nō ſapis q̄ di ſūt: s̄ q̄ ſūt
m hoim. Et cōuocata turba cū diſcipulis ſuis dixit eis Si q̄s vult me ſeq̄ deneget ſemetipm ⁊ tollat crucē ſuā ⁊ ſeq̄t me. Qui ei voluerit aiaꝫ ſuā ſaluā facē pdet eaꝫ q̄ āt pdiderit aiaꝫ ſuā ꝓpt me ⁊ euāgeliū: ſaluā faciet eā. Quid em̄ ꝓderit hoi ſi lucret mōꝫ totū ⁊ detrimētū aie ſue faciat. aut q̄d hō cōmutatōis dabit ꝓ aia ſua
n Qui ei me cōfeſſus fuerit ⁊
o vba mea i generatione iſta
p q adulta ⁊ peccatrice ⁊ filius hois cōfitebit eū cū venerit in glā pr̄is ſui cū angelꝭ ſanctis Et dicebat illis Amē dico vob: qꝛ ſunt quidā de hic ſtātibꝰ q̄ nō guſtabunt moꝛtē donec videāt regnū dei veniens in virtute.

Caplm. ix.

a Et pꝰ dies ſex aſſūpſit ieſus petrū ⁊ iacobum ⁊ io

ignoꝛantia: tum qꝛ xp̄s frequenter fuerat eis locutus i pabolꝭ. ⁊ eas eis expoſuerat vt dictū ē. s̄. iij. c. ⁊ iō bn̄ itellexiſſe debuiſſent h̄ vbū xp̄i dictū pabolice. tū qꝛ ipis vidētibꝰ xp̄s ſatiauerat. v. milia hoim de q̄nqꝫ panibꝰ: ⁊ de duobꝰ piſcibus. vt dictū eſt. s̄. vj. ca. Iteꝫ quatuoꝛ milia hoim de ſeptē panibus. vt dictū eſt in h̄ ca. ⁊ iō bn̄ debuiſſent intellexiſſe: qꝛ xp̄us non erat ſolicitꝰ de materiali pāe: nec de ipo loq̄batur. cetera patent ex dictis Mat. xvj. b Et veniūt bethſaida. Hic arguit ignoꝛātia diſcipuloꝝ facto per h̄ q ipis pn̄tibꝰ illumiauit cecū. p̄ impfecte qđ notat cū di. i Int. euꝫ ſi q̄d vi. ⁊ aſpi. ⁊ ait video homi. velut ar. am. nō em̄ diſtiguebat lineamēta humanoꝝ coꝛpoꝝ. videbat tn̄ obſcure coꝛpa eoꝝ moueri d̄ loco ad locū. ⁊ poſtea illumiauit eū pfecte: qđ notatur cū di. Iterū impoſuit manus ſup oculos eiꝰ. ⁊ ſubdit k Et reſti. eſt ita vt clare vi. oia. Certuꝫ eſt aūt q xp̄us poterat eū ſtatim perfecte illumiare. s̄ p talem modū fec̄ vt deſignaret diſcipulos adhuc in pte obſcuratos caligie igrātie ⁊ ad clare intelligendū indigebāt maioꝛi illumiatōne. vn̄ ⁊ poſt reſurrectōeꝫ ſuam aperuit illis ſenſum vt intelligerent ſcp̄turas: vt hr̄ Lu. xxiiij. Et p talē modū xp̄s maledixit ficuꝫ hn̄tem tm̄ folia: vt hr̄. ſ̄. xj. cap̄. ad ſignificandū q ſacerdotes iudeoꝝ erant maledicendi ⁊ puniendi a deo: eo q nō habebant fructū iuſticie. s̄ tm̄ folia verboꝝ: ſm̄ q dicit auguſt. in omelia. ⁊ ſimili mō Hiere. pph̄a q̄ denunciauerat captiuitatē babylonicā. h̄ idem ſiguit ſenſibili ſigno p h̄ q d̄ mandato dn̄i poſuit cathenas in collo ſuo. vt hr̄ Hiere. xxvij. per h̄ deſignās q ſic cathenati ducerent iudei in babyloneꝫ captiui Alij aūt exp onūt illumiatōeꝫ huius ceci ſucceſſiue factaꝫ ꝓpter puitatem fidei ipius ceci ⁊ offerentiū ipm xp̄o ⁊ p̄t eſſe q iſta cā ⁊ p̄dicta cōcurrerūt ad iſtū effectū. l Et igreſ. ē ie. Hic p̄nr deſcribit increpatō petri ſpālr. ⁊ p̄ ponitur increpatio petri. ſcđo incitatio ad palmā martyrij ibi. Et cōuocata turba. Circa pimū p̄mittit de xp̄o hoim falſa opinio. ſcđo ſubdit diſcipuloꝝ v̄a cognitio ibi. Tūc dixit illis. Vos vo ⁊c̄. qꝛ petrꝰ ꝓ ſe ⁊ alijs apl̄is rn̄dit. tercio ponit xp̄i paſſionis p̄nunciacio: ibi. Et cepit eos docere. Quarto deſcribit petri iterp̄tatio ibi. Et apphēdēs petrꝰ eū Petrꝰ em̄ ex zelo xp̄i volebat ipedire eiꝰ paſſionē. ⁊ q̄a ſte zelꝰ erat indiſcretus. quia paſſio xp̄i erat oꝛdiata ad ſalutē generis hūani. iō meruit duraꝫ repꝛehenſionē. Snia aūt ptium iſtaruꝫ pꝫ ex dictis. Math. xvj. c. m Et conuocata turba. qꝛ xp̄s icrepauerat petrū volētez impedire paſſionē eius. iō h̄ p̄nr inuitat fideles ad tolerantiā paſſionis ⁊ p̄ facit h̄ verbo. ſcđo facto in p̄n. ſeq̄n. cap̄. Snia p̄me ptis pꝫ ex dictis Matt. xvj. h̄ excepto qđ ſubdit n Qui em̄ me cōfeſſus fuerit ⁊ verba mea. hec eſt vera lr̄a qꝛ ſicut hn̄t antiqui libꝛi ⁊ coꝛrecti ⁊ etiā greci. ⁊ h̄ pꝫ p illud qđ hr̄ Lu. ix. vbi eadē ſnia ponitur per alia verba ſic. Qui me erubuerit ⁊ meos ſermones. o In generatōne iſta adulta. quia iudei deſcēderāt a pr̄ibus q̄ ad idolatriaꝫ declinauerāt dimiſſo deo q̄ eos deſpōſauerat in datōne legis in mōte ſinay. et iō filij ab eis deſcendentes adultera generatio vocatur. p Et peccatrice. qꝛ ſicut pr̄es eoꝝ perſecuti fuerant pph̄as eos occidēdo ita ipi pſequebantur xp̄m moꝛtē eius q̄rendo. q Et filius homis cōfitebit euꝫ hec eſt vera lr̄a. quia ſic habēt greci ⁊ antiqui. ⁊ pꝫ per iſtud qđ habet Luc̄. ix. vbi dicitur. Et filius hominis erubeſcet eū. i. n̄ recognoſcet eū d̄ ſuis: ſicut hō nō libēter recognoſcit illū de quo erubeſcit. et per talem modū loquendi dicit Hieronimus de q̄uadā ſancta. quia nō eſt confuſa chriſtum. Chriſtus non confundetur eam: nec eſt curandum ſi eſt impꝛopꝛia locutio ſm̄ regulas grammatice quibus non ſubiacebat theologia.

Caplm. ix.

a Et poſt dies ſex: Hic ponitur incitatio ad martyrium facto. Illud em̄ q maxie excitat ad tolerantiam martyrij eſt magnitudo pꝛemij que

magis mouet viſa q̄ȝ audita. ideo xp̄s oñdit tribus princi-cipalibꝰ ſuis diſcipulis gloriā reſurrectōnis in transfiguratōne: in qua oñdit ſe eis in claritate glorie. et pᵒ deſcribit iſta oñſio. ſcdō ex h̄ mouet queſtio: ibi. Et interrogabant eū. Snīa iſtaꝝ partiū patet ex dictis Math. xvij. exceptis que ſequuntur.

b Et transfiguratꝰ eſt corā ipſis. ñ ē intelligendū q̄ figura corpis xp̄i fuerit mutata. ſꝫ q2 figura ē in extremitatibꝰ corporis: a ſimilr̄ claritas glie quā tūc i corpe ſuo habuit ē i extremitate corpis. ⁊ idō vocat trāſfiguratō ⁊ ꝑ talē modū loquēdi dicit apl's Phil. iij. Saluatorē expectamꝰ dn̄m ihm̄ xp̄ȝ q̄ reformabit corpꝰ hūilitatꝭ nr̄e ꝯfigura tū corpi claritatꝭ ſue

c Et venit vox de nube dicēs ⁊c̄. ſic in baptiſmo xp̄i auditū ē teſtimoniū patris de filio eiꝰ naturali ſic ⁊ in trāſfiguratōne. cuiꝰ rō eſt q2 homies fiūt filij dei adoptiui ꝑ aſſilatio nem ad filiatōeȝ naturalē ipſiꝰ xp̄i: q̄ q̄dem aſſilatio fit duplicīter: vno mō i p̄ſenti per grām. alio mō in futuro ⁊ ꝑfectius ꝑ gl'iaȝ ſm illd̄ i. Joh. iij. Nūc filij dei ſumꝰ et nōdum apparuit qd erimꝰ. Scimꝰ qm̄ cū apparuerit ſiles ei erimꝰ qm̄ videbimꝰ eū ſicuti ē. in baptiſmo ꝟo xp̄i data ē aq̄s virtꝰ regnādi ꝑ gratiam In transfiguratōne ꝟo oſtenſa eſt claritas glorie in corpore xp̄i. Et q2 in iſtis duobꝰ vt dictū ē aſſimilant homies filio dei naturali. idō cōueniens fuit vt in baptiſmo xp̄i et eiꝰ transfiguratōne audiret teſtimoniū patris de eiꝰ naturali filiatōne.

d Et verbū cōtinuerūt apd ſe. ſm p̄ceptū xp̄i.

e Conqui. qd eſſet cū xp̄c a mor. reſur. Videbat ei eis incōueniēs q̄ xp̄c moreret ⁊ reſurgeret a mortuis. poſtq̄ȝ viderāt eū in claritate glorioſa ad quā alij veniēt pꝰ reſurrectōeȝ: idō terminꝰ reſurrectōnis vel finis iam videbat eis cōpletꝰ in xp̄o.

f Et veniēs ad diſcipl'os. Hic oñdit diſcipuloꝝ xp̄i impotentia in h̄ q̄ nō poterāt curare demoniacū eis oblatū: vbi ſic ꝓcedit. q2 circa hāc curatōeȝ: pᵒ oñdit diſcipuloꝝ impotētia. ſcdō xp̄i efficacia: ibi. Qui rñdens eis dixit. o generatio ⁊c̄. tercio vtriuſq̄ȝ cā: ibi. Et cū introiſſet in domū. Sētentia iſtaꝝ ptiū patȝ ex dictꝭ Mat. xvij. exceptꝭ q̄ ſequuntur.

hannē: ⁊ ducit illos ī mon
b tem excelſū ſolos ⁊ transfi-
guratꝰ ē corā ipis: ⁊ veſti-
mēta eiꝰ fctā ſūt ſplendētia
et cādida nimis velut nix:
q̄lia follo ñ pt ſup terrā can
dida facē. Et appuit illꝭ he-
lyas cū moyſe: ⁊ erāt loqn
tes cū ihū. Et rñdēs petrꝰ
ait ihū. Rabbi bonum eſt
nos hic eſſe: ⁊ faciamꝰ tria
tabernacula. tibi vnum: et
moyſi vnū ⁊ helye vnum.
Nō em̄ ſciebat qd diceret.
Erant em̄ timore exterriti.
Et facta ē nubes obūbrās
c eos ⁊ venit vox d̄ nube di
cens. Hic ē filiꝰ meꝰ cariſſi
mus: audite illū. Et ſtatim
circūſpiciētes neminē am-
pliꝰ viderūt niſi ihm̄ tm̄ ſe-
cū. Et deſcēdētibꝰ illis de
monte p̄cepit illis ne cuiq̄ȝ
qd vidiſſēt narrarēt niſi cū
filiꝰ hoīs a mortuis reſurre
d xerit: ⁊ vbū ꝯtinuerūt apd
e ſe cōquirētes qd eēt cum a
mortuis reſurrexerit. Et i-
terrogabant eū dicentes.
Quid ergo dicūt phariſei
⁊ ſcribe. q2 helyā opteat ve
nire primū. Qui rñdēs ait
illꝭ. Helyas cū venerit prio
reſtituet oīa: ⁊ quō ſcriptū
ē ī filiū hoīs vt mlta patiat
⁊ cōtenat. Sz dico vobꝭ q2
⁊ helyas veīt: ⁊ fecerūt illi q̄
cūq̄ȝ voluerūt ſic ſcriptū ē d
f eo. Et veniens ad diſcipu-
g los ſuos: vidit turbā ma-
gnā circa eos: ⁊ ſcribas cō
q̄rentes cū illꝭ: ⁊ cōfeſtī oīs
ppl's vidēs ihm̄ ſtupefactꝰ
ē ⁊ expauerūt: ⁊ accurrētes
ſalutabāt eū: et īnrogauit
eos. Quid int vos cōq̄ritꝭ

Et rñdens vnꝰ d̄ turba di-
xit. Mgr̄ attuli filiū meum
ad te hn̄tē ſpm̄ mutū q2 vbi
h cunq̄ȝ eū apphenderit: alli
i dit illū et ſpumat ⁊ ſtridet
dentibꝰ ⁊ areſcit. Et dixi di
ſcipulꝭ tuis vt eijcerent illū
⁊ nō potuerūt. Qui rñdēs
eis dixit. O generatio icre
dula: q̄ȝdiu apud vos ero:
q̄ȝdiu vos patiar. Afferte
illū ad me. Et attulerūt euȝ.
Et cum vidiſſet euȝ ſtatim
k ſpūs cōturbauit illū: ⁊ eli-
ſus in terrā volutabat ſpu-
l mans. Et interrogauit pa-
trem eiꝰ. Quantū tpis ē ex
quo ei hoc accidit. At ille
ait ab infantia. Et frequen
ter eū in ignē ⁊ in aquā mi-
m ſit vt eum pderet. Sz ſi qd
potes adiuua nos miſertꝰ
noſtri. Jheſus aūt ait illi.
n Si potes credē. oīa poſſi-
bilia ſunt credēti. ⁊ ꝯtinuo
exclamās pr̄ pueri cum la-
o chrymis aiebat. Credo do
mie adiuua incredulitateȝ
meā. Et cū vidiſſȝ ihs con
currentē turbāȝ cōmiatus
eſt ſpūi immōdo dicens illi
p Surde ⁊ mute ſpūs: ego p̄
cipio tibi exi ab eo: ⁊ āplꝰ
ne introeas in eum. Et ex-
clamans ⁊ multum diſcer-
q pens eū exijt ab eo ⁊ factus
eſt ſic mortuus ita vt multi
dicerent quia mortuus eſt
Jheſus aūt tenens manuȝ
eiꝰ: eleuauit eum ⁊ ſurrexit
Et cum introiſſet in domū
diſcipuli eius ſecreto inter
rogabant eum. Quare noſ
non potuimus eijcere euȝ
r Et dixit illis. Hoc genus
in nullo poteſt exire: niſi in

f Et veniēs ad diſcip. ſuos. ſ. q̄s dimiſerat: aſſumptꝭ tm̄ ſecū tribꝰ coram quibꝰ trāſfiguratus fuit.

g Vidit tur. ma. circa eos ⁊ ſcri. conq̄. q2 deridebant eos eo q̄ tentauerāt curare demoniacuȝ eis oblatū ⁊ non potuerāt: vtȝ in lr̄a ſe.

h Allidit illū. i. ad terrā ꝓijcit.

i Et ſpumat ⁊ ſtridet dētibus. ad oſtendendum vehementiam paſſionis

k Et cū vi. eū ſta. ſpiritus ꝯtur. illū. vidēs em̄ ſe cito eijciendū faciebat peiꝰ qd poterat.

l Et interrogauit p̄rem eiꝰ. non ex ig̃rantia: ſꝫ vt ex rñſione p̄ris appareret om̄ibꝰ diuturnitas paſſionis ⁊ difficultas curatōnis. vt ex his miraculuȝ eſſet euidens.

m Si quid potes. Ex q̄ pȝ q̄ pater erat dubius in fide dubitans de chriſti poteſtate.

n Omnia poſſibilia ſunt credenti. fides enim credentis meretur de cōgruo vt ei detur beneficium per omnipotentiam dei.

o Credo domine adiu. incredu. meaȝ qui dixit credo non erat omnino incredulus ſed vocauit ī credulitatem ſuam fidei ſue impfectionem. quam petebat a chriſto ſuppleri et perfici.

p Surde et mute ſpiritus. non formaliter ſed effectiue. q2 in puero obſeſſo auditum impediebat et loquelam.

q Et factus ē ſicut mor. vt per hoc magꝭ declararet xp̄i virtꝰ: q2 ad tactū xp̄i ſurrexit ꝑfecte curatus.

r Hoc genus in nul. poteſt ex. niſi in oratione ⁊ ieiunio. Demones em̄ non ſunt equales in virtute naturali ⁊ idō vnꝰ alio pōt difficiliꝰ expelli. Ad expulſionē aūt iſtius req̄rebat in expellēte ſbiectio carnis ad ſpm̄ que fit per ie-

ſomniū: ⁊ magna eleuatio ſpūs in deū q̄ fit ꝑ oꝛoēz. talia au
tē adhuc nō erāt in aplīs. qꝛ ꝓ tpe illo nō cōpetebat eis ie
iunare: vt dictū eſt. s̄. ij. ca. nec erāt adhuc i. deū ꝑfecte ele
uati. qꝛ fuerūt rudes ⁊ imꝑfecti vſq̄ꝫ q̄ receperūt poſt paſſi
onē xp̄i plenioꝛē grām ſpūſſcti. Math. xvij. dixit ill' xp̄us
ꝙ nō poterāt illū eij
cere ꝓpter incredu-
litatē ſuaz: q̄ cā ibi ē
expoſita. Et tenēdū
ꝙ vtraq̄ꝫ cā. ſ. illa q̄
h̄ exꝑmit: ⁊ illa q̄ in
mat. ponit ſil' cōcur
rerūt in diſcipul' ꝓ-
pter q̄s illum demo
nē expellere nō po-
tuerunt. s ❡ Et in
de pꝛofecti. Hic ꝯn̄r
exꝑmit diſcipuloꝝ
xp̄i ſuꝑbia: vbi p̊ ex
pꝛimit ipi⁹ xp̄i hūi-
liatio. ſcd̄o repꝛimit
diſcipuloꝝ ambitio
ibi. Qui cū domi eſ
ſent. Circa ꝑmū de-
ſcribit hūiliatio xp̄i
ꝑ h̄ ꝙ ꝑdixit eis ig-
miniā ſue paſſionis
quā voluntarie erat
paſſurus. ⁊ h̄ debe-
bat diſcipulis exem
plū eē hūiliationis:
verūtamē tanq̄ꝫ ad-
huc rudes nō caꝑe
bant ad plenū v̄buz
eius. ideo ſequitur.
t ❡ At illi ignoꝛabāt
verbū qꝛ freq̄nter lo
q̄bat eis in ꝑabolis
ꝓpter q̊d dubitabāt
ſi h̄ verbū eēt ꝑabo-
licū. v ❡ Qui cuz
domi eſſent. Hic re
ꝑmit ambitio diſci-
puloꝝ. Et diuiditur
in ꝑtē ꝑncipalem et
incidentalē. ſcd̄a ibi
Et rn̄dit illi iohes.
Et ꝑme ꝑtis ꝑꝫ ſnīa
ex dictis mat. xviij.
exceptis q̄ ſequunt
x ❡ Interrogabat eos
no ex ig̃ꝛantia: ſꝫ vt ex doctrina ſequēti appareret xp̄m nō
ig̃ꝛare v̄ba q̄ dixerūt inter ſe ip̄o abſente. y ❡ At illi tace
bant: verecūdia ducti: cui⁹ cā ſubditur cū dr̄. z ❡ Siq̄dez
int̄ ſe in via diſputa. q̄s eoꝝ vi. eſſe maioꝛ. q̊d in eis erat ve
recundū ⁊ reꝑhenſibile cū mgr̄ eoꝝ eſſet hūilim⁹. ⁊ ime-
diate eis ꝑdixerat hūiliatōez ſue paſſionis. a ❡ Rn̄dit il
li iohes. Hec eſt ꝑs incidentalis. Ex h̄ em̄ ꝙ xp̄s dixerat
ꝑuulos recipiendos in noīe ei⁹ q̄ꝫuis ſint ꝑue reputatōis.
iō iohis mouit qōnez d̄ quodā eijciente demonia in noīe
xp̄i: q̄ tn̄ non erat de ſocietate ei⁹. quē ꝓhibuerāt diſcipuli
vtrū bene vel male feciſſent ad ſciendū ſi eēnt h̄ al's factu
ri in caſu conſili: ⁊ circa hoc p̊ ponit rn̄ſio xp̄i. ſcd̄o ꝓhibi
tio ſcandali: ibi. Et q̄ſquis vnuz d̄ puſillis ⁊c̄. tercio decla-
ratio cuiuſdā dicti: ibi. Ois em̄ igne ſaliet. Circa ꝑmū eſt
duplex modus dicendi. Dicūt em̄ aliq̄ ꝙ iſte de quo que
ſiuit iohes nō erat fidelis. aliq̄ em̄ i fideles vidētes ꝑ expe
rientiā nomē xp̄i virtuoſum: in noīe eius eijciebāt demo-
nes: vt hr̄ Act. xix. Dicit tn̄ xp̄s ꝙ ille q̄ ſic facit nō eſt pꝛo
hibendus: qꝛ talis eiectio demonis facit ad declaratōnem
virtutis xp̄i: nec etiā talis licet ſit infidelis hꝫ frontē loq̄n

s oꝛatōne ⁊ ieiunio. Et inde
profecti ꝑtergrediebāt ga
lyleā: nec volebat quem q̄ꝫ
ſcire. Docebat aūt diſcipu
los ſuos: ⁊ dicebat ill' q̄m
fili⁹ hoīs tradet in manus
hoīm: ⁊ occidēt eū: ⁊ occi-
t ſus tercia die reſurget. At
illi ignoꝛabant v̄bū ⁊ time
bant interrogare eū. Et ve
v nerūt capharnaū q̄ cū do-
x mi eſſent interrogabat eos
Quid in via tractabatis.
y z At illi tacebant. Siquidē
in via iter ſe diſputauerant
q̄s eoꝝ maioꝛ eſſet. Et reſi
dēs vocauit. xij. ⁊ ait illis
Si q̄s vult prim⁹ eſſe erit
oīm nouiſſim⁹ ⁊ oīm mini-
ter. Et accipiens pueꝝ ſta
tuit eū in medio eoꝝ: quez
cū cōplexus eſſet ait illis.
Quiſq̄s vnū ex hmōi pue
ris recepit in noīe meo me
recipit: ⁊ quicūq̄ꝫ me ſuſce
perit nō me ſuſcipit: ſꝫ euz
a q̄ miſit me. Rn̄dit illi iohā
nes dicēs. Mgr̄ vidimus
q̄ndaz in noīe tuo eijciētez
demonia q̄ nō ſequit nos.
⁊ ꝓhibuim⁹ eū. Ihs autē
b ait. Nolite ꝓhibē eū. Ne
mo eſt ei q̄ faciat v̄tutez in
noīe meo: ⁊ poſſit cito ma-
le loq̄ de me. Qui ei n̄ ē ad
uerſum vos: ꝓ vobis eſt.
c Quiſquis em̄ potū dede-
rit vob̄ calicē aq̄ frigide in
noīe meo: qꝛ xp̄i eſtī. Amē
dico vob̄ nō ꝑdet mercedē
d ſuā. Et q̄ſquis ſcandaliza-
uerit vnū ex his puſill' cre-
dētib⁹ in me. bonū ē ei ma
gis ſi circūdaret mola aſi-
naria collo ei⁹ ⁊ i mare mit
teret. Et ſi ſcādalizauerit
te man⁹ tua: abſcinde illaz
Bonū ē tibi debilē itroire
i vitā: q̄ꝫ duas man⁹ hn̄tē
ire in gehennā in ignē inex
e tinguibilē vbi vermis eo-
rū nō moꝛit ⁊ ignis nō exti
guit. Et ſi pes tu⁹ te ſcan-
dalizat amputa illum. Bo
nū eſt tibi claudū introire i
vitā eternā q̄ꝫ duos pedeſ
hn̄tez mitti i gehēnā ignis
inextinguibilis: vbi v̄mis
eoꝝ nō moꝛit ⁊ ignis nō ex
tinguit. Qd̄ ſi oculus tuuſ
ſcādalizat te: eijce eū. Bo
nū eſt tibi luſcū introire in
regnū dī q̄ꝫ duoſ oc'los hn̄
tē mitti in gehennā ignis:
vbi vermis eoꝝ nō moꝛi-
tur: et ignis non extingui-
f tur. Omnis enim igne ſa-
g lietur: ⁊ omnis victima ſa-

di cōtra fidē xp̄i cū glietur de ſignis in noīe eius factis. et
hoc eſt q̊d ſubdit. b ❡ Nemo em̄ eſt q̄ facit virtutē ⁊c̄. in-
fideles em̄ aliq̄ bn̄ in aliq̄bus ꝯueniūt cū fidelib⁹: vt ꝙ de-
us ſit vn⁹ ⁊ hmōi. ⁊ in talibus ſunt ſil'es eis. lꝫ nō in alijs.
Alij v̊o dicūt ꝙ iſte de quo iohānes q̄ſiuit erat fidelis cre
dens in xp̄m ⁊ h̄ di
cit Cris. verūtamen
nō erat tante ꝑfectō
nis ꝙ vellet ſeq̄ xp̄z
⁊ diſcipulos eius in
mō viuendi. ſic nec
mō oēs fideles vo-
lunt ſequi xp̄m ꝑ re
ligionis ingreſſuz ⁊
talis etiā nō eſt pꝛo-
hibēdus. qꝛ bn̄ficia
diuina non ſolum
dant per maioꝛes. ſꝫ
etiā aliq̄n ꝑ mioꝛes
⁊ imperfectos vt in
hoc etiā declaret v̄-
tus nois xp̄i q̄ ꝑ ma
gnos ⁊ ꝑuos indiſ-
ferent ꝑt oꝑari. ⁊ q̄a
tales imꝑfecti aliq̄n
ad tp̄s credūt: ⁊ i tē-
poꝛe tentatōnis a fi-
de recedunt. iō ſub-
ditur. b ❡ Nemo
em̄ eſt q̄ fa. vir. i no.
meo ⁊c̄. qꝛ ſi aliquis
imꝑfect⁹ fecerit mi-
racula in noīe xp̄i ⁊
poſtea recedat a fi-
de: nō hꝫ frōtē loq̄n
di cōtra xp̄m in cu-
ius noīe fecerat mi-
racula de q̄bus gl'ia
batur. Et qꝛ nō ſolū
in nomīe xp̄i fiēda
ſunt miracula: ſꝫ eti-
am oꝑa meritoꝛia.
iō ſequit. c ❡ Quiſ
q̄s em̄ po. de vo. ca.
aq̄ frigide ⁊c̄. Hoc
dicit ad oſtendendū
ꝙ quilibet q̄ntūcun
q̄ꝫ pauper poteſt ali
qua opera pietatis
facere qꝛ potū aque
frigide poteſt dare
q̄libet quantūcunq̄ꝫ pauper. d ❡ Et quiſquis ſcandali-
zat vnuz ex puſillis. Hic ꝯn̄r ponit ꝓhibitio ſcādali. ⁊ pa
tet ſententia ex dictis Math. xviij. excepto q̊d ſequitur.
e ❡ Vbi vermis eoꝝ nō moꝛit. i. aculeus vel remoꝛſus cō
ſcentie q̄ continue affligit dānatos. f ❡ Omīs em̄ igne.
Hic ponitur declaratio cuiuſdā dicti. dixerat em̄ xp̄us ꝙ
ad euitandū ſcandalū pes eſſet amputādus ⁊ man⁹ ⁊ ocu
lus eruendus: que quidē mutilatio nō eſt intelligenda ꝑ
abſciſionē vel eruitionem alicuius membꝛi. ſed per reſtri
ctionem ab actu malo quod fit per maceratōnem carnis
⁊ diſciplinam vbi neceſſaria eſt: diſcretio ſapientie: vnde
dicitur. Omnis em̄ igne ſalietur. In quo docet modum
acquirendi diſcretionē ſapientie que acquiritur tribulatō
nis igne: quia vexatio dat intellectum et hoc eſt quod dr̄.
f ❡ Omīs em̄ igne ſalietur. i. tribulatōis igne ſapiens effi-
cit. ſicut em̄ per ignē decoquentē materia conuertit in ſal:
ſic per ignem tribulationis acquiritur ſal diſcretionis.
g ❡ Et omīs victima ſa. ſalietur ſicut em̄ in lege veteri ſal
ponebatur in omni ſacrificio dei: ſic in omni opere bono
requiritur diſcretio.

b ¶ Bonū eſt ſal.i.diſcretio bona eſt p̱ quā₃ op̱a humana hn̄t bonitatē. i ¶ Qȝ ſi ſal inſulſum fuerit ⁊c̄. Hic accipitur ſal p̱ hominib⁹ diſcretōe₃ hn̄tibus eo q̄ aliq̄s excellēs in aliq̄ ꝓprietate nō ſolū denoiatur ab ea ꝯcretiue: ſ₃ etiā₃ abſtractiue: ſic̄ notabiliter liberalis vel ſapiens dicit̄ ipſa liberalitas vel ſapiā ⁊ p̱ talem modū loq̄ndi xp̄s dixit apoſtolis q̄ ceteros precellere debebāt ſapientia. Vos eſtis ſal terre Math.v. dicit ſaluator. i ¶ Qȝ ſi ſal inſulſum ⁊c̄. q̄r ſi ille q̄ d₃ alios dirigere p̱ eminētiā ſue diſcretōis ⁊ ſapie fuerit inſulſus p̱ defectū diſcretōnis: iſte defect⁹ redundat in alios. k ¶ Habete in voƀ ſal.i.diſcretionem. l ¶ Et pacē habete int̄ eos.q.d. p̱ ſapiam pax inter hoies acquirit̄ ⁊ etiam conſeruat̄.

¶ In ca.ix. vbi dr̄ in poſtil. ⁊ ſilr̄ claritas glorie quā tūc i corpore ſuo habuit eſt in extremitate corporis.

¶ Additio.

Quod figura ſit i extremitatib⁹ corpis patȝ ex diffinitōne. Figura em̄ eſt q̄ termino vel terminis ꝯprehenditur: vt ait geometer. ſ₃ q̄ ſimiliter ſe habeat claritas glorie: vt.ſ. ſit tm̄ in extremitatibus corpis hoc nō eſt. Claritas em̄ glorie nō ſolū extremitateſ continet: ſ₃ oportet q̄ corpus totū ſit glorioſum ſic̄ ⁊ totuȝ agile. ⁊ iō in tranſfiguratōne le. reſplenduit facies ei⁹ ſicut ſol. Sed conſtat q̄ claritas ſolis non eſt tm̄ in extremititatibus ei⁹: ſ₃ etiā in omibus p̱tibus ſuis intrinſecis. Nō autem q̄re aſſumptio claritatis tranſfiguratio dr̄ licet figura nō mutet̄ ē: q̄r ſicut color q̄ p̱ticipat claritatē imp̱fecte i ſuperficie corpis colorati attendit̄: ſic ⁊ claritas q̄ eſt p̱fecte lucida in ei⁹ ſup̱ficie attēdi poteſt. ¶ Replica

In ca.ix. vbi dicit̄ de tranſfiguratōne poſtil. dic̄ claritatem trāſfigurati fuiſſe in forma ⁊ figura corpis p̱ ꝯñs in extremitate. Burg. aūt dicit h̄ nō eſſe verū q̄r vt inquit claritas glīe nō ſolū extremitates cōtinet ſ₃ totū corpus penetrat cū totū corp⁹ ſit glīoſum ſic̄ ⁊ totum agile. Sȝ burg. hic vnū ſupponit ſatꝭ dubiuȝ q̄ vicȝ corp⁹ xp̄i in trāſfiguratōe fuerit glīoſum. nam fuit vere paſſibile ⁊ formaliter. qđ cū glorioſo corp̱e ſil̄ ſtare nō pōt. q̄r oē corp⁹ glorioſum ipaſſibile ē. Cū em̄ xp̄i tranſfiguratio fuit facta ad oñdendū gloriā reſurrectōnis ipſis apl̄is quorū oculi ꝓfundū corpis videñ nō potuerūt: ſ₃ ſolū ſup̱ficiē corporis ⁊ figurā ſufficē debuit claritas extremitatū. Et dato q̄ redundātia glīe i corp⁹ paſſibile ex ſingulari diſpenſatōne fuerit penetratiua: ab oculis tñ nō glīficati videri ñ potuit niſi ſup̱ficieten⁹: niſi burg. aliud ponat miraculū circa miraculū. qđ cōiter ponit̄ in amotōne obicis redundātie glorie.ſ. q̄ oculi aploꝝ fuiſſent miraculoſe eleuati ad videndū claritatē exñtem in ꝓfundo corpis. nec rō burg.

h le ſaliet̄. Bonū eſt ſal. Qđ
ſi ſal inſulſum fuerit in quo
k illud condietiſ. Habete in
l vobis ſal: ⁊ pacem habete
inter vos.

¶ Capitulum.x.

a Et inde exurgens venit in fines iudee vltra iordanem: ⁊ cōueniunt iterum turbe ad eum: et ſicut conſueuerat iterum docebat illos. Et accedentes phariſei interrogabāt eum ſi licet viro vxorem dimittere tentantes eum. At ille
b reſpondēs dixit eiſ. Quid vobis precepit Moyſes:
c Qui dixerūt. Moyſes permiſit libellum repudij ſcribere ⁊ dimittere. Quibus reſpondens ieſus ait. Ad duriciam cordis veſtri ſcripſit vobis preceptū iſtud: Ab initio autem creature maſculum et feminam fecit eos deuſ. Propter hoc relinquet homo patreȝ ſuum et matrem: et adherebit vxori ſue. Et erunt duo in carne vna. Itaqȝ iā₃ nō ſunt duo ſed vna caro. Qđ ergo deus coniunxit homo non ſeparet. Et in domo iterum diſcipuli eius đ eodem interrogauerūt eū. Et ait eis. Quicunqȝ dimiſerit vxorem ſuam: ⁊ aliam duxerit: adulteriū committit ſuper eam. Et ſi vxor dimiſerit virum ſuum ⁊
d alij nupſerit: mechatur. Et offerebant illi paruulos vt tangeret illos. diſcipuli autem cōminabant̄ offerentibus. Quos cū videret iheſus indigne tulit ⁊ ait illis Sinite p̱uulos venire ad me: ⁊ ne ꝓhibueritꝭ eos. taliū em̄ eſt regnū dei. Amē dico voƀ: q̄ſq̄s nō recepit regnū đi velut p̱uul⁹ ñ itrabit i illđ. Et ꝯplexās eos ⁊ iponēs man⁹ ſup̱ illos bñ
e decebat eos Et cum egreſ-

concludit q̄ vult ex litera q̄ reſplenduit facies ei⁹ ſicut ſol: ſol aūt h₃ claritatem nō mō in ſup̱ficie: ſ₃ etiā₃ in ꝓfundo. nam ſ̄m burg. i multis locis ſilr̄itudo nō eſt recipiēda oimode: q̄r al's eſſet idētitas nō ſimilitudo: q̄ currat quatuor pedibus. argumentū autē a ſimili nō valet gñalr̄ ter: q̄a ſtat faciē xp̄i ſic ſolē reſplenduiſſe: ⁊ tamē claritatē tm̄ ſup̱ficie tenus habuiſſe.

¶ Capl̄m.x.

a Et inde exurgēs. Hic ponit̄ cōfutatio phariſeoꝝ de aliquibus in lege p̱miſſis Et p̄ deſcribit̄ cōfutatio phariſeoꝝ. ſecundo ſacerdotum ſeq.ca. Prima i duas. q̄r p̄ deſcribitur phariſeoꝝ cōfutatō ſcđo diſcipuloꝝ inſtructio: ibi. Et offerebāt illi paruulos. Sñia prime partis p₃ ex dictꝭ Mat.xix. licet em̄ mathe⁹ idē factū ſꝫ alio referat ordine. nō tm̄ differt q̄ntum ad veritatem vt dicit Aug⁹. ⁊ hoc inuenit̄ frequenter in veteri teſtamento. vtpote li. Reg. et Paral'. q̄ eadem dicta ⁊ facta exprimūtur hic et ibi. ſꝫ alio tamen ordine.

b ¶ Quid voƀ p̄ce. moyſes. Math.xix dicit q̄ phariſei hoc dixerunt xp̄o q̄ſi eī obijciendo. Et dicēdum q̄ xp̄s primo q̄ſiuit hoc ab eis vt hic dr̄. q̄r anteq̄ diceret ſuam ſñiam volebat q̄ audiret eoꝝ falſa opinio: q̄ credebant hoc eſſe licitū: ⁊ ideo tūc q̄ſi obijciendo dixerūt

c ¶ Moyſes p̱miſit ⁊c̄. Et in domo iterum ⁊c̄. q̄r diſcipuli adhuc rudes ad plenū nō intellexerūt verbū xp̄i. iō cū veniſſent ad domū iterū interrogauerūt eū: ⁊ ipſe ideȝ repetijt qđ prius dixerat in p̄ñtia phariſeoꝝ. d ¶ Et offere. Hic ꝯñr deſcribit̄ inſtructio diſcipuloꝝ: ⁊ p̄ ponit̄ dicta inſtructio. ſcđo inſtructōnis cōfirmatio: ibi. Et p̱ficiſcēte eo de hieri. Prima in tres. q̄r p̄ inſtruit diſcipulos de humilitate q̄ eſt fundamentū aliaꝝ virtutū. ſcđo de voluntaria paup̱tate: ibi. Et cū egreſſus eſſet. tercio de toleranda aduerſitate: ibi. Et aſſumens iterum duodecim. Primū aūt docet p̱ hoc q̄ dicit nullū intrare in regnū celoꝝ niſi puerum. i. humilē eo modo loquendi quo dicit̄. j. Regū. xv. Cum eſſes p̱uulus in oculis tuis ⁊c̄. ⁊ p₃ ſñia ex dictꝭ Mathei.xix. e ¶ Et cum egreſſus eēt. Hic ꝯñr docet diſcipulos de voluntaria paup̱tate. Circa qđ p̄ mouet̄ queſtō: ſecundo ponitur queſtionis ſolutio: ibi. Iheſus autem dixit ei. in qua ſolutione chriſtus primo oſtendit quid ſit neceſſarium ad ſalutem. videlicet obſeruatio mandatorum ſecundo quid requiritur ad maiorem perfectionem: que conſiſtit in obſeruatione conſiliorum in qua perfectione primum eſt abrenunciatio temporalium: vt quis libere poſſit ſequi chriſtum. et hoc ponitur ibi. Iheſus autȝ intuitus eſt eum ⁊c̄. ſententia duarum partium primarum: patet ex dictis Mathei.xix.

ſbi. Ieſus autem in
tuit⁹ ē eū ⁊c̄. ſnia du
arū ptiū primaꝝ pȝ
ex dictis matth. xix.
f ¶ Ihs aūt intuit⁹.
Hic docet volunta
ria paupertas: ⁊ ꝑ q̄ꝫ
tum ap ei⁹ pfectiōeꝫ
ſcd̄o q̄ꝫtū ad ei⁹ diffi
cultatē: ibi. Qui cō
triſtat⁹. t̄cio q̄ꝫtum
ad ei⁹ remūeratōem
ibi. Et poſt h̄ cepit
ei petr⁹ dicē. Snia
iſtaꝝ ptium pȝ ex di
ctis Mat. xix. exce
ptis q̄ ſequunt.
f ¶ Ihs aūt intuit⁹ ē
eū ⁊ dilexit eū ꝓpter
bonaꝫ cōuerſatōem
ſuā p̄teritā oñdit ſi
bi vultū amicabileꝫ
verūtñ ad pfectōem
maiorem nō potuit
aſcendē ꝑpter impe
dimentū diuitiarū.
Aliq̄ em̄ ſūt apti ad
bñ viuēdū i inferio
ri ſtatu. nō tñ in ma
iori ⁊ pfectiori.
g ¶ Propt̄ me. i. ꝓ
pter amorem mei.
h ¶ Et ꝑpt̄ euāgeli
um. i. doctrinā xp̄i.
i ¶ Qui nō acci. cē.
tā. nūc ⁊c̄. qꝛ ꝓ tpali
b⁹ accipit i pñti bōa
ſpūalia: q̄ tantū ex
cedūt tpalia q̄ntum
centenari⁹ vnitateꝫ.
Alit̄ āt pt exponi d̄
religioſis qui ꝓ vno
p̄re carnali vel fr̄e
dimiſſo hñt ſpūales
p̄res et fr̄es m̄ltos:
⁊ poſſeſſiōes ⁊ agros
inq̄ꝫtum ex poſſeſſi
onib⁹ oim̄ fidelium
ſufficiēter ſuſtētant
ſm illō aplī. ij. coꝝ.
vj. ca. Quaſi nihil
hñtes ⁊ oia poſſidē
tes. k ¶ Et nouiſ.
pri. ⁊c̄. qꝛ reprobat̄
iudeis qb⁹ data fuit
lex tāq̄ȝ pplo a d̄o p̄
electo gētiles ſt̄ vo
cati. Pōt etiā expo
ni alit̄: qꝛ aliq̄ tarde
venietes ad fidē vel
religioneꝫ aliq̄n ita
feruidē opant̄: q̄ p̄
cedūt merit̄ illos q̄
venert̄ in iuuentute
l ¶ Erāt āt in via. hic
d̄nr xp̄us inſtruit di
ſciplos de tolerāda
aduerſitate. ⁊ p̄ po
nit̄ eoꝝ inſtructio
ſcd̄o reprimit̄ ipſoꝝ

ſus eſſet in via ꝓcurrens q̄
dā genuflexo ante eū: roga
bat eū dicens. Mgr̄ bone
q̄d faciā vt vitā eternā per
f cipiam. Jeſus aūt dixit ei
Quid me dicis bonū. Ne
mo bonus niſi vnus deus
Precepta noſti ne adulte
res: ne occidas ne fureris
ne falſum teſtimoniū dixe
ris ne fraudē feceris hono
ra p̄rēȝ tuū et m̄rem. At il
le rñdēs ait illi. Mgr̄ hec
oia obſeruaui a iuuentute
mea. Jhs aūt intuit⁹ eū di
lexit eū ⁊ dixit ei. Unū ti
bi deeſt Uade quecūq̄ȝ ha
bes vēde ⁊ da paupib⁹: et
habebis theſaurū in celo:
⁊ veni ſeq̄re me. Qui con
triſtat⁹ in v̄bo abijt merēs
Erat ei hñs multas poſſeſ
ſiones. Et circūſpiciēs ie
ſus: ait diſcipul̄ ſuis. Quā
difficile q̄ pecunias hñt in
regnū dei introibūt. Diſci
puli autē obſtupeſcebāt in
v̄bis ei⁹. At ieſus rurſus
rñdens ait illis. Filioli q̄ȝ
difficile eſt cōfidētes in pe
cunijs in regnū dei itroire
Facilus eſt camelū ꝑ fora
men acus trāſire q̄ȝ diuitē
introire in regnū dei. Qui
daȝ magis admirabant̄ di
cētes ad ſemetipos Et q̄s
pt ſalu⁹ fieri. Et intuēs il
los ieſus ait Apud hoies
impoſſibile eſt: ſed nō apd̄
deū. Oia em̄ poſſibilia ſūt
apud deū. Et poſt cepit ei
petr⁹ dicere. Ecce nos di
miſim⁹ oia ⁊ ſecuti ſum⁹ te
Rñdens ieſus ait. Amen
dico vobis: nemo eſt q̄ re
liquerit domū aut fr̄es aut
ſorores: aut p̄rēȝ aut m̄rēȝ
g aut filios aut agros ꝓpter
i me et ꝓpter euangeliū qui
non accipiet centies tantū
nunc in tpe hoc domos et
fratres et ſorores et m̄res
⁊ filios ⁊ agros cū perſecu
tōib⁹ ⁊ in ſc̄lo futuro vitaꝫ
eternā. Multi aūt erūt pri
k mi nouiſſimi ⁊ nouiſſimi p̄
l mi. Erant aūt in via aſcen

dētes hierl̄ymā. ⁊ precede
m bat illos ihs. Et ſtupebāt
n et ſequētes timebāt. Et aſ
ſumens iteruȝ. xij. cepit ill̄
dicere que eſſent ei ventu
ra. Quia ecce aſcēdimus
hierl̄ymam: ⁊ filius homi
nis tradetur principib⁹ ſa
cerdotum ⁊ ſcribis ⁊ ſenio
rib⁹: ⁊ damnabūt eū mor
te. Et tradent eū gentib⁹ ⁊
illudent ei: ⁊ cōſpuent euȝ
⁊ flagellabūt eū ⁊ interfici
ent eū: ⁊ t̄cia die reſurget.
o Et accedūt ad eū iacobus
p ⁊ iohes filij zebedei dicen
tes. Magiſter volum⁹ vt
quodcūq̄ȝ petierim⁹ faciaſ
nob̄. at ille dixit eis Quid
vult̄ vt faciā vob̄. ⁊ dixert̄
Da nob̄ vt vn⁹ ad dexterā
tuā ⁊ ali⁹ ad ſiniſtrā tuā ſe
deam⁹ in gl̄a tua. Jhs aūt
ait eis. Neſcitis q̄d peta
tis. Poteſt̄ bibere calicē
a quem ego bibo aut baptiſ
mo q̄ ego baptizor baptiza
ri. At illi dixerūt ei Poſſu
m⁹. Jeſus aūt ait eis. Ca
licē quidē quē ego bibo bi
bet̄. et baptiſmo q̄ ego ba
ptizor baptizabimini ſede
re aūt ad dexterā meaȝ vel
ad ſiniſtrā nō ē meuȝ dare
b vob̄: ſ̄ q̄b⁹ ꝑatū eſt. Et au
diētes. x. indignati ſūt d̄ ia
cobe ⁊ iohe Jhs āt vocās
eos ait illis Scitis qꝛ hi q̄
vident̄ principari gentib⁹
dñant̄ eis ⁊ pricipes eorū
ptāteȝ hñt ipoꝝ. Nō ita ē
aūt in vobis: ſ̄ q̄cunq̄ȝ vo
luerit fieri maior erit vr̄ mi
niſter: ⁊ q̄cūq̄ȝ voluetit in
vob̄ prim⁹ eē: erit oim ſu⁹
Nā ⁊ fili⁹ hois nō vēit vt
miſtraret̄ ei: ſ̄ vt miſtraret
⁊ daret aiam ſuā redēptōꝫ
ꝓ multis. Et veniunt hie
c richo Et ꝓficiſcente eo de
hiericho: ⁊ diſcipul̄ ei⁹ et
plima multitudie fili⁹ thy
d mei barthime⁹ cecus ſede
bat iuxta viā mēdicāſ Qui
cū audiſſꝫ qꝛ ihs nazaren⁹
ē: cepit clamare et dicē Je
ſu fili dauid miſerere mei.

ambitō: ibi. Et acce
dūt. Primuȝ docet
xp̄s exemplo ſui. qꝛ
ꝓmpte ⁊ hylarit̄ aſ
cēdebat i hierl̄m vbi
erat paſſur⁹ morteꝫ:
ſm q̄ diſcipulis iaȝ
p̄dixerat. ⁊ h̄ adhuc
replicat. ⁊ pȝ ſnia ex
dict̄ Math. xx. hoc
excepto. m ¶ Et
ſtupe. ex h̄ q̄ ita ꝓm
te et hylarit̄ ibat ad
locū paſſionis.
n ¶ Et ſeq̄ntes time
bant. qꝛ nōdū erat p
fecti vſq̄ȝ ad tolerā
ciā martyrij q̄d pa
tuit ꝑ effectū: qꝛ pe
trus inter alios fer
uētior poſtea timo
re mortis negauit
xp̄m. o ¶ Et acce
dūt. Hic d̄nr repri
mitur diſcipulorūȝ
ambitio. ⁊ p̄ duoruȝ
in ſpāli. ſcd̄o oim in
generali: ibi. Audiē
tes decē. Snia p̄me
ptis pȝ ex dict̄ mat
the. xx. excepto q̄d
ſeq̄tur. p ¶ Filij ze
bedei dicētes. Ma
giſter vo. ⁊c̄. mat. xx
dī q̄ m̄r eoꝝ forma
uit iſtam petitioneꝫ
ſed quia fuit indu
cta ad hoc per fili
os. ideo dicuntur h̄
eam feciſſe quia q̄d
ꝑ amicos faciamus
quodammodo per
noſmetipſos faci
mus. a ¶ Aut ba
ptiſmo quo ego ba
ptizor. tincturā em̄
ſanguinis ſui in ſua
benedicta paſſione
vocat hic baptiſmū
b ¶ Audiētes decē.
Hic reprimitur am
bitio diſcipulorum
in generali. et patet
ſnia ex dictis math.
xx. c ¶ Et proficiſ
cente eo. Hic poni
tur inſtructionis p̄
cedentis confirma
tio per illuminatio
nem ceci. ⁊ patet ſen
tentia ex dictis mat
the. xx. excepto q̄d
ſequitur. d ¶ Ce
cus ſedebat. Matt.
xx. dicitur. q̄ erant
duo ceci ſed qꝛ vn⁹
erat magis notus ⁊
clamabat altero for
tius. ideo hic ſol⁹ ex
primitur.

e Animequior eſto.ſ.mag⁹ deſtus aio: ac ſi dicat. appropinquat tua illumiatio. f Qui piecto veſtimēto ſuo.i. q̄ mēdicabat vt celeri⁹ veniret ad xp̄m. g Rabboni. id eſt magiſter mi.

Capitulum.xj.

Et cū appropinq̄ſſet: Hic p̄ñr deſcribit confutatio ſacerdotum.

Et p̄ ponit
aduent⁹ xp̄i ad tem-
plū.ſcd̄o ſbdit ↄfu-
tatio ſacerdotū: ibi.
Et alia die. Snia p̄
me ptis p3 ex dictis
Mat.xxj. except̄ q̄
ſequūt. a Et cuz
approp.hiero.ꝛ be.
ad montē oli.mons
eñ oliueti ē mediuſ
int irl'm ꝛ bethaniā
et iō ē ꝓpiqu⁹ vtriqꝫ.
b Inuenietꝭ pullū
ligatū cū ipſa aſina
erat ſilr. ꝺm ꝙ dicit
mathe⁹: ſꝫ marc⁹ hic
tacet de ea. q2 nō oꝫ
ꝙ oīa a q̄libet euan-
geliſta referant: ꝛ q2
p̄ncipalr querebat
pull⁹ ad obſequium
xp̄i. c Bñdictum
q̄d venit regnū p̄ris
nr̄i dauid. credebāt
eñ ip̄m cito regnare
in reḡ dauid ꝛ reſti-
tuere regnum tp̄ale
q̄d a romanis erat
vſurpatū.cui⁹ ↄ̄riuꝫ
dixit xp̄s corā pyla-
to Jo.xviij. Regnū
meū nō ē de h̄ mōdo
ſꝫ ſup.de celo. ꝛ hoc
dina ordinatōne ſi-
gnificabat v̄bis lau-
dantiū cum dicebāt
d Oſanna i excel.
licet nō intelligerēt:
ſic̄ et cayphas dixit
mortē xp̄i futurā p̄
ſalute mūdi. Jo.xj.
lꝫ h̄ nō intelligeret.
e Et circūſpe. oī.
cū iam veſpa eēt ho
ra exiijt i bethaniā.lꝫ
fuiſſet honorifice re
cept⁹ a cōi pp̄lo.ꝛ p̄-
dicaſſet p̄ totā diem
vſqꝫ ad veſpaꝫ: nul-
lus tñ inuitauit euꝫ
ad hoſpitium in do
mū ſuā: et ideo cum
diſcipulis rediijt in
bethaniā vbi mane-
bant martha maria
et lazarus.
f Et alia die. Hic
p̄ñr deſcribit confu-
tatio ſacerdotū.et p̄
ſigno ſenſibili: ſcd̄o
facto mirabili: ibi.
Et cū introiſſent.ter-
cio v̄bo rōnabili: ibi. Et veniūt rurſum. Snia prime par-
tis patet ex dictꝭ Math.xxj.ca. g Et cū introiſſet i tem-

Et cōminabāt illi multi vt
taceret. At ille mlto magꝭ
clamabat: fili dauid miſe-
rere mei. Et ſtans ieſus p̄-
cepit illū vocari. Et vocāt
e cecū: dicētes ei. Animequior
f eſto: ſurge vocat te. Qui p̄
iecto veſtimēto ſuo exiliēſ
venit ad eū. Et rñdens ie-
ſus dixit illi Quid tibi viſ
faciam. Cecus aūt dixit ei
g Rabboni vt videam. Je-
ſus āt ait illi. Uade: fides
tua te ſaluū fecit. Et ↄfeſti
vidit ꝛ ſequebat eū in via.

a Et cū appro- xj.
pinquarēt hieroſoly-
me ꝛ bethanie ad mōtē oli
uarū mittit duos ex diſci-
pulis ſuis et ait illis. Ite i
caſtellū q̄d ↄ̄ vos ē: ꝛ ſtatī
b introeūtes illuc: inuenietꝭ
pullū ligatū: ſup queꝫ nēo
adhuc hoīm ſedit. Solui-
c te illū ꝛ adducite. Et ſi q̄s
vobis dixerit q̄d facitꝭ di-
cite q2 dño neceſſarius eſt
ꝛ ↄtinuo illū dimittet huc
Et abeuntes iuenert pullū
ligatū añ ianuā foris in bi-
uio: ꝛ ſoluūt eū. Et quidaꝫ
de illic ſtantib⁹ dicebāt il
lis. Quid facitis ſoluētes
pullum. Qui dixerūt eis ſi-
cut p̄cepat illis ieſus: ꝛ di
miſerūt eis. Et duxert pul
lū ad ieſum: ꝛ imponūt illi
veſtimenta ſua: et ſedit ſu-
per eū Multi aūt veſtimē-
ta ſua ſtrauert in via. Alij
aūt frōdes cedebant de ar
borib⁹: ꝛ ſternebāt in via
Et q̄ p̄ibant ꝛ q̄ ſequebant
clamabāt dicētes. Oſan-
na bñdict⁹ q̄ venit in noie
c dñi: bñdictuꝫ q̄d venit re-
d gnū p̄ris nr̄i dauid oſanna
in ecelſis. Et introiuit hie

e roſolymam in templum et
circūſpectus omnibus cuꝫ
iam veſpera eſſet hora: exi
it in bethaniam cum duo-
f decim. Et alia die cum exi
rent a bethania eſurijt. Cū
qꝫ vidiſſet alonge ficuꝫ ha
bentē folia: venit ſi q̄d for-
te inueniret in ea. Et cū ve
niſſet ad eā: nihil inuenit p̄
ter folia. Nō eñ erat tēp⁹
ficoꝝ Et reſpondens dixit
ei. Jam nō ampli⁹ ineter-
nū ex te quiſqꝫ fructū man-
ducet. Et audiebant diſci-
puli eius. ꝛ veniūt iterum
g hieroſolymā. Et cū introiſ
ſet in templum: cepit eijce
re vendentes et ementes i
templo: ꝛ menſas numula
riorum et cathedras vēdē
h tiuꝫ columbas euertit. Et
ñ ſinebat vt q̄ſqꝫ trāſferret
vas p̄ tēplū ꝛ docebat di-
cēs eis. Nōne ſcriptū ē q2
dom⁹ mea dom⁹ oīs vo-
cabit oīb⁹ gētib⁹. Uos āt
feciſtꝭ eā ſpeluncā latronū
Quo audito p̄ncipes ſac̄-
dotuꝫ ꝛ ſcribe q̄rebāt quō
eū p̄deret. Timebāt ei euꝫ
qm̄ vniuerſa turba admira
i bat ſup doctrīa ei⁹. Et cuꝫ
veſpa fcā eēt egrediebat d̄
ciuitate. Et cū mane trāſi-
rent videꝛt ficū aridā fctāꝫ
a radicib⁹ Et recordat⁹ pe
trus dixit ei Rabbi ecce fi
cus cui maledixiſti aruit ꝛ
rñdens ih̄s ait ill'. Hēte fi-
dē dei. Amen dico vob̄ q2
q̄cunqꝫ dixerit huic monti
tollē ꝛ mittē in mare ꝛ ñ he
ſitauerit in corde ſuo: ſꝫ cre
diderit q2 q̄dcūqꝫ dixerit fi
k at: fiet ei. Propterea dico
l vob̄: oīa q̄cunqꝫ orātes pe
titꝭ: credite q2 accipietꝭ et

plum. Hic ponit cōfutatio ſacerdotū facto mirabili. Et p̄ deſcribit dicta cōfutatio: ſcd̄o incidenter ponit diſcipulorum inſtructio: ibi. Et cū veſpa eēt. Circa p̄mū ſciendū ꝙ ſatꝭ mirabile factū fuit ꝙ vnus homo paup̄ oēs vēdentes ꝛ emētes eijcerent de templo: ꝛ nullus ei reſiſteret ꝺm eñ
ꝙ dicūt ſancti. q̄daꝫ
fulgor mirabil' egre
diebat de vultu ei⁹
ꝛ oculis: q̄ territi ſa-
cerdotes ꝛ etiā alij ñ
valebāt reſiſtere ei.
ꝛ iſta eiectio fuit ſi-
gnū ꝙ ſacerdotes eſ
ſent eijciendi de tē-
plo ꝛ officio tanqꝫ i-
digni.
h Et non ſinebat
vt q̄ſ.transfer. vas p̄
tem. ꝛ loquit de va-
ſis hūanis vſib⁹ ap-
plicandis: q2 vaſa di
uino cultui deputa
ibi debebāt eē ꝛ non
alia. cetera patēt ex di
ctis Mathei.xxj.ca
pitulo.
i Et cū veſpe eſſet.
Hic incidēter d̄ſcri-
bit diſcipuloꝝ īſtru
ctio: eo ꝙ petr⁹ fecit
mentōeꝫ de areſacti
one ficus ſubita ad
maledictiōeꝫ xp̄i. et
iō inſtruit eos occa-
ſione hui⁹ de effica-
cia fidei: ſcd̄o de effi
cacia orationis: ibi.
Propterea dico vo.
ſnia prime ptis patꝫ
ex dictꝭ Math.xxj.
capitulo.
k Propterea dico
vobis. Hic inſtruit
diſcipulos de effica
cia oratōnis que p̄-
cedit ex duobus: vi-
delicet ex fidei certi-
tudine. quod notat
cum dicitur.

l Quecunqꝫ oran
tes petitis ꝛc̄. Et h̄
eſt intelligendū quā
do quiſ orat pie pro
ſe et perſeueranter:
niſi ei quis pie oret.
id ē de pertinentib⁹
ad ſalutem. oratio
eius non eſt exaudi
bilis. item ſi oret p̄
alio de p̄tinētib⁹ ad
ſaluteꝫ pōt carere ef
fectu ex demerito il
lius pro quo orat.
Item ſi orat pie p̄
ſe non tamen perſe-
uerant poteſt carere
effectu: quia deus
non ſtatim dat beneficium petitum: ſed differt aliquando vt congruo tempe det: ꝛ vt ex dilatōne charius habeatur,

ſcđm ex ꝙ orõ hꝫ efficaciā: eſt diſpõ orātis. ſ. qñ nõ retinet irā vel rancorē cõtra illū q̃ ſibi iniuriā fecit: vñ dr̃ Eccli. xxviij. Hõ hoi ſeruat irā ⁊ a deo q̃rit medelā. q. d. fruſtra. et ꝓpter h̾ ſbdit. m ¶ Cum ſta. ad orā. di. ſi q̃d ha. aduer. aliquē ⁊c̄. Sciendū tñ ꝙ h̾ intelligit̾ d̾ remiſſione offenſe. q2 hõ tenet̾ eſſe i charitate: ꝫ remiſſio iniurie nõ ē de neceſſitate. põt em̄ aliq̄s petere ſm ordinē iuſticie recõpenſatõez ꝓ iniuria ſibi facta. n ¶ Et veniūt rurſū hieroſo. Hic ponit̾ ꝯfutatio ſacerdotū. ſcribaꝝ ⁊ ſenioꝝ v̾bo rõnabili. ⁊ patet ſnia ex dict̄ Math. xxj. Ad euidentiam dictoꝝ ⁊ dicendorū q̃rit̾ vtrū xp̄s in p̄dicatiõib⁹ ſuis debuit vitare offenſionē vl̾ ſcandalū ſacerdotū ſcribaꝝ ⁊ phariſeorū. Et arguit̾ p̄ ꝙ ſic j. ad Timo. v. dr̃. ſeniorē ne increpaueris: ſed obſecra vt patrem. p̄dicti autē erant ſeniores ppl̾i ⁊ patres ḡ ⁊c̄. Item j. ad Cor. ix. dicitur Sine offenſiõe eſtote iudeis ⁊ gentib⁹ ⁊ eccleſie dei. cuꝫ igit̾ facta xp̄i et dicta fuerint nobis data ꝓ exemplari videt̾ ꝙ debuit cauere ab offenſione p̄dictorūꝫ. Contra Eſa. viij. fuerat ꝓphetatū ꝙ xp̄s foret in lapidē offenſionis ⁊ petram ſcādali duab⁹ domib⁹ iſrahel. Reſponſio: duplex eſt ſcandalū actiuū ⁊ paſſiuum. Actiuū non habuit in chriſto locum. q̃a tale ſcandalū eſt dictum vel factuꝫ alicuius minus rectū p̄bens alteri occaſionem ruine: vt habetur ex verbis Hiero. ſup Math. Omīa aūt facta et dicta xp̄i fuerūt rectiſſima. et ideo queſtio iſta intelligitur de ſcandalo paſſiuo. qđ eſt qñ aliquis ex dicto vel facto alterius bono ſcandalizat̾ ex imꝑfectõne ſua. ⁊ iſtud ſcandalum aliquando ꝓcedit ex ignorantia vel infirmitate illiuſ qui ſcandalizat̾: et tunc dicta vel facta bona occultāda ſūt vel differenda: quouſq3 infirmi vel ignorātes inſtruantur: niſi ſint talia bona q̃ ſint de neceſſitate ſalut̄. q̃ nõ ſt omittenda ꝓpter ſcandalū alteri⁹. Si aūt infirmi et ignorātes poſt inſtructõez debitā in ſcandalo ꝑmaneāt iam tale ſcādalū nõ ꝓcedit ex infirmitate vel ig̃rantia ꝫ malicia. ⁊ tale ſcādalū ē ꝯtēnēdū: maxie qñ ē ꝯ bonū cõe q2 bonū cõe ſp ē p̄ferēdū vtilitati ⁊ paci q̃rūcūq3 hoiꝫ ſingl̾ariū. tale āt fuit ſcandalū ſacerdotū ſcribaꝝ ⁊ phariſeoꝝ. q2 ſua malicia nitebant̾ impedire doctrinā xp̄i in q̃ cõſiſtebat ſalus populi Itēꝫ ſuis malis exemplis ⁊ morib⁹ trahebat̾ ppl̾s ad peccandū. Itē ꝑ doctrinā ſuā malā euacuabāt dei mādata ꝓpter ſuas traditõnes: vt dictuꝫ eſt ſ̄. ⁊ ideo xp̄c in publico debuit vicia eoꝝ rep̄hendē: nec ab h̾ ceſſare ꝓpter eoꝝ ſcandalū. ꝓpter qđ Math. xv. cū diſcipuli dixiſſent xp̄o. Scis q2 iudei audito h̾ verbo ſcandalizati ſunt. Rñdit ſinite illos: ceci ſunt ⁊ duces cecoꝝ. Si cecus ceco ducatū preſtet ambo in foueam cadunt. Ad primū dicenduꝫ ꝙ loquit̾ de ſenibus honeſtate ⁊ moribus: nõ de ſenib⁹ etate malicia corruptis. q2 tales ſunt acriter arguendi. ſic̄ Daniel dure increpauit illos ſenes ipudicos: Dañ. xiij. Ad ſcđm dōꝫ ꝙ hõ dꝫ eſſe ſine offenſione iudeis ⁊ gentib⁹ ita ꝙ dicto ſuo vl̾ facto minus recto nõ p̄beat alicui occaſionem ruine. ꝫ ſi de veritate ſcandalum ſumit̾ rectius oriri ꝑmittit̾ q̃3 ꝙ veritas relinquat̾: ſm ꝙ dic̄ b. Greg. ſup ezech.

m ⁊ eueniēt vob̄ Et cū ſtabi-
tis ad orandū: dimittite ſi
q̃d hētis aduerſus aliqueꝫ
vt ⁊ pr̃ vr̃ q̃ in cel̾ eſt dimit
tat vob̄ pctā vr̃a. Quod ſi
vos non dimiſerit̄: nec pr̃
vr̃ q̃ i cel̾ eſt dimittet vobiſ
n pctā vr̃a. Et veniūt rurſus
hirl̾ymā. Et cū āblaret i tē
plo accedūt ad eū ſūmi ſa-
cerdotes ⁊ ſcribe ⁊ ſenio-
res ⁊ dicunt ei. In q̃ ptāte
hec fac̄ ⁊ q̃s dedit tibi hāc
ptāteꝫ vt iſta facias. Ihs
āt rñdēs ait ill̾. Interroga
bo vos ⁊ ego vnū v̾bū: et
rñdete mihi ⁊ dicā vob̄ i q̃
ptāte hec faciā Baptiſmū
iohis d̾ celo erat: an ex ho
mib⁹ Rñdete mihi At illi
cogitabāt ſecū dicētes. Si
dixerim⁹ d̾ celo: dicet nob̄
Quare ergo nõ credidiſt̄
ei. Si dixerim⁹ ex hoib⁹ ti
mem⁹ pplꝫ. Oēs ei hēbāt
iohēm q2 v̾e ꝓpħa eēt. Et
rñdētes dicūt ihu. Neſci-
m⁹. Et rñdēs ihs ait illis.
Neq3 ego dico vob̄ i q̃ po
teſtate hec faciā. ¶ Ca. xij.
a Et cepit illis in para-
b bolis loq̃. Vineā pa-
ſtinauit hõ ⁊ circūdedit ſe-
c pē ⁊ fodit lacū ⁊ edificauit
turrim: ⁊ locauit eā agrico
lis: ⁊ ꝑegre ꝓfectus eſt. Et
miſit ad agricolas in tp̄e ſ̾
uū vt ab agricolis acceꝑet
de fructu vinee. q̃ apprehē
ſuꝫ eū ceciderūt ⁊ dimiſerūt
vacuū. Et iteꝝ miſit ad il-
los aliū ſ̾uū ⁊ illū i capite
vulnerauerūt ⁊ cõtumelijs
affecerūt. Et rurſuꝫ aliū mi
ſit et illū occiderūt ⁊ plures
alios q̃ſdaꝫ cedētes alios
v̾o occidētes. Adhuc er-
go vnū hñſ filiū chariſſimū
⁊ illū miſit ad eos nouiſſi-
mū dicēs: q2 reuerebunt̾ fi
lium meum. Colon autem
d dixerunt ad inuiceꝫ. Hic ē
heres. Venite occidam⁹ eū
⁊ nr̃a erit hēditas. Et app̄
hēdentes eū occiderūt ⁊ eie
cerūt extra vineā. Quid er-
go faciet dñs vinee Veniet
⁊ ꝑdet colonos ⁊ dabit vi
neā alijs Nec ſcp̄turā hāc
legiſt̄ lapidē quē reproba
uerūt edificātes h̾ fact⁹ ē in
caput āguli: a dño fctm̄ eſt
iſtđ ⁊ ē mirabile i ocl̾is no
e ſtris. Et querebāt eū tene-
f re: ⁊ timuerūt turbā Cogno
uerūt em̄ qm̄ ad eos ꝑabo
lam hanc dixerit. ⁊ relicto
g eo abierunt Et mittunt ad
eum quoſdam ex phariſe-
is ⁊ herodianis vt eum ca

¶ Capitulū. xij.

Et cepit illꝭ parabolice loqui. Hic p̄nr ponit̾ confutatio ſacerdotum ⁊ ſeniorum in parabolis. Et primo ponitur confutatio ſacerdotum. ſecundo phariſeorum et herodianorum: ibi. Et mittunt ad euꝫ. tercio ſaduceorum: ibi Et venerunt ad euꝫ ſaducei. quarto ſcribarū: ibi. Quomodo ergo dicunt ſcribe. Sentētie prime partis patet ex dictis Mathei. xxj. exceptis que ſequuntur.

b ¶ Vineam paſtinauit homo. id eſt coluit. ⁊ dicit̾ a paſt⁹ ta. tum. ⁊ eſt proprie modus colendi quo ponitur fimus vel pinguedo terre circa radicem vinee vel arboris. radices em̄ ſm philoſophum. ij. de anima ſunt ori ſimiles. q̃a ſic̄ in animalib⁹ ꝑ os ſumit̾ alimentū vñ aial ia nutriūtur: ſic ꝑ radices trahit̾ alimentū terrenaſcentium.
c ¶ Et fodit lacuꝫ. lacus ꝓprie dr̃ locus vbi recipiunt̾ aque a riuulo. ⁊ ibi colliguntur. ⁊ ad ſimilitudinē h⁹ loc⁹ vbi recipitur vinū fluens a torculari dr̃ hic lacus. d ¶ Hic eſt heres. ex hoc dicit Beda. ꝙ ſacerdotes ⁊ legiſꝑiti habuerūt cognitionē de ieſu ꝙ ipſe erat vere xp̄us i lege promiſſus ſed iſta cognitio poſtea ex inuidia fuit in eis obſcurata. ⁊ hoc plenius fuit declaratū Mathei. xxj. in queſtõne quadam de hoc mota in fine illius ca. e ¶ Et querebant euꝫ tenere. ex quo patet eoꝝ obſtinatio in malo. f ¶ Et timuerunt turbā. ex q̃ patet ꝙ ex ſolo timore ppl̾i retardabant̾ a morte ei⁹. g ¶ Et mit. ad eū. Hic p̄nr deſcribit̾ ꝯfutatio phariſeoꝝ ⁊ herodianoꝝ: ⁊ pꝫ ſnia ex dict̄. Math. xxij.

b Et venerunt ad
eū ſaduc. Hic ꝯñr
ponit̄ confutatio ſa
duceoꝝ. ⁊ diuiditur
in duas. in ptē pnci
palē ⁊ incidentalē
ſcđa ibi. Et acceſſit
vn⁹ de ſcribis. Sen
tentia prie ptis pꝫ
ex dictis Mat. xxij
i Et acceſſit. Hec
ē ps incidētal̄. qꝛ. n.
xp̄s ꝯfutauerat rati
onabilit̄ phariſeos
⁊ ſaduceos: h̄ vidēs
quidā ſcriba q̄ſiuit
ab eo. k Quod
eſſet pmū ⁊ maxi-
mū mandatū. quia
de hoc erāt tūc que
ſtiones apd̄ ſapien-
tes. l Jeſus aūt
rñdit ei. ⁊ pꝫ ſnīa ex
dictis Mathe. xxij.
exceptis q̄ ſequūtur
m Bñ mgr̄ in veri
tate dixiſti. Ex dictis
videt̄ q̄ ille ſcriba i-
terrogauerat xp̄m
nō ad capiendū eū
in ꝟbo ſicut alij pre
cedētes. ſʒ ad audiē
dum veritatē quam
ſcire deſiderabat ꝓ
pter varietatē opini
onū vel aliter pt̄ di-
ci q̄ a pncipio mali
cioſe q̄ſiuit ſʒ ex xp̄i
reſpōſiōe ꝯtrit⁹. xp̄ꝫ
ꝯmēdauit. ⁊ xp̄s eū
vidēs ipm emēdatū
Et hanc ſcđam ex-
poſitōnē poſui ma
the. xxij. Auguſtin⁹
ꝟo libro d̄ conſenſu
euangeliſtaꝝ. ponit
vtrūq̄ dicens. Nec
moueat quenq̄ q̄
Mathe⁹ dicit tētan
tē fuiſſe a q̄ dñs iter
rogat⁹ ē. fieri eñ po
tuit. vt q̄uis tētans
acceſſerit. dñi tñ re-
ſponſione correctus
ſit. aut certe ipā tē-
tatōꝫ nō accipiam⁹
malā tanq̄ decipe-
re volētis inimicū
ſʒ tanq̄ expiri volē-
tis ampli⁹ ignotum
n Et diligere pxi-
mū tā. ſe. ⁊c. Circa
h̄ ei tūc erāt opinio-
nes doctoꝝ. qꝛ q̄daꝫ
dicebāt ſacrificia et
oblatōes magis eē
accepta deo q̄ exer-
citiū in opib⁹ chari-
tatis. alij autē dice
bāt ꝯriū. ⁊ hui⁹ opi-
nionis q̄ ꝟa ē vr̄ fu-

caperēt in ꝟbo. Qui veni
entes dicunt ei. Mgr̄: ſci-
mus qꝛ verax es ⁊ non cu-
ras quēq̄. Nec eñ vides
in faciē hominū: ſʒ in veri-
tate viā dei doces. Licet
dare tributū ceſari an non
dabim⁹. Qui ſciēs ꝟſuti-
am illoꝝ: ait illis. Quid
me tētatis. Afferte mihi de
nariū vt videā. At illi tu-
lerunt ei. Et ait illis. Cui⁹
ē imago hec ⁊ iſcriptio: di
cunt ei. Ceſaris. Rñdens
aūt ihs dixit illis. Reddi
te igit̄ q̄ ſunt ceſaris ceſari
⁊ q̄ ſunt dei deo. Et mira-
b bant̄ ſup eo. Et venerūt ad
eū ſaducei q̄ dicūt reſurre-
ctionē nō eſſe: ⁊ iterroga-
bāt eū dicētes. Mgr̄: moy
ſes nobis ſcripſit vt ſi cui⁹
frater mortuus fuerit: ⁊ di
miſerit vxorē: ⁊ filios non
reliq̄rit: accipiat frater ei⁹
vxorē ipi⁹ ⁊ reſuſcitet ſem
fratri ſuo. Septē ergo fra-
tres erant. ⁊ prim⁹ accepit
vxorē: ⁊ mortu⁹ eſt nō reli
cto ſemine. Et ſcđs acce-
pit eā ⁊ mortuus eſt ⁊ nec
iſte reliquit ſemē: et terci⁹
ſil̄r: et acceperūt eā ſil̄r ſe-
ptē. ⁊ non reliq̄rūt ſemen.
Nouiſſima oim defuncta
eſt ⁊ mulier. In reſurrecti-
one ergo cū reſurrexerint
cui⁹ de his erit vxor. Se-
ptē eñ habuerūt eā. Et re-
ſpōdēs ieſus ait illis: Nō
ne iō erratis: nō ſciētes ſcri
pturas: neq̄ ꝟtutē dei. Cū
eñ a mortuis reſurrexerit
neq̄ nubent neq̄ nubētur
ſʒ ſunt ſicut angeli dei in ce
lis. De mortuis aūt q̄ re-
ſurgāt nō legiſtis in libro
moyſi ſup rubū: q̄uo dixe-
rit illi deus: iniq̄ens. ego
ſum deus abraam ⁊ deus
yſaac ⁊ de⁹ iacob. Nō eſt
de⁹ mortuoꝝ: ſʒ viuoꝝ. vos
ergo multū erratis. et acceſ
i ſit vn⁹ d̄ ſcribis: q̄ audierat
illos conquirētes. ⁊ vidēs
q̄m illis reſpōderit: inter-
k rogauit eū quod eſſet pri-
l mum oim mandatum: Je-

ſus autem rñdit ei: qꝛ pri-
mum oim mandatū ē. Au
di iſrael dñs deus tu⁹ vn⁹
eſt. ⁊ diliges dñm deū tuū
ex toto corde tuo. ⁊ ex to-
ta aīa tua: ⁊ ex tota mente
tua ⁊ ex tota virtute tua.
hoc eſt primum mandatū
Scđm autem ſimile eſt illi
Diliges proximum tuum
tanq̄ teipm. Maius horū
aliud mandatum non eſt.
m et ait illi ſcriba. Bene ma
giſter in veritate dixiſti.
qꝛ vn⁹ eſt de⁹ ⁊ nō eſt ali⁹
preter eū. et vt diligat̄ ex
toto corde. ⁊ ex toto itelle-
ctu ⁊ ex tota aīa ⁊ ex tota
n fortitudine. ⁊ diligere pxi
mū tāq̄ ſeipm: mai⁹ ē om-
nib⁹ holocauſtomatibus
⁊ ſacrificijs. Ihs autē vi-
dens q̄ ſapiēter reſpondiſ
o ſet: dixit illi. Nō es lōge a
regno dei. et nemo iā au-
debat eum interrogare.
p et rñdēs ihs dicebat do-
cēs i tēplo. Q̄uo dicūt ſcri
be xp̄m filiū eē dd̄. Ipe. n.
dauid dicit i ſpūſctō. Dix-
it dñs dño meo: ſede a dex
tris meis: donec ponā ini-
micos tuos ſcabellū pedū
tuoꝝ. Ipe ergo dd̄ dic̄ eū
dñm: ⁊ vñ eſt fili⁹ ei⁹. Et
multa turba libēter eū au-
diebat. Et dicebat eis i do
ctrina ſua. Cauete a ſcribis
q̄ volūt in ſtolis ambulare
⁊ ſalutari i foro. ⁊ in pmis
cathedris ſedē i ſynagogis
⁊ prios diſcubit⁹ in cenis
q Qui deuorant domos vi-
duaꝝ ſub obtētu plixe ora
r tōis hi accipiēt plixi⁹ iudi
s ciū. Et ſedēs ieſus contra
gazophilatiū aſpiciebat q̄-
mō turba iactaret: es in ga
t zophilatiū ⁊ multi diuites
iactabāt multa. Cū veniſ-
ſet āt vna vidua paup: mi-
ſit duo minuta qd̄ ē q̄drās
Et ꝯuocās diſcip̄los ſuos
ait illis. Amē dico vobis
q̄m vidua hec paup pl⁹ oi-
b⁹ miſit q̄ miſerūt i gazophi
latiū. Oēs ei ex eo qd̄ abū
dabat illis miſerūt: hec ꝟo

iſſe ſcriba ⁊ xp̄e hoc
ei⁹ dictū approbat̄
a xp̄o cū ſb̄dit̄.
o Nō es lōge a re
gno dei. i. a veritate
euāgelij q̄ i plurib⁹
locis vocat̄ regnū
dei ⁊ inde credēdū
ē q̄ iſte ꝯuerſus fuit
ad xp̄m. p Et re
ſpondens ihs. Hic
deſcribit̄ confutatio
ſcribaꝝ. ⁊ p̄ ponitur
dicta ꝯfutatio. ſcđo
diſcipuloꝝ iſtructō
ibi. Et ſedēs iheſus
ꝯ gazophilatiū. Sē
tētia pme ptis patet
ex dictis Mathei.
xxiij. excepto quod
ſb̄dit̄. q Qui de
uorāt domos vidua
rū. bona eaꝝ ſibi at-
trahendo fallacit̄ ꝓ
ſil̄atōꝫ ſanctitatis.
r Hi accipiēt pro
lixius iudiciū. quia
ſil̄ata ſanctitas du-
plex ē iniq̄tas. ſ̄m q̄
dicit hyeronimus.
s Et ſedēs iheſus
ꝯ gazophilatiū. hic
ponit̄ diſcipuloꝝ
inſtructio. ſacerdo-
tes eñ q̄ erant aua-
ri docebant q̄ ille q̄
plus offerebat in tē
plo abſolute loquē
do plus hēbat d̄ me
rito qd̄ ē falſum. q̄a
quātitas meriti nō
accipit̄ ſ̄m q̄ntitatē
doni abſolute. ſʒ per
ꝯpatōꝫ ad facultatē
dantis. ⁊ ꝓmptitu-
dinē ſue voluntatis
⁊ deuotōis. ⁊ hanc
ſniam docet xp̄s cū
d̄r. s Et ſedens
ieſus ꝯ gazophilati
um. loc⁹ erat vbi po
nebat̄ pecunia obla
ta ꝓ neceſſarijs tem
pli ⁊ ſacerdotū ⁊ mi
niſtroꝝ. t Et mł-
ti diuites iactabant
multa. ſ̄m doctrinā
illoꝝ ſacerdotū ſeq̄t̄
ſnia xp̄i. v Vi-
dua hec paup plus
oib⁹ miſit. non abſo
lute loq̄ndo ſʒ ꝯſide
rata facultate ſua.
plus eſt eñ vni pue
ro ferre q̄nq̄ q̄ viro
forti ferri viginti. et
eodem modo plus
pauperi dare modi
cum q̄ diuiti mul-
tum modo predi-
cto.

¶ In ca. xij. vbi dr̃ in poſtilla ꝙ quãtitas meriti nõ accipitur ſm quantitatem doni. ¶ Additio

De quãtitate meriti q̃uo accipi debet ꝓprie hr̃ in p̃ma pte. q. xcv. ar. iiij. in coꝛ. q. vbi ſic hr̃. quãtitas meriti ex duobꝰ pt pẽſari. vno mõ ex radice charitatis ⁊ grẽ. ⁊ talis quantitas meriti reſpondet p̃mio eſſentiali: qđ ꝯſiſtit in dei fruitõe. q̃ eñ ex maioꝛi charitate aliq̃d facit fruet̃ deo perfectiꝰ. Alio mõ pt pẽſari quantitas meriti ex quãtitate opis. q̃ quidẽ ẽ duplex. ſ. abſoluta ⁊ ꝓpoꝛtionabilis. Vidua eñ q̃ miſit duo era minuta in gazophilatium minus opus fecit quãtitate abſoluta ꝙ illi qui magna poſuerũt. ſʒ quãtitate ꝓpoꝛtionabili vidua plꝰ facit ſm ſententiam dñi. quia magis eiꝰ facultatẽ ſupabũdabat. vtra ꝙ tñ quãtitas meriti rñdet pꝛemio accidentali qđ ẽ gaudiũ de bono creato. hec. s. Tho. Quibꝰ bñ ꝯſideratis ⁊ ad ꝓpoſitũ applicatiſ. patet ꝙ hec vidua cõmendatur a xp̃o. ex h̃ ſolũ ꝙ quãtitate ꝓpoꝛtionabili plus fecit ꝙ alij q̃ maioꝛa obtulerũt. nõ ãt d̃ q̃ntitate meriti eſſentialꝭ q̃ conſiſtit in radice charitatis. q̃ q̃dem charitas eſt cã ꝓxia deuotõis. Vñ non dixit xp̃s hec vidua plus meruit. ſʒ dixit plus oibus miſit.

¶ Replica

In ca. xij. vbi poſtillatoꝛ dicit ꝙ quãtitas meriti nõ accipitur ſm quãtitatẽ doni. ibi. Burg. dicit ſatiſ bñ ⁊ ꝯfoꝛmit̃ cũ ſancto tho. ⁊ poſtil. ſed addit de ſuo ꝙ xp̃s nõ ꝯmẽdauit viduam de quãtitate meriti eſſentialis quod ꝯſiſtit i radice charitatis q̃ ẽ cã ꝓxima deuotõis. ſʒ ſic dicẽdo videt̃ xp̃m nõ directe repꝛobaſſe errorẽ ſacerdotũ dicentiũ ꝙ plus meret̃ q̃ plus offert. Hoc aũt ꝓbat xp̃s eſſe falſum de vidua q̃ obtulit minuta duo. qꝛ maioꝛis meriti eſt ex magna deuotõe offerre modicuʒ ꝙ remiſſa deuotõe multũ. qꝛ deꝰ plus pẽſat affectũ ꝙ cenſum ſm btm̃ Greg. Si igit̃ vidua cõmendat̃ ex deuotõe q̃ ſm Burgen. cauſat̃ ex charitate. ſeq̃tur ꝙ eiꝰ cõmendatio ptinet ad quãtitatẽ meriti eſſentialis. cuius oppoſituʒ dicit Burgen.

de penuria ſua oĩa q̃ habuit miſit totũ victũ ſuũ.

¶ Ca. xiij.

a Et cũ egrederet̃ d̃ tẽplo. ait illi vnꝰ ex diſcipulis ſuis. Magr̃ aſpice q̃les lapides. ⁊ q̃les ſtructure: et rñdens ieſus ait illi. videſ has oẽs magnas edificationes. Nõ relinq̃t̃ lapis ſuper lapidẽ q̃ nõ deſtruatur Et cũ ſederet i mõte oliuarũ cõtra tẽplũ iterrogabãt eũ ſepatim. Petrꝰ ⁊ iacobus ⁊ iohãnes ⁊ andreas

b Dic nobis quãdo iſta fiẽt

c et qđ ſignũ erit qñ hec oĩa

d incipiẽt cõſummari. Et reſpõdẽs ieſus cepit dicẽ illis. Videte ne q̃s vos ſeducat. Multi eñ venient i noĩe meo dicẽtes: qꝛ ego ſum ⁊ multos ſeducẽt. Cũ audieritis aũt bella ⁊ opiniones belloꝝ ne timueritis. oꝑtet ei hec fieri: ſʒ nõ dũ finis. Exurget ei gens ſuꝑ gentẽ ⁊ regnũ ſuper regnũ ⁊ erũt terremotꝰ ꝑ loca ⁊ fames. Initiũ doloꝛum hec. Videte aũt voſmetipos. Tradẽt ei vos in cõcilijs ⁊ i ſynagogis vapulabitis: ⁊ añ preſides ⁊ reges ſtabitis ꝓpter me i teſtimoniũ illis. Et i omnes gẽtes pꝛimũ oꝑtet p̃dicari

e euangeliũ. Et cũ duxerit vos tradẽtes nolite p̃cogitare q̃d loq̃mi: ſʒ qđ datuʒ vob̃ fuerit i illa hoꝛa id loq̃mini. Nõ eñ vos eſtis loq̃ntes ſʒ ſpũſſctũs. Tradet aũt frater ſrẽm in moꝛtẽ: ⁊ pr̃ filiũ: ⁊ ꝯſurgẽt filij in parẽteſ: ⁊ moꝛte afficiẽt eos: ⁊ eritis odio omnibꝰ ꝓpter nomen meum. Qui aũt ſuſtinuerit in fineʒ hic

f ſaluus erit. Cũ aũt videritis abominatõʒ deſolatõnis ſtantẽ vbi nõ dʒ: qui legit intelligat. Tũc q̃ in iudea ſunt fugiãt in montes ⁊ qui ſuꝑ tectũ: ne deſcendant in domũ: nec itroeat vt tollat q̃d de domo ſua ⁊ qui i agro erit nõ reuertat̃ retro tollere veſtimentuʒ ſuũ. Ve aũt pꝛegnantibuſ ⁊ nutrientibꝰ i illis diebꝰ

g Oꝛate ꝟo vt hyeme nõ fiant. erũt ei dies illi tribulationis tales q̃les nõ fuẽrt ab initio creature quã condidit deꝰ vſq; nũc. neqʒ fient. Et niſi bꝛeuiaſſet dñſ dies. nõ fuiſſet ſalua oĩs caro. Sʒ ꝓpter electos q̃ſ elegit bꝛeuiauit dies. Et tunc ſi quis vobis dixerit Ecce hic eſt xp̃s: ecce illic ne credideritis. Exurgẽt eñ pſeudo xp̃i ⁊ pſeudo ꝓphete: ⁊ dabũt ſigna ⁊ poꝛtenta ad ſeducendos ſi fieri pt etiã electos. Vos ergo videte. Ecce p̃dixi vobis oĩa. Sed in illis diebus poſt tribulatõʒ illam ſol contenebꝛabit̃ et luna nõ dabit ſplendoꝛẽ ſuum. Et ſtelle celi erũt decidentes ⁊ ꝟtutes q̃ in celis ſũt mouebunt̃. Et tunc videbunt filiũ hoĩs venienteʒ in nubibꝰ cũ ꝟtute multa ⁊ gloꝛia. et tunc mittet angelos ſuos ⁊ congregabit electos ſuos a q̃tuoꝛ vẽtis a ſũmo terre vſq; ad ſummũ celi. A ficu aũt diſcite

¶ Caplm. xiij.

a Et cũ egrederet̃ de tẽplo. Supiꝰ a p̃ cap. vſq; huc docuit xp̃s ꝑ viã amoꝛis miracula faciendo. ⁊ beneficia ꝯferẽdo. hic incipit docere ꝑ viã timoꝛis terroꝛẽ futuri iudicij incutiẽdo Et circa h̃ p̃mo duplex q̃ſtio ꝓponitur ſcđo ſoluit̃. ibi. Et rñdens ieſus. Circa p̃mũ p̃ponit̃ q̃ónis occaſio ꝑ h̃ ꝙ xp̃s tẽplũ p̃dixit deſtruẽdum. ⁊ iõ diſcipuli q̃ſierũt ab ip̃o p̃mo de tpe huiꝰ deſtructõiſ. qđ notat̃ cũ dr̃

b ¶ Dic nobis quãdo hec fient. ⁊ qꝛ pꝰ deſtructõʒ tẽpli credebant de ꝓpinq̃ vltimũ iudicium fieri iõ de h̃ q̃ſierũt ſcđo qđ notat̃ cum dicit̃

c ¶ Et qđ ſignũ quãdo hec oĩa incipiente cõſũmari. tũc eñ erit conſummatio huius mõi.

d ¶ Et rñdens ieſus Hic ponit̃ dicte q̃ſtionis duplicis ſolutio. ⁊ p̃ p̃me. ſecũdo ſcđe. ibi. Oꝛate ꝟ. Circa p̃mũ p̃mittit̃ dicte deſtructõis tẽpli inchoatio. ⁊ ſecũdo ꝯſummatio. ibi Cũ autem videritis Adhuc circa pꝛimũ ꝯdicit̃ q̃d eueniẽdũ ſit oibꝰ generaliter. ſcđo q̃d diſcipulꝭ xp̃i ſpẽaliter ibi. Videte aũt voſmetip̃os. Circa primum pꝛedicuntur ꝑicula. ſcʒ deductõ erroꝛis ibi. videte ne quis vos ſeducat. incuſſio timoꝛis. ibi. Cum audieritis. commotio plebis. ibi. Surget gens ⁊c. turbatio oꝛbis. ibi. Et erũt terremotus. Et patet ſententia iſtarum partium ex dictis matb. xxiiij. vſq; ibi.

e ¶ Et cum duxerit vos tradẽtes ⁊c. cꝰ ſententia patet ex dictis Mathei. x.

f ¶ Cum autem videritis abominatõnẽ Hic pꝛedicitur conſummatio deſolationis templi patet ſententia ex dictis Mathei. xxiiij.

g ¶ Oꝛate vero. Hic ſoluit̃ ſecunda q̃ſtio. in cuius ſolutione ſaluatoꝛ p̃mo excitat diſcipuloꝝ deuotionẽ que eſt neceſſaria tpe magne tribulatõis. ſecundo pꝛedicit tribu-

pabolā.cū iā ram⁹ e⁹ tener
fuerit ⁊ nata fuerit folia:co
gnoſcit̄ q̄ꝛ i ꝓxio ſit eſtas.
ſic ⁊ vos cū videritꝭ hec fie
ri:ſcitote ꝙ i ꝓxio ſit i oſti
is. Amen dico vobis.qm̄
nō tranſibit generatio hec
donec oīa iſta fiāt. Celū et
terra trāſibūt: Vba autem
mea nō trāſibūt.de die āt
illo vel hora nēo ſcit. neq̄ȝ
angeli i celo neq̄ȝ fili⁹: niſi
pr̄. Videte: vigilate ⁊ ora
te. Neſcitis.n.qn̄ tp̄s ſit.
ſic hō q̄ pegre ꝓfect⁹ reliq̄t
domū ſuā:⁊ dedit ſuis ſu
is ptātē cuiuſq̄ȝ opis:⁊ ia-
nitori p̄cepit vt vigilet.vi-
gilate ergo. Neſcitꝭ em̄ qn̄
dn̄s dom⁹ veniat:ſero: an
media nocte: an gallicātu
an mane:ne cū venerit r̄pē
te inueniat vos dormien-
b tes. Quod āt vobis dico:
omnib⁹ dico vigilate.

a Erat aūt ¶ .xiiij.
paſcha ⁊ azima poſt
biduū ⁊ q̄rebāt ſum
mi ſacerdoteſ ⁊ ſcribe qūo
eum dolo tenerent ⁊ occi-
derent. Dicebant eniȝ nō
in die feſto.ne forte tumul
tus fieret in populo.et cuȝ
eſſet bethanie in domo ſy-
monis leproſi ⁊ recūberet
b venit mulier habens ala-
baſtꝝ vnguēti nardiſpica-
ti p̄cioſi ⁊ fracto alabaſtro
effudit ſup caput ei⁹. Erāt
aūt q̄dā idigne ferētes itra
ſemetip̄os ⁊ dicentes. Vt
q̄d ꝑditio iſta vnguēti fc̄ā
eſt. Poterat em̄ vnguētuȝ
iſtud venundari pluſq̄ȝ tre
cētis denarijs ⁊ dari pau-
perib⁹. Et fremebāt in eaȝ
Jeſus āt dixit. Sinite eaȝ
Quid illi moleſti eſtis.bo
nū op⁹ opata eſt i me. Sp
enim paupes h̄ētis vobi-
ſcū:⁊ cū volueritis pote-
ſtis illis benefacere.me āt
non ſemper habebitis.q̄d
habuit hec fecit.p̄uenit vn
gere corpus meum i ſepul
turam. Amen dico vobis
vbicunq̄ȝ p̄dicatum fuerit
euangeliū iſtō in vniuerſo
mūdo:⁊ q̄d fecit hec narra-
biꝭ i memoriā ei⁹.⁊ iudas
ſchariothes vn⁹ d̄.xij.abi
it ad ſūmos ſacerdotes.vt
ꝓderet eū illis. Qui audi-
entes gauiſi ſunt.⁊ ꝓmiſe
runt ei pecuniā ſe daturos
Et q̄rebat qūo illū optune

latōnē futurā añ iudiciū.ibi. Erūt aūt dies illi tribulatōis
tercio p̄dicit iudicis aduentū.ibi. Et tūc videbūt filiū ho-
minis.q̄rto excitat attentionē credentiū.ibi. Videte vigi-
late ⁊c.⁊ iō concludit in fine. b ¶ Quod aūt dico vobis
oīb⁹ dico vigilate.oñdēs ꝙ nō loq̄baꝭ ꝓ diſcipulis tm̄ ȝ.
ꝓ oīb⁹ fidelib⁹ pre-
ſentibus ⁊ futuris.
Sn̄ia aūt iſtaꝝ par
tiū pȝ ex dictis ma-
thei.xxiiij. Ad ma-
iorē p̄dictoꝝ intelli-
gentiā q̄riꝭ h̄ vtrum
xp̄s doctrinā ſuā de
buerit tradere ſcri-
pto. Et videꝭ ꝙ ſic.
q̄ꝛ ſcriptura inuēta
eſt ad hoc vt doctri-
na memorie cōmē-
deꝭ.ȝ doctrina xp̄i
erat maxime mēo-
rie cōmēdāda. ğ ⁊c
Itē figura dȝ reſpō
dere figurato.⁊ ecō
uerſo.ȝ lex vet⁹ q̄ fu
it figura legis noue
fuit data in ſcp̄to er-
go ⁊c. Ad ɔ̄riū argu
itur.q̄ꝛ nulli libri ab
ab eo ſcripti haben
tur in canone.ȝ tm̄
a diſcipulis ſuis vt
ap̄lis ⁊ euāgeliſtis
Rñſio: doctrīa xp̄i
fuit imediate tradi-
ta a deo.q̄ꝛ ip̄e i vni
tate pſone fuit ⁊ ē ve
rus deus ⁊ hō ver⁹
aūt teſtm̄tū.lȝ fuerit
datū a deo.nō tamē
imediate.ȝ median
tib⁹ angelis.vt dici
tur Gal. iiij. Lex
data eſt p angelos
in manu mediato-
ris ⁊ Actu.vij. dixit
ſtephan⁹ iudeis.ac-
cepiſtis legem in di
ſpoſitōe angeloruȝ
⁊ iō docrine xp̄i de-
bebatur excellentiſſim⁹ modus tradendi eā q̄ eſt in hoc ꝙ
doctrina aliq̄ nō imediate ſcribiꝭ in pelle mortua.ȝ i men
tib⁹ hoim q̄ ſūt ad imaginē dei facte q̄d factū ē de doctria
xp̄i quā ipreſſit mētib⁹ diſcipuloꝝ. Et h̄ fuit p̄dcm̄ hyere.
xxxi. Ecce dies veniūt dicit dn̄s.⁊ feriā domui iſrael ⁊ do
mui iuda fed⁹ nouū.nō ſm̄ pactū ꝙ pepigi cū pr̄ib⁹ vr̄is
in die q̄ apprehēdi manū eoꝝ.vt educerē eos de terra egy
pti ⁊c. Et ſb̄ditur.ȝ hoc erit pactū q̄d feriā cū domo iſrael
dabo legē meā in viſcerib⁹ eoꝝ.⁊ in corde eoꝝ ſcribā eam
ȝ p ap̄los alioſq̄ȝ diſcipulos xp̄i deriuata ē doctrina ei⁹ v̄
bo p̄dicatōis ⁊ etiā ſcripto.vtȝ in euāgelijs ap̄loꝝ ⁊ ep̄lis
ex h̄ pȝ ſolutio p̄mi argumēti. Ad ſcd̄m dōm ꝙ figura de
ficit a pfectōe figurati.⁊ iō lex euāgelica nō ſolū fuit ſcp̄ta
tabulis lapideis ⁊ pellib⁹ mortuis ſicut lex vet⁹.ȝ etiā in
mentibus hūanis.vt dictū ē.q̄ꝛtū ad p̄mā ei⁹ cōſcriptōnē
ſcd̄ario aūt fuit ſcripta in libris vt dictū eſt.

Erat aūt paſcha. Poſtq̄ȝ deſcripta eſt ¶ xiiij.
reductio pctōris in deū p mediatoris p̄dicatōnē
Hic ɔ̄ñr deſcribiꝭ eadē reductio p paſſionis ſue
redemptōȝ. Et q̄ꝛ ſupi⁹ p̄dixit paſſionē ſuā p iudeos icho
andā.⁊ p gentiles conſūmandā.ad q̄s tūc ptinebat iudici
um ſanguis in iЬ̄m iō primo deſcribiꝭ ei⁹ paſſio p iudeos
inchoata.ſcd̄o p gentiles conſūmata.ſeq̄n.ca. Circa p̄mū
quatuor p ordinē deſcribunꝭ. Primū eſt ip̄i⁹ xp̄i venditio
nō ex ei⁹ ignorantia.ȝ ex ei⁹ p̄ſcia ⁊ volūtate. ſcd̄o venditi
traditio ñ ex ei⁹ diſplicētia ȝ charitate.ibi. Et p̄ma die azi
moꝝ.tercio traditi cōp̄henſio.nō ex ſua impotētia ȝ miti-
tate.ibi.⁊ adhuc eo
lo.q̄rto cōp̄henſi cō
dēnatio.non ex ſua
iniuſtitia: ȝ hūilita-
te ibi. Sūmi ſacer-
dotes. Circa p̄maȝ
ptē p̄mittiꝭ venditio
nis occaſio que fuit
duplex. Pria ſacer
dotū inuidia.⁊ hec
poniꝭ in p̄ncipio.ſe
cūda fuit iude aua-
ricia.q̄ voluit recu-
perare p̄ciū vnguē-
ti effuſi q̄ poniꝭ.ibi.
Et cū eſſet betha.⁊c
tercio poniꝭ ip̄a vē-
ditio.ibi. Et iudas
ſchariothis ⁊c. ſcd̄a
ps p̄ncipalis icipit.
ibi. Et p̄ma die azi-
moꝝ vt dictum eſt.
Et diuidiꝭ in q̄tuor
q̄ꝛ p̄io poſiꝭ paſcha-
le conuiuiū ad pro-
ditoris reuocatoneȝ
ſcd̄o inſtituiꝭ eucha
riſtie ſacramentum
ad charitatis vnio-
nē.ibi. Et māducā-
tib⁹ illis.tercio p̄di-
citur diſcipuloꝝ ſcā
dalū ad eoꝝ confir-
matōȝ.ibi. Et ait illꝭ
ieſus. Oēs vos ſcā-
dalizabimini ⁊c.q̄r-
to deſcribiꝭ xp̄i deſi
deriū ad nr̄am redē
ptionē.ibi. Et veni-
unt in p̄diū. t̄tia ps
p̄ncipalis hui⁹. ca.
q̄ incipit ibi. Et ad-
huc eo loq̄nte.diui-
ditur in tres.q̄ꝛ p̄io
deſcribiꝭ iude fraudulentia.ſcd̄o xp̄i patia.ibi. Vn⁹ autē
de circūſtantib⁹.tercio diſcipuloꝝ ignauia.ibi. Tunc di-
ſcipuli relicto eo fugerunt.quarta ps p̄ncipalis q̄ incipit
ibi. Sūmi vero ſacerdotes.diuidiꝭ in q̄tuor.q̄ꝛ p̄io deſcri
biꝭ accuſatio xp̄i p falſos teſtes.ſcd̄o ei⁹ cōdemnatio per
iniuſtos iudices.ibi. Exurgens aūt ſumm⁹ ſacerdos.ter-
tio condemnati vituperatio per malignos ſatellites.ibi.
Et cepe.quidam cōſpu.eum. quarto negatio petri p tres
vices.ibi. Et cum eſſet petrus. Sententia autem huius
totius capi.patet ex dictis Mathei.xxvj.vbi iſta ſunt ex
poſita eodem ordine quo hic ponuntur ⁊ ſub eiſdem ver
bis pro magna parte.⁊ reſtant pauca exponenda que di-
ſcurrentur. In prima parte principali dicitur.
a ¶ Erat aūt paſcha ⁊ azima poſt biduū.ſolēnitas aūt pa-
ſchalis iudeoꝝ celebrabaꝭ.xv.die p̄mi menſiſ.vt habetur
Leuiꝭ.xxiij.hec ſolennitas incipiebat a veſpere.xiiij.dieꝭ
qn̄ immolabaꝭ agnus.⁊ tunc veſcebanꝭ azimis vſq̄ȝ ad ſe
ptimum dieȝ. b ¶ Alabaſtꝝ vnguēti nardiſpicati. dicūt
aliqui ꝙ nard⁹ ē herba faciēs ſpicas in cacumie de q̄bus
extrahiꝭ liquor optim⁹ ſicut aqua roſacea de roſis ⁊ talis
liquor vocaꝭ h̄ vnguētū. Alij āt ꝙ ē frutex vel arbor puula
⁊ īn fluit vel extrahiꝭ liq̄r mō p̄dcō.i ſcd̄a pte p̄ncipali d̄r.

c tradeꝛet. Et pꝛia die azi-
moꝝ qñ paſcha imolabãt.
dicũt ei diſcipuli. Quo viſ
eamꝰ ⁊ paremꝰ tibi vt man
duces paſcha: ⁊ mittit du-
os ex diſcipulis ſuis: ⁊ di
d cit eis. Ite i ciuitatẽ ⁊ oc-
curret vob̃ hõ lagenã aq̃
baiulãs: Seq̃mi eũ: ⁊ q̃cũ
q̃ȝ itroierit dicite dño do-
mus. quia magiſter dicit
e Ubi eſt refectio mea vbi
paſcha cum diſcipulis me
f is manducẽ. Et ipe vobis
demõſtrabit cenaculũ grã
de ſtratũ ⁊ illic pate nobis
Et abierũt diſcipli eiꝰ ⁊ ve
nerũt i ciuitatẽ. ⁊ iuenerũt
ſic̃ dixerat ill': ⁊ pauerũt pa
ſcha. Veſpe aũt facto vẽit
cũ .xij. Et diſcũbẽtibꝰ eis
⁊ mãducãtibus ait ieſus.
Amẽ dico vobis qꝛ vnus
ex vobis tradet me q̃ man
ducat mecũ: at illi ceperũt
ꝯtriſtari: ⁊ dicere ei ſingu-
lati. Nũq̃ ego. Qui ait ill':
g Unꝰ ex duodeci q̃ itingit
mecũ manũ i catino. Et fi-
liꝰ q̃dẽ hõis vadit ſic̃ ſcri-
ptũ ẽ de eo. Ue aũt homi
illi ꝑ quẽ filiꝰ hõis tradet.
Bonũ erat ei: ſi nõ eẽt na-
tus hõ ille. Et manducãti
bus illis: accepit ieſus pa
nẽ: ⁊ bñdicens fregit: ⁊ de
dit eis ⁊ ait: Sumite. hoc
eſt coꝛpꝰ meũ. Et accepto
calice: grãs agẽs dedit eiſ
Et biberũt ex illo oẽs. Et
ait illis. Hic ẽ ſanguis me
us noui teſtamẽti. q̃ ꝓ mul
tis effundet. Amen dico
vobis: qꝛ iã nõ bibã de ge
nimine vitis vſq̃ȝ i diẽ illũ
cũ illud bibã nouũ i regno
dei. Et hymno dicto: exie
rũt i mõtem oliuaꝝ. Et ait
eis ieſus. Oẽs ſcãdaliza-
bimini i me i nocte iſta: q̃a
ſcriptũ ẽ ꝑcutiã paſtoꝛẽ et
diſꝑgent oues. Sꝫ poſtea
q̃ȝ reſurrexero p̃cedã vos i
galyleã. Petrꝰ aũt ait illi.
⁊ ſi oẽs ſcãdalizati fuerint
ſꝫ nõ ego. Et ait illi ihesus
Amẽ dico tibi qꝛ tu hodie
in nocte hac pꝛiuſq̃ȝ gallꝰ
vocẽ bis dederit: ter me es negaturꝰ. At ille
ampliꝰ loq̃bat. Et ſi opoꝛtuerit me ſil' ꝯmoꝛi tibi
nõ te negabo. Silr̃ aũt ⁊ oẽs dicebãt. Et veni
unt i p̃diũ cui nomẽ gethſemani: ⁊ ait diſcipul'
ſuis. Sedete hic donec oꝛẽ. Et aſſumit petruȝ
⁊ iacobũ ⁊ iohẽm ſecũ: ⁊ cepit pauere ⁊ tedere
Et ait illis. Triſtis eſt aĩa mea vſq̃ȝ ad moꝛteȝ
Suſtinete hic ⁊ vigilate. Et cũ ꝓceſſiſſet pau
lulũ ꝓcidit ſuꝑ terrã. ⁊ oꝛabat vt ſi fieri poſſet
h tranſiret ab eo hoꝛa ⁊ dixit. Abba pr̃: oĩa tibi
poſſibilia ſunt: trãſfer calicẽ hũc a me. Sꝫ non
q̃d ego volo: ſꝫ q̃d tu. Et venit: ⁊ inuenit eos
doꝛmiẽtes. Et ait petro. Symon doꝛmis. nõ
potuiſti vna hoꝛa vigilare. Uigilate ⁊ oꝛate:
vt nõ intretis in tẽtatõȝ. Spũs q̃dẽ ꝓmptꝰ ẽ:
caro vero infirma. Et iteꝝ abiẽs oꝛauit eũdeȝ
ſermonẽ dicẽs. Et reuerſus denuo iuenit eos
doꝛmiẽtes: erãt eĩ oculi eoꝝ grauati: ⁊ igno
rabãt quid reſponderent ei: Et venit tercio et
ait illis. Doꝛmite iam ⁊ requieſcite. Sufficit.
Uenit hoꝛa: ecce filius hominis tradetur in
manus peccatoꝛum: Surgite eamus. Ecce q̃
me tradet pꝛope eſt. Et adhuc eo loquente: ve
nit Iudas ſcharioth vnus de duodecim: ⁊ cũ
eo turba multa: cũ gladijs ⁊ lignis a ſummis
ſacerdotibus ⁊ ſcribis ⁊ ſenioꝛibus. Dede-
rat ãt traditoꝛ eis ſignũ dicẽs. Quẽcũq̃ȝ oſcu-
i latus fuero ipe ẽ tenete eũ: ⁊ ducite eum caute
Et cũ veniſſet ſtati accedẽs ad eũ ait rabbi: et
oſculatꝰ eſt eum. At illi manꝰ iniecerũt i ihm
⁊ tenuerũt eũ. Unꝰ aũt quidã de circũſtantibꝰ
educẽs gladiũ ꝑcuſſit ſeruũ ſummi ſacerdotiſ
⁊ amputauit illi auriculã. Et rñdens ieſus ait
illis. Tanq̃ȝ ad latronẽ exiſtis cũ gladijs ⁊ li-
gnis cõpꝛehendere me. Quotidie eram apud
vos i tẽplo docẽs: ⁊ nõ me tenuiſtis. Sed vt
impleant ſcripture. Tũc diſcipuli eius reliq̃n
k tes eũ oẽs fugerunt. Adoleſcens autem q̃daȝ
l m ſeq̃batur eũ amictus ſyndone ſuper nudo ⁊ te
nuerunt eum. At ille reiecta ſyndone nudꝰ ꝓ-
fugit ab eis. Et adduxerunt Ieſuȝ ad ſummũ
ſacerdotem: ⁊ conuenerunt omnes ſacerdoteſ
⁊ ſcribe ⁊ ſenioꝛes. Petrus autem a longe ſe-
cutus eſt eum vſq̃ȝ intro in atrium ſummi ſa-
cerdotis ⁊ ſedebat cum miniſtris ad ignem et
calefaciebat ſe. Summi vero ſacerdotes ⁊ om
ne conſilium querebant aduerſus ieſum teſti-
monium vt eum moꝛti traderẽt nec inuẽiebãt
Multi autem teſtimonium falſum dicebant
aduerſus eum: et conuenientia teſtimonia nõ
erant. Et quidam ſurgentes falſum teſtimoni
um ferebant aduerſus eum dicentes. Quoni
n am nos audiuimus eum dicentem. Ego diſ-
ſoluam templum hoc manufactum: et poſt tri-
duum aliud non manufactum edificabo: ⁊ nõ
erat conueniens teſtimonium illoꝛum. Exur-
gens autem ſummus ſacerdos in medium. in
terrogauit Ieſum dicens. Nõ rñdens quicq̃ȝ

c Et pꝛima die azi
moꝝ. d iſta die ẽ cõ-
trouerſia iter grecoſ
⁊ latinoſ que pleniꝰ
tractata ẽ Mathei
xxvj. ⁊ iohis. xiij.
d Occurret vobis
hõ la. aque ba. iſtud
ſignuȝ dedit eis ad
inueniendũ locũ ꝓ
cena. ⁊ creditur q̃ dñs
illiꝰ domꝰ eẽt diſci-
pulꝰ xp̃i occultꝰ.
e Ubi eſt refectio
mea .i. agnꝰ paſcha
lis. quia dñs illiꝰ do
mꝰ nõ ſolũ ꝓuidit
de loco ſꝫ etiam de
agno. f Uob de
monſtrabit cenacu-
lũ. In illo cenaculo
paſcha comederunt
⁊ i illo pꝰ reſurrectõ
nẽ latuerũt diſcipli
xp̃i metũ iudeoꝝ. ⁊
in illo ſpũmſanctuȝ
receperũt in die pẽ-
thecoſtes. vt hr̃ act.
.ij. g Qui itigit
mecũ manum in ca
thio: vas ẽ fictile ad
refrigerandũ vinuȝ
⁊ in illo erat ius la-
ctucaꝝ agreſtiũ cuȝ
q̃ carnes agni debe
bãt cõedi. vt dꝛ Exo
di. xij.
h Abba pr̃ idẽ ſi-
gnificant tñ vnũ eſt
grecũ. ⁊ aliud latinũ.
In tercia parte pꝛi-
cipali dicitur.
i Et ducite eũ cau
te. ne foꝛte rapiatur
de manibꝰ vr̃is. q̃a
ppl's cõis hẽbat de-
uotõȝ ad eum.
k Adoleſcẽs ãt q̇-
dã. qꝛ iſte non noiat
h: iõ dicũt aliq̃ q̃ fu
it iacobus frat dñi.
alij aũt q̃ fuit iohẽſ
euãgeliſta q̃ minoꝛ
erat int aploſ. Alij
aũt dicunt q̃ fuit iu
uenis de illa domo
i q̃ cõederãt paſcha
l Amictꝰ ſyndone
.i. veſte linea.
m Sup nudo. ſcȝ
coꝛpe. qꝛ non hẽbat
aliã veſtẽ. In q̃rta p
te ꝑncipali dꝛ.
n Audi. eũ dicen.
Ego diſſol. tẽplum
h manufcm̃ ⁊c̃. fal-
ſum ei iposuerũt ei.
qꝛ h non dixerat. vt
hẽtur Iohis. ij. ſed
ſic dixerat. Soluite
tẽolũ h ⁊c̃. ꝑdicens

morte͂ ſua₃ in q̄ cor-
pus eiꝰ qđ erat tem
plū deitatis ſolutū
eſt ⁊ ſi de materiali
te͂plo intelligatᷣ ad
huc falſum ipoſue-
rūt q̄ſi abſolute dix
erit qđ tñ dixerat cō
ditionate. ⁊ iđ bñ ſb
ditur. Et nō erat cō-
ueniens teſtimoniū
illoꝝ. o ¶ Iheſus
aūt dixit illi ego ſu₃
interogatꝰ de verita
te diuinoꝝ. rñdet q̄
priꝰ in alijs tacuerat
q₂ de diuis nō deb₃
ita taceri v̄itas ſi in
terrogetᷣ: ſic de hūa
nis. In q̄rta pte mi-
nꝰ pncipali đ₂ ſic.
p ¶ Nā ⁊ galyleꝰ es
l₃ eni͂ ee͂t vna lingua
oīm hebreoꝝ. tñ ſ͂m
varias partes iudee
variebatᷣ in aliq̄ pro
petate. ſic ligua gal
lica i picardia i nor-
mādia p quā pcipitᷣ
i loq̄la đ q̄ natōe ſit
aliq̄s. q ¶ Cepit
anathematizare. i.
maledice͂ ſibiip̄i ſi
cognouiſſet iheſum
Nñ anathematiza-
tio ſiḡt iuratō₃ q̄ eſt
p execratō₃. ſ. qñ ali
q̄s ip̄catᷣ ſibimetip̄i
malū pene ſi ita ſit
ſic imponitᷣ ei. ¶ In
ca. xiiij. vbi đ₂ in po
ſtilla abba pr̄ idem
ſignificāt ⁊c.

¶ Additio.

Abba pr̄ eſt
ꝓprie nom̄
ſyꝝ. i. chal-
daicū ⁊ freq̄ntᷣ hētᷣ
i trāſlatōe chalday-
ca. ¶ .xv.

ET ɔfeſtim
mane fctō
h ɔñr đſcri-
bitᷣ xp̄i paſſio p gēti
les ɔſūmata. Et p̊ đ
ſcribitᷣ ip̄iꝰ xp̄i cru-
delᷣ occiſio: ſcđo eiꝰ
fidelᷣ đuota tumu-
latio. ibi. Et cū iā ſe-
ro ee͂t fcm̄. Pria in
duas. q₂ p̊ đſcribitᷣ
xp̄i iiq̄ ɔdēnatio. ſe-
cūdo iiq̄ ſnīe execu-
tio ibi. ⁊ poſtq̄₃ illu
ſertᷣ ei. Pria i q̄tuor
q₂ p̊ xp̄s gētili iudi-
ci p̄ſētatᷣ. ſcđo ab eo
examiatᷣ. ibi. Et int-
rogauit eū pylatus
tercio eiꝰ inocētia đ
claratᷣ. ibi. Per die₃

ad ea q̄ tibi obijciūtur ab
his. Ille aūt tacebat. ⁊ ni-
hil rñdit. Rurſum ſūmus
ſacerdos iterrogabat eum
⁊ dixit ei. Tu es xp̄s filiuſ
o dei bñdicti. Jeſus aūt di-
xit illi. Ego ſum. Et vide-
bitis filiū hoīs ſedēte͂ a de
xtris v̄tutis dei ⁊ veniēte͂
cū nubibꝰ celi. Sūmꝰ aute͂
ſacerdos ſcidēs veſtimēta
ſua: ait. Quid adhuc deſi-
deramꝰ teſtes: Audiſtis
blaſphemiā. Quid vobis
videtᷣ: Qui oēs ɔdēnauerᷣt
eū ee͂ reū mortis. Et cepe-
rūt q̄dā ɔſpuere eū ⁊ vela-
re faciē eiꝰ ⁊ colaphis eu₃
cedere ⁊ dicere ei ꝓphiza
Et miniſtri alapis eū cede
bant. Et cū eſſet petrus in
atrio deorſum vēit vna ex
ancillis ſūmi ſacerdotiſ: ⁊
cū vidiſſet petrū calefaciē-
te͂ ſe aſpiciēs illū ait. Et tu
cū ieſu nazareno eras. At
ille negauit dicens. Neq̄
ſcio neq̄ noui quid dicas.
Et exijt foras añ atrium et
gallꝰ cātauit. Rurſus aūt
cū vidiſſet illū ācilla cepit
dicere circūſtātibꝰ. q₂ hic
ex illis e͂. At ille iteꝝ nega
uit. Et poſt puſillū rurſus
q̄ aſtabant dicebant petro
p Vere ex illis es nā ⁊ galy
q leꝰ es. Ille aūt cepit ana-
thematizare ⁊ iurare: q₂ ne
ſcio hoīe₃ iſtū que₃ dicitᷣ.
Et ſtati gallus iteꝝ canta-
uit: et recordatus e͂ petruſ
verbi quod dixerat ei ihs
priuſq̄ gallꝰ cātet bis ter
me negabis: ⁊ cepit flere.

a ET ɔfeſti ma- ¶ xv.
ne ɔſiliū facietes ſū-
mi ſacerdotes cū ſeni
oribꝰ ⁊ ſcribis ⁊ vniuerſo
cōcilio: viciētes ieſum du
xerūt ⁊ tradiderūt eū pyla
to. ⁊ interrogauit eū pyla-
tꝰ: Tu es rex iudeoꝝ. At
ille rñdens ait illi. Tu di-
cis. et accuſabant eū ſūmi
ſacerdotes i multis. Pila
tus āt rurſum iterrogauit
eū dicēs. Nō rñdes q̄cq̄.
Vide in q̄ntis te accuſant

Jeſus aūt ampliꝰ nihil re
ſpondit: ita vt myraretᷣ py
latus. Per diē aūt feſtum
ſolebat dimitte͂ illis vnu₃
ex victis quēcūq̄ petiſſent
Erat aūt q̄ dicebatᷣ Bar-
rabas: q̄ cū ſeditōſis erat
vinctꝰ: qui in ſeditōe fece-
rat homicidiū. Et cū aſce͂-
diſſet turba: cepit rogare
ſicut ſp̄ faciebat illis. Py-
latus aūt rñdit eis: ⁊ dixit
Vultis dimittā vobis re-
ge͂ iudeoꝝ. Sciebat enim
q̄ p inuidiā tradidiſſētᷣ eū
ſummi ſacerdotes. Ponti
fices aūt concitauerūt tur-
bā: vt magis barraban di-
mitteret eis. Pylatus aūt
iteꝝ rñdēs ait illis. Quid
ergo vultis faciā regi iude
oꝝ. At illi iteꝝ clamauerᷣt
Crucifige eū. Pilatꝰ vero
dicebat illis. Quid ei ma
li fecit. At illi magis cla-
mabant. Crucifige eū. Py
latꝰ aūt volens pplō ſatiſ-
facere: dimiſit illis barra-
ban: ⁊ tradidit iheſum fla-
gellis ceſum vt crucifigetᷣ
Milites aūt duxerūt eum
in atriū ptorij ⁊ cōuocant
totā cohorte͂: ⁊ induūt eu₃
purpura: et iponunt ei ple
ctētes ſpineā coronā: et ce
perūt ſalutare eū. Aue rex
iudeoꝝ: Et pcutiebant ca
put eiꝰ harūdine: et ɔſpue
bant eū: et ponētes genua
b adorabāt eū. Et poſtq̄ il-
luſerūt ei exuerūt illū pur-
pura: et induerᷣt eū veſtim̄
tis ſuis: et educūt illum vt
crucifigerēt eū. Et angari-
auerūt ptereunte͂ quēpiam
c ſymone͂ cyreneū venientē₃
de villa: patre͂ alexandri ⁊
rufi: vt tolleret cruce͂ eius
Et pducūt illū in golgata
locū qđ e͂ iterp̄tatum calua
d rie locꝰ. Et dabāt ei bibe-
re myrrhatū vinū et nō ac
cepit. Et crucifigētes eum
e diuiſerūt veſtimēta eius
mittētes ſorte₃ ſup eis q̄s
f q̄d tolleret. Erat aūt hora
tercia et crucifixerᷣt eū. Et
erat titulus cauſe eius in-

aūt feſtu₃. q̄rto iniq̄
ɔdēnatᷣ. ibi. Pylatꝰ
āt volēs ſatiſfacere
pplō. Snia iſtaꝝ p-
tiū p₃ ex dictis Ma
thei. xxvij. vbi iſta
ponūtᷣ eodē ordine
a pnc. illiꝰ ca. vſq̄ p
pe mediū. tñ aliq̄ ſtᷣ
ibi iterpoſita q̄ hic
omittūtᷣ. q₂ marcus
breuitati ſtudebat.
vt dcm̄ fuit a pn. li-
bri huius.
b ¶ Poſtq̄ illuſerᷣt.
h ɔñr đſcribitᷣ iiq̄ue
ſnie late i xp̄₃ execu-
tio vbi p̊ poitᷣ ip̄ius
xp̄i iudicati crucifi-
xio. ſcđo crucifixi il
luſio. ibi. Et ptereū
tes blaſphemabant
t̄cio illuſi expiratio
ibi. Et fcā hora ſex-
ta. Snia iſtaꝝ ptiu₃
p₃ ex dictis mathei.
xxvij. exceptis que
ſequūtᷣ c ¶ Patre͂
alexādri ⁊ rufi. h dic
hyero. q̄ nom̄ iſtiuſ
ſymoīs h exp̄mitur
rōe filioꝝ ſuoꝝ qui
erāt diſciplī xp̄i.
d ¶ Et dabant ei bi-
be. vi. mir. dicūt ali-
q̄ q̄ iſtđ vinū đ₂ mir
rhatu₃ ex ꝓprietate
mirrhe que e͂ valde
amara. iſta tñ ama-
ritudo cauſabatur
ex admixtōe fellis.
alij aūt dicunt q̄ nō
ſolum fuit ibi mix-
tio fellis ſ₃ etiā myr
he.
e ¶ Et non accepit.
Contrarium tame͂
videtur Jobis. xix.
vbi dicitur. Cu₃ ac-
cepiſſet iheſus ace-
tum ⁊c. Ad quod
dicendum. q̄ aliq̄d
accepit ad guſtan-
dum modicum. ta-
men propter imple
tione₃ prophetie di-
centis. In ſiti mea
potauerunt me ace
to. Et quia illud qđ
modicum eſt quaſi
nihil reputatur iđo
hic dicitur. Q̄ non
accepit. ſcilicet ad p
fecte bibendum.
f ¶ Erat āt hora ter-
cia ⁊ crucifixerūt eū
Jobis. xix. đ₂. Erat
aūt hora q̄ſi ſexta.
ſ͂m veritate͂ erat ho
ra media inter ſextā
⁊ terciā. mediū vero

denomiatꝛ ab vtroqꝫ extremoꝝ.ꝛ iō ab euangelistis aliqñ
denoiatur tercia aliqñ sexta g ¶ Vidēs aūt cen. quia sic
cla.expirās ꝛc.videbat eñ ꝙ illa vox nō poterat naturali-
ter formari ab hoie sic ꝓpinq̄ morti.ꝛ iō conclusit ꝙ esset
foꝛatā virtute dei d c̄ēs. Verē hic hō filius dei erat.

h ¶ Et cū iā sero fa-
ctū esset. Hic ďscri-
bitꝛ ipi⁹ xp̄i deuota
tumulatio ꝛ pꝫ sñia
ex dictis Mathei.
xxvij.exceptis q̄ se-
quūtur. i ¶ Quia
erat parasceue.i. p̄-
paratio.qꝛ tunc erat
feria sexta in q̄ p̄pa
rabantꝛ ea q̄ dēbant
cōedi die sequenti.
k ¶ Vēit ioseph ad
sepeliendū xp̄m añ
q̄ꝫ intraret sabbatuꝫ
in q̄ nō erat licitum
facere talia.
l ¶ Ab arimathia.q̄
antiq̄tus dicta ē ra-
matha de q̄ fuit sa-
muel.vt hr̄.j. Reg.
m ¶ Decuri.i.vnus
de curialib⁹ decuri-
ones eñ dicūtꝛ q̄ sꝛ
de curia alicui⁹ ma
gni p̄ncipis dicuntꝛ
etiā decuriones qui
accipiūt curā pleb.
n ¶ Et audacter itro
iuit ad pylatū ꝛc.p̄-
us eñ erat discip̄ls
xp̄i occultus ꝓpter
metū iudeoꝝ ꝫ exē-
plo mortis xp̄i ania
tus oñdit se publi-
ce eē xp̄i discipuluꝫ
petendo ei⁹ sepultu
rā ꝛ exeq̄ndo.
o ¶ Et aduoluit la-
pidē ad ostium mo
numenti. Circa eñ
sepulcrū erat q̄dam
clausura ad ostiū il
li⁹ clausure fuit po-
situs lapis magn⁹
non a solo ioseph.ꝫ
etiā ab alijs q̄ fuerꝛ
cū eo i sepl̄tura xp̄i
p ¶ Maria aūt ma-
gdalene ꝛ maria io-
seph.i.q̄ erat mater
ioseph.
q ¶ Aspiciebāt vbi
ponerētꝛ ad h̄ vt trāsacto sabbato veni-
rent ad vngendum
corpus eius.
¶ Caplm̄.xvj.
Et cū trans-
sisset sabba
tum. Postq̄ꝫ descripta ē reductio pctōꝛis in deuꝫ
p xp̄i p̄dicationem ꝛ sue passionis redemptōꝫ. Hic conse
quenter describitur dicta reductio per suam resurrectōnē
ꝛ ascensionē p̄ describitꝛ manifestatio sue resurrectōnis.se-
cundo sblimatio sue ascēsionis.ibi. Et dñs q̄dē iesus.pri-
ma in duas qꝛ p̄ describitꝛ manifestatio resurrectōis p de-

scriptus. Rex iudeoꝝ. Et
cū eo crucifigunt duos la-
trones: vnum a dextris ꝛ
aliū a sinistris ei⁹. Et iple
ta est scriptura q̄ dicit. Et
cū iniquis reputat⁹ est. Et
p̄tereūtes blasphemabant
eū mouētes capita sua ꝛ di
cētes. Vah q̄ destruis tē-
plū dei ꝛ in trib⁹ dieb⁹ re-
edificas. Saluū fac temet
ip̄m descēdēs ď cruce. Si
militer ꝛ summi sacerdotes
illudētes ad alterutrū cum
scribis dicebant alios sal-
uos fecit seip̄m nō p̄t saluū
facere. xp̄s rex israel: descē
dat nūc de cruce vt videa-
mus ꝛ credam⁹. Et q̄ cum
eo crucifixi erant cōuicia-
bantꝛ ei. Et facta hora sex-
ta tenebre facte sunt p totā
terrā vsq̄ꝫ in horā nonam.
Et hora nona exclamauit
ih̄s voce magna dicens.
Heloy heloy lamazabat-
tani. Qď est interp̄tatum.
De⁹ meus deus meus. vt
quid dereliq̄sti me. Et qui
dā de circūstantib⁹ audiē-
tes dicebāt. Ecce helyam
vocat. Currēs aūt vnus et
implens spongiā aceto cir
cūponēsq̄ꝫ calamo: potum
dabat ei dicēs. Sinite vi-
deam⁹ si veniat helyas ad
deponendū eū. Jesus aūt
emissa voce magna expira
uit. Et veluꝫ tēpli scissuꝫ ē
in duo. a sūmo vsq̄ꝫ deorsū
g Videns aūt centurio qui
ex aduerso stabat qꝛ sic cla
mās expirasset ait. Vere
hic hō filius dei erat. Erāt
aūt ꝛ mulieres ďlōge aspi-
ciētes: inter q̄s erat maria
magdalena ꝛ maria iacobi
minoris: ꝛ ioseph mr̄ ꝛ sa-
lome: ꝛ cuꝫ esset in galylea
seq̄bantꝛ eū ꝛ mistrabāt ei:
ꝛ alie multe q̄ silꝛ cū eo ascē
b derāt hyerosolymā. Et cū
i iam sero esset factū: qꝛ erat
parasceue qď ē añ sabbatū
k l vēit ioseph ab arimathia
m nobilis ďcurio q̄ ꝛ ip̄e erat
n expectās regnū dei. Et au
dacter itroiuit ad pylatum
ꝛ petijt corp⁹ iesu. Pilat⁹
aūt mirabatꝛ si iā obisset: et
accersito cēturione: iterro-
gauit eū si iā mortuus eēt.
Et cū cognouisset a cēturi
one: donauit corp⁹ ioseph
Joseph āt mercat⁹ syndo
nē: ꝛ deponēs eū inuoluit
syndone ꝛ posuit eū i mo-
numento qď erat excisum
o ď petra: ꝛ aduoluit lapidē
p ad ostiū monumēti. Ma-
ria aūt magdalene ꝛ maria
q ioseph aspiciebāt vbi po-
neretur. ¶ xvj.
a Et cū transisset sab-
batum: Maria ma-
gdalene ꝛ maria ia-
cobi ꝛ salome emerūt aro-
matha vt venientes vnge
b rent iesuꝫ. Et valde mane
vna sabbatorum veniunt
c ad monumentū: orto iā so
le. Et dicebant adinuicem
d Quis reuoluet nobis la-
pidem ab ostio monumen
e ti. Et respiētes viderūt re
uolutū lapidem. Erat q̄p-
f pe magnus valde. Et itro
g euntes in monumentū vi-
derunt iuuenē sedentē i de
xtris cooptū stola cādida
ꝛ obstupuerūt: Qui dicit
illis. Nolite expauescere:

nunciatōnē angeli.scďo p appaᷓritōꝫ ip̄i⁹ dñi.ibi. Surgēs
iesus. Circa primā ptē describitꝛ aduentus mulieꝝ ex duo
tione ad sepulcꝝ vbi audierūt ab angelo resurrexisse dñm
ꝛ hoc ēst qď ďꝛ. a ¶ Et cū transisset sabbatū ꝛc. q̄ꝫdiu eniꝫ
durauerat sabbatū. nō erat eis licitū aliq̄d emere ꝫ in ve-
spere eiusdem dies
terminabatꝛ solēni-
tas. ꝛ tūc emerꝛt aro
matha vt in crastino
hñ mane venirēt ad
sepulcꝝ idō sbditur
b ¶ Et valde mane
vna sabbatoꝝ.i.pri-
ma dierū illius heb
domade post sabba
tuꝫ sicut ďꝛ Geñ.j.
Et factū est vespe et
mane dies vn⁹.i.p̄-
mus. Sciendū etiā
ꝙ oēs dies illi⁹ heb-
domade vocabantꝛ
sabbata ꝓ tanto. qꝛ
erāt festiue eo ꝙ so-
lēnitas paschalꝛ du-
rabat septē diebus.
prima tñ dies ꝛ se-
ptima erāt celebrio-
res intermedijs. ita
ꝙ in illis poterant
emi aromata illa.
c ¶ Orto iā sole.id ē
ad ortū appropiq̄n-
te. Sol eñ p̄t intel-
ligi oriri duplr̄.vno
mō p̄fecte qñ prio
egreditur ꝛ apparet
sup terrā. ꝛ sic nō ac
cipitꝛ h̄. Alio mō qñ
lux ei⁹ incipit appa
rere. s. in aurora. et
sic accipitꝛ h̄ ort⁹ solꝛ
ꝛ iō iohis.xx. dicitꝛ
adhuc tenebre erāt
qꝛ aurora media est
inter tenebras no-
ctis ꝛ lucē p̄fectam
diei. ꝛ idō ab vtroq̄ꝫ
p̄t noiari sicut me-
diū ab extremis. qꝛ
p̄ticipat naturā vtri
usq̄ꝫ extremi.
d ¶ Quis reuoluet
nobis lapidē. quasi
dicerēt non possu-
mus reuoluere per
nosip̄as. quia erat
magnus valde: et
postea sbditur.
e ¶ Viderunt reuo
lutum lapideꝫ. per
angelum qui vene-
rat ad manifestādū
xp̄i resurrectionē fa
ctam.
f ¶ Et introeūtes in
monumentū.i.intra clausuram q̄ erat circa monumētuꝫ
Dr̄ aūt monumentū q̄si monēs mētē.s.illius q̄ aspicit vt
oret ꝓ aīa sepulti: ꝛ p̄cogitet de morte ꝓpria.
g ¶ Viderūt iuuenē Lu.xxiiij.ďꝛ. Ecce duo viri astiterꝛt
sec⁹ illas i veste fulgēti.i.duo angeli in specie viroꝝ ꝓpter
h̄ dicit Augu. ꝙ ibi apparuerūt tres angeli.vn⁹ eꝛ mon

mentū itra tn̄ p̄dictā clauſurā ſedēs ſup lapidē reuolutū. ſ; itra monumentū apparuerūt duo. vn⁹ ad caput ⁊ alius ad pedes vbi poſitū fuerat corp⁹ ieſu. vt d̄r Iohis. xx. h Dicite diſci. ei⁹ ⁊ petro. ſpēalr̄ noiat' petr⁹ alr̄ nō fuiſſet auſus vēire ad p̄ntiā dn̄i quē negauerat. i Inuaſerat em̄ eas pauor ex iſo lita apparitōe āgeli ⁊ ex viſiōe cuſtoduʒ q̄ iacebāt ibi q̄i mortui. k Et nemini q̄cq̄ dixerūt. Cōtrariū vr̄ Math. xxviij vbi d̄r. Currētes nūciare diſcipulis. qđ ſoluit Aug. q2 cū d̄r h nemi q̄cq̄ dixerīt .ſ. de cuſtodib⁹. nec etiā angelo loquēti rn̄derūt. ſ; cucurrerīt nūciare aplis quod audierāt ⁊ viderant l Surgēs āt ihs. Hic māifeſtatur reſurrectio p apparitionē dn̄i. ⁊ diuiditur i tres ptes ſm̄ tres apparitōes. ſcđa ibi Poſt h aūt duob⁹. tcia ibi. Nouiſſime aūt. Circa p̄mū d̄r. l Surgēs aūt ihs ma. p̄. ſab. ⁊c̄. Sciēdū ꝙ apđ hebreos dies hebdomade d̄ nomiant a ſabbato q2 denoiatio fit a digniori. ⁊ iđ dies illa q̄ imediate ſeq̄t ſabbatū vocat p̄ma ſabbati. ⁊ alia ſcđa ſabbati. ſ. a ſabbato. ⁊ ſic de alijs. Dixerūt aūt aliq̄ ꝙ xp̄s reſurrexit media nocte. ⁊ tūc hec dictio mane nō refert ad ſurgēs. ſ; ad v̄bum qđ ſeq̄t apparuit q2 illa hora p̄ apparuit marie magdalene. Alij aūt dicūt ꝙ reſurrexit i aurora. ⁊ tūc ly māe refert ad ſurgēs. ita ꝙ determiat horā reſurrectōis. ⁊ h⁹ opinionis eſt Aug. ⁊ cōit tenet. m De q̄ eiecerat ſeptē d̄monia. ex h dicūt aliq̄ ꝙ fuerīt due marie. ⁊ q̄libet fuit cognominata magdalena. vna eap̄ fuit ſoror lazari noiata a magdalo caſtro qđ ceſſit i ptē ei⁹ de hereditate paterna. ⁊ iſta nō legit fuiſſe demōiaca Alia q̄ fuit nata de magdalo. nō tn̄ dn̄a illi⁹ caſtri. ⁊ iſta d̄r fuiſſe peccatrix. ⁊ ꝓpter pctā ſua poſſeſſa a demonijs Greg. aūt dicit ꝙ fuit eadē ⁊ ꝙ p ſeptē demonia intelligūt oia vicia. ⁊ vſus eccleſie in officio h tenet. n Poſt h aūt. h deſcribit ſcđa apparitio q̄ facta fuit duob⁹ diſciplis xp̄i eūtib⁹ in emaus. quā apparitōʒ deſcribit pleni⁹ Lucas. xxiiij. Et q2 erāt dubij i fide. vt ibidē d̄r. iđ xp̄s apparuit eis i alia effigie. vt p h d̄ſignaret ꝙ talis erat apud eos in mēte. Dicūt aūt aliq̄ ꝙ hoc factū ē p aliquā mutatōʒ fcām i facie xp̄i. ſic̄ i trāſfiguratōe p claritatē glorie ad horā. vt dictū fuit ſupra. ix. c. Alij v̄o dicūt ꝙ iſta mutatio fuit tm̄ i oculis vidētiū. ⁊ huic dicto ꝯcordat qđ d̄r de iſta apparitōe Lu. xxiiij. Oculi aūt eop̄ tenebant ne eū agnoſcerēt q̄litcūq̄ tn̄ factū ſit nō fuit ibi aliq̄ falſitas. c⁹ rō ē. q2 ſic̄ aliq̄d p̄t fingi v̄bis. ita ⁊ factis. p̄mū āt fit ſine falſitate. vtʒ i pabol' noui ac vet. te. q̄b⁹ aliq̄d fingit v̄bis ad v̄itatē aliquā ꝯuēiēti⁹ deſignādā. ⁊ eodē mō h xp̄s facto apparuit i effigie. vt h d̄r. Et finxit ſe lōgi⁹ ire vt h̄r Lu. xxiiij. ⁊ p h deſignaret ꝙ erat q̄dā mō alien⁹ ⁊ lōgiqu⁹ ab eop̄ cordib⁹ q̄b⁹ apparebat ꝓpt dubiū in fide. ⁊ hoc ē qđ dicit Greg. omel'. xiij. q2 adhuc i eop̄ cordibus erat eis a fide: ire ſe longius finxit. o Nouiſſime āt recumbentibus ⁊c̄.

ihesum queritis nazarenū
crucifixum ſurrexit non eſt
hic. Ecce locus vbi poſue
b runt eum. Sed ite dicite
diſcipulis eius ⁊ Petro:
quia precedet vos in galy
leam ibi eum videbitis: ſi
cut dixit vobis. At ille ex
euntes fugerunt de monu
i mento. Inuaſerat enim eas
k tremor et pauor et nemini
quicq̄ dixerunt. Timebāt
l enim. Surgens autem ie
ſus mane prima ſabbati ap
paruit primo marie magda
m lene de qua eiecerat ſeptē
demonia. Illa vadens nū
ciauit his qui cum eo fue
rant lugentibus ⁊ flentib⁹
⁊ illi audientes quia viue
ret ⁊ viſus eſſet ab ea non
n crediderūt. Poſt hec aūt
duobus ex his ambulanti
bus oſtenſus eſt in alia ef
figie euntibus in villā: ⁊ il
li eūtes nunciauerūt ceteri
o nec illis crediderunt. No
uiſſime aūt recūbentib⁹ il
lis vndecim apparuit ⁊ ex
probrauit incredulitatē eo
rū ⁊ duriciam cordis: quia
his qui viderāt eū reſurrex
iſſe: nō crediderūt. Et dixit
p eis. Eūtes in mūdū vniuer
ſum p̄dicate euangeliū om
q ni creature. Qui credide
rit ⁊ baptizatus fuerit ſal
uus erit: q̄ vero nō credide
r rit cōdēnabitur. Signa aūt
eos q̄ crediderint hec ſeqn
tur. In nomine meo demo
q nia eijcient: linguis loq̄nt
r nouis: ſerpentes tollent.
s Et ſi mortifer q̄d biberint
nō eis nocebit. ſup egros
man⁹ iponēt ⁊ bn̄ hebunt.
t Et dn̄s q̄dē ihs poſtq̄ lo
x cut⁹ ē eis: aſſūpt⁹ ē i celū et

Hic deſcribit tercia apparitio de q̄ dicunt aliq̄ ꝙ nō fuit facta in die aſcēſionis dn̄i. ſ; añ q2 h ſb̄ ſcribit. Et exprobrauit icredulitatē illop̄. añ em̄ diē aſcenſionis reſurrectio dn̄i tot argumētis fuerat declarata ꝙ iā tunc nō erāt icreduli. Alij āt dicūt ꝙ facta fuit in die aſcēſionis. ⁊ ad h ꝯcordat text⁹ cū d̄r. Nouiſſime aūt recūbētib⁹ ⁊c̄. ſimilr̄ qđ poſtea ſb̄dit. Et dn̄s q̄dē ieſus poſtq̄ locut⁹ ē eis aſſumpt⁹ eſt in celū. Ex q̄ videt ꝙ iſta apparitio fuit facta imediate añ aſcēſionē ſuam. Ad argumentū i oppoſitū p̄t dici ꝙ increpauit icredulitatem nō aplop̄: ſ; aliquorū aliop̄ q̄ erāt cum eis q̄ de reſurrectōe xp̄i nō credebāt ad plenū aplis. Aliter etiā d̄r ꝙ increpauit incredulitatē aplorū. nō q̄ tūc erat i eiſ ſ; q̄ fuerat ante ſicut pʒ de tho. q̄ non credidit alijs diſciplis Iohis. xx. c. ⁊ ſimilr̄ alij nō crediderunt marie magdalene q̄ euʒ viderat ⁊ alijs mulierib⁹. Et cōuēienter xp̄s recedens ab aplis increpauit hanc icredulitatem ad deſignādū ꝙ gentes ad q̄s apli erāt mittendi. vtʒ exſequentibus. eſſent merito increpande a deo ⁊ cōdemnande ſi nō crederent aplis de his q̄ ipi viderant in xp̄o. vñ ſb̄ditur. p Eūtes in mun. vni. p̄. euan. omi creature. i. oi homini q̄ habet conuenientiā cū oi creatura. p eſſe em̄ cōuenit cū inaniatis. p viuere cū vegetabilib⁹ ⁊ plātis. p ſentire cū anialibus. p intelligere cū angelis. iđ deſignat nomine ois creature. q Qui credi. ⁊ bap. fue. nō em̄ ſufficit fides abſq̄ baptiſmo. p quē aliq̄s incorpat xp̄o ſi aſſit facultas recipiēdi baptiſmū. ſi aūt nō aſſit facultas ſufficit baptiſmus ſanguinis vt in martirib⁹ q̄ p xp̄o fuerunt interfecti añq̄ eſſent baptizati vel flamis ſicut ē in h̄ntib⁹ fidē xp̄i q̄ deſiderāt baptiſmū ſ; p̄ueniūtur morte añq̄ h poſſit adimpleri. r Signa aūt eos q̄ cre. hec ſequētur in p̄mitiua em̄ eccleſia fides erat nutriēda ⁊ firmāda miraculis. iđ gr̄a miraculop̄ nō ſolū dabat aplis ⁊ alijs maiorib⁹. ſ; etiā freq̄nter alijs ſimplicib⁹ credentibus. q Linguis loq̄nt nouis. Hoc factū ē in aplis ⁊ alijs credentib⁹ q̄ erāt cū eis qñ p grām ſpūſcti in die pēthecoſteſ receperūt donū linguap̄. r Serpētes tollent. h pʒ de paulo Actu. xxviij. q̄ pcuſſus a vipa i nullo leſus fuit. ſ; viperā pendētē ad manū ei⁹ in ignē excuſſit. s Etſi mortifer q̄d biberit nō eis nocebit. qđ pʒ de iohāne euangeliſta q̄ venenū mortifep̄ hauſit ⁊ nihil ei nocuit. t Et dominꝰ q̄dē ieſus. h ꝯñr deſcribit aſcēſionis xp̄i ſb̄limatio. cū d̄r. v Aſſumpt⁹ eſt in celū. nō v̄tute aliena. ſ; ꝓpria tū rōe deitatis q̄ p̄t oia. tū rōne hūanitatis glorioſe. q2 corpus glorioſum obedit ad nutū aie q̄tū ad motū localem p dotē agilitatis. q̄ erat i corpe xp̄i glorioſo. ⁊ iđ nubes q̄ ſuſcepit eū ab oculis aplop̄. vt h̄r Actu. j. ⁊ angeli aſſiſtentes nō fuerūt ibi niſi ad oñdendū ꝙ creatura corpalis et ſpūalis ſb̄iecta eſt obſeq̄o xp̄i. x Et ſedet a dextris dei.

ſi referat̃ ad xp̄m rõe deitatis. ſic iſta ſeſſio imp̄tat equali tatē cū patre. q꞉ ſm̄ diuinitatē fili⁹ eſt equalis patri. Si āt referat̃ rõe hūanitatis. hoc p̄t eſſe dupl'r. Uno mō inq̄ꝫtū eſt vnita actual'r ip̄i verbo. ⁊ ſic iſta ſeſſio iportat quandā aſſociatōnē honoris. q꞉ eadē veneratōe venerat̃ hūanitas inq̄ꝫtū vnita verbo cū ip̄a deitate. ſicut veſtis regia cuꝫ ip̄o rege q̄ſi eſt ea actua liter indut⁹. Alius ſm̄ ſe ⁊ ſic ſedere ad dexterā p̄ris deſig̃t eſſe in potiorib⁹ ei⁹ bonis. ſic̃ dextera ē ps nobilior ⁊ potior corpis. Deſignat eti am quandā iudicia riā p̄tātē q̄ cōicata ē ip̄i xp̄o hōi. q꞉ ſicut fuit iudicat⁹ in foꝛa hūana. ſic veniet ad iudicandū mūdū ſm̄ q̄ d꞉ Act. j. Queādmodū vidiſtis eū aſcendentē in celū. ſ. in foꝛa hūana cui ↄpetit videri ocul' corpalib⁹ ⁊ d' loco ad locū moueri. Ita veniet in eadē forma ad iudicādū mundū. verūtñ iudicat⁹ fuit i foꝛa hūana paſſibili. aſcendit aūt in celū ⁊ veniet ad iudiciū in forma hūana impaſſibili ⁊ glorioſa. y Illi aūt ap'li ⁊ xp̄i diſcipuli. z Profecti. ſm̄ mandatū xp̄i p̄dictū. a Predicauer̃t vbiqꝫ. ſm̄ q̄ d꞉ p̄s. xviij. In oēm terrā exiuit ſonus eoꝝ. b Dn̄o cooperante. eos dirigēdo ⁊ ꝓtegendo. c Et ſermonē ↄfirmāte ſeq̄ntib⁹ ſignis. ſicut em̄ v̄itas q̄ ſb'iacet facultati naturali intellect⁹ declarat̃ ⁊ firmat̃ p reductionez ad p̄ma p̄ncipia p ſe nota. ſic v̄itas q̄ trāſcēdit naturale lumē intellectus cuiuſmodi ē doctrina fidei catholice. ſaltē q̄ꝫtū ad p̄ncipales articulos fidei declarat̃ ⁊ firmat̃ p opa miraculoſa ſoli deo poſſibilia. cū em̄ talia fiūt ad teſtimoniū veritatis ip̄i⁹ doctrine. declarata ē v̄itas. cū de⁹ non poſſit eſſe teſtis alicui⁹ falſitatis. ⁊ hoc mō declarata ē veritas euāgelica corā p̄ncipib⁹ ⁊ p̄tātib⁹ ac ſapientib⁹ hui⁹ mundi. Ad laudē ⁊ gloria dn̄i noſtri ieſu xp̄i. cui eſt honor ⁊ gloria in ſecula ſeculoꝝ. Amen.

Explicit poſtilla fratris Nicolai de lyra ſup Marcum

Prohemium eiuſdem ſup Lucam incipit.

Facies bouis a ſiniſtris ip̄oꝝ quatuor ſicut fuit dictū in p̄ncipio euangelij ſm̄ Math. Ezech. ꝓphete in viſiōe aīalis q̄tuor facies hn̄tis deſignatū fuit xp̄i euangeliuꝫ fore q̄drifarie deſcribendū videlicet a Matheo in facie humana. a Marco in facie leonia. a Luca i facie bouīa. a Iohāne in facie aquilina. ⁊ iō in verbo ꝓpoſito circa euangeliū Luce q̄tuor d'ſignant̃. primū eſt elegantia ſtili. cū d꞉. Facies. materia libri cū ſb'dit̃ Bouis. ordo euāgelij. cū d꞉. A ſiniſtris. prefixio numeri. cū addit̃. Ip̄oꝝ q̄tuor. Circa p̄mū conſiderandū q̄ facies ē elegātior ⁊ nobilior ps corpis. ⁊ iō cōuenient̃ p faciē noticia ⁊ elegātia ſcripture deſignat̃ q̄ i euāgelio Luce ſp̄ealit̃ repetit̃ vtꝫ intuenti. ꝓpt̃ qd' dicit beat⁹ Hyero. Sermo aūt Luce tā in euāgelio q̄ꝫ in actib⁹ ap'lorū cōptior eſt. ⁊ ſeculari redolet eloq̄ntia ꝓpt̃ qd' de h' pōt dici illud qd' ſcribit̃ Apo. j. Facies ei⁹ ſicut ſol lucet i v̄tute ſua. q꞉ ſicut claritate ſolis refulget tota mundi machīa ſic ex deſcriptōe euāgelij ſm̄ Lucā tā elegāter tradita refulget ⁊ relucet tota vniuerſalis eccleſia. Circa ſcd'm cōſiderandū q̄ licet Lucas euāgeliſta deſcribat totū decurſum euāgelij. incipiēs a xp̄i miraculoſa ↄceptōe ptrāſiēs p ei⁹ natiuitatē. ↄuerſatōꝫ. mortē ⁊ reſurrectōꝫ terminans ei⁹ euangeliū in eius aſcēſione. vt ſic ab eodē inciperet act⁹ ap'loꝝ in q̄ terminauerat xp̄i euangeliū. tñ ei⁹ p̄ncipal' intentio eſt circa xp̄i mortē ⁊ paſſionē deſcribendā. ꝓpt̃ qd' ip̄e lucas deſignat̃ in facie bouis q̄ eſt animal imolaticiū ſm̄ traditōꝫ legis. ꝓpt̃ qd' ſuū euāgeliū incepit a ſacerdotio zacharie. ad qd' officiū ſpectat immolare. ⁊ iō materia p̄ncipalis hui⁹ libri deſignat̃ in facie bouis. q꞉ ſicut dcm̄ eſt Lucas principalit̃ deſcribit ieſum xp̄m ꝓ nobis imolatū. ꝓpt̃ qd' de hoc p̄t expōi qd' ſcribit̃ Prouerbioꝝ. xiiij. Ubi plurime ſunt ſegetes. ibi manifeſta eſt fortitudo bouis. In euangelio em̄ luce ↄtinent̃ ſegetes plurime. videlicet dn̄i noſtri ieſu xp̄i v̄ba q̄ ſunt aīaꝝ pabula. ibi etiam manifeſta eſt fortitudo bouis. v̄t⁹ em̄ fortitudinis eſt circa terribilia boue mortis. fortis em̄ impauid⁹ eſt circa bonā mortē. vt dicitur iij. Ethi. mors aūt xp̄i nō ſolū fuit bōa ſꝫ etiaꝫ p̄cioſiſſima. fuit etiā circa maxime terribilia. ⁊ iō v̄t⁹ fortitudinis xp̄i hōis maxie apparuit in ip̄a. Et q꞉ lucas p̄ ceteris deſcribit hanc mortē ⁊ paſſionē. vt dcm̄ eſt. iō de ei⁹ euāgelij deſcriptōe ↄuenienter dicit̃ q̄ ibi ē manifeſta fortitudo bouis. q꞉ ibi maxie relucet fortitudo xp̄i hois ꝓ nobis imolati ad modū bouis. Circa terciū conſiderandū q̄ facies bouis erat tercia in ſitu illi⁹ aīalis hn̄tis q̄tuor facies. Facies em̄ hōis erat p̄ma q꞉ in recto aſpectu ꝓphe ſita. ⁊ p ↄn̄s facies leonis. ſecunda q̄ erat in dextera. q꞉ ps dextera p̄or eſt ſiniſtra. ⁊ ſic facies bouis q̄ deſcribit̃ in ſiniſtra pte erat in tercia. ꝓut i p̄ncipio mat. plen⁹ fuit declaratū ⁊ ſic int̃ q̄tuor euāgelia euāgeliū luc. tenet t̃ciū locū. qd' notat̃ cū d꞉. a ſiniſtris In figurā hui⁹ d꞉ Iudi. vij. q̄ gedeon hēbat in dextera tubaꝫ ⁊ in ſiniſtra lampadē. Per gedeon vero mathe⁹ euangeliſta pōt intelligi. q꞉ gedeon interp̄tat̃ circuiens in vtero ⁊ matheus deſcribit xp̄m natū de vtero virginali. p tubaꝫ vero in ei⁹ dextera exn̄teꝫ intelligitur euangeliū marci qd' eſt quaſi quidā rugitus leonis q̄ aſſimilat̃ ſono tube terribilis. p lampadē in ſiniſtra exiſtentē intelligit̃ euangeliuꝫ luce. qd' ꝓcedit lucide ⁊ clare. ⁊ iō de hac ſiniſtra p̄t exponi qd' ſcribit̃ Prouer. iij. In ſiniſtra illi⁹ diuitie ⁊ gl'ia. In euangelio em̄ luce virtutū diuitie ↄtinent̃ actualit̃. q꞉ p exercitiū virtutū acquirit̃ gloria beatoꝝ. Circa quartum conſiderandū q̄ licet plures ſcripſerint euāgelia tñ q̄tuor ſunt approbata. vt dicitur in ꝓlogo ſup matheū. ⁊ h' ꝓpt̃ figurā ſacri oſtenſi Ezechieli ꝓphete in aīali hn̄te q̄tuor facies. ⁊ in rota quatuor facies hn̄te Ezech. j. ⁊ iſte quaternarius figurat⁹ eſt in multis quaternarijs. vt declaratum fuit diffuſi⁹ in principio euāgelij ſm̄ marcuꝫ. ⁊ vlti. d'ſig̃t manifeſte Apo. iiij. in q̄tuor aīalib⁹ oculatis an̄ et retro. q꞉ euangeliſte reſpiciūt ad tp̄s p̄teritū ⁊ futuꝝ. de q̄b⁹ aīalib⁹ ibidē ſb'ditur q̄ requiē nō hēbant die ac nocte dicētia Sctūs ſctūs ſctūs dn̄s de⁹ oīpotēs. cui eſt honor ⁊ gloria in ſecula ſeculorum. Amen.

Poſtilla eiuſdem ſup ꝓlogū Hyero. in idē euangeliū incipit.

Lucas ſyrus natōne. Euāgelio ſm̄ Lucam beatus Hyeronim⁹ ꝓlogū p̄mittit. in quo primo exp̄mit bt̄i Luce cōmēdatiōem. ſcd'o ſuam excuſatōnem. ibi. Quod ⁊ legentib⁹. Circa primum premittit̃ commendatio beati Luce q̄ꝫtum ad euangeliū ab eo deſcriptū. Scd'o q̄ꝫtū ad deſcriptōꝫ actuū ap'loꝝ. ibi. Cui luce nō immerito ⁊c. p̄ria diuidit̃ in tres ptes. q꞉ p̄° oñdit̃ luce ſcriptoris auctoritas. ſcd'o ſcribēdi neceſſitas ſiue vtilitas. ibi. Qui cum iā eſſent ſcripta. tercio ſcribendi mod⁹ ſeu qualitas. ibi. Cui iō poſt bap. Circa p̄mū declarat̃ luce autoritas ex patria. cū d꞉. a Lucas ſyr⁹ natōe. Fuit em̄ antiq̄t⁹ ſyria valde nobilis ꝓuincia. ⁊ a ciuitate ꝓpria cū ſb'dit̃. b Anthiocenſis. Fuit em̄ anthiochia valde nobilis ciuitas a Seleuco rege aſie edificata. ⁊ noīe āthiochi p̄ris ſui d'noīata. c Arte medicus. vt ex medicina corpali deſignaret̃ futur⁹ medic⁹ ſp̄ūalis aīaꝝ. d Diſcipl's ap'loꝝ. q꞉ ab ip̄is

y ſedet a dextris dei. z Illi āt a pfecti p̄dicauerunt vbiqꝫ b dn̄o cooperante ⁊ ſermonez c ↄfirmante ſeq̄ntib⁹ ſignis.

Explicit euangelium ſm̄ Marcum.

Incipit p̄fatio bt̄i Hyeronimi p̄ſbyteri in euangelium ſm̄ Lucam.

a Lucas ſyr⁹ b natōe anthiocenſis: c arte medicus d diſcipulus e ap'lorum poſtea paulum ſecutus vſqꝫ